

Till
Kommunstyrelsen

Uppföljning av budget 2013 - Tertialrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti 2013

Renovering och ombyggnad av fastigheten Beridarebanan 10, Hötorgshallen. Reviderat genomförandebeslut, dnr 302-289/2013

Finanspolicy, dnr 023-1449/2013

Reviderade riktlinjer för stadens jämställdhets- och mångfaldsarbete, dnr 222-1384/2013

Återremiss från kommunfullmäktige den 17 december 2012, dnr 149-1655/2012

Omstrukturering inom Älvsjö servicehus, dnr 327-1398/2013

Sammanställning av uppföljning av vård- och omsorgsboende, hemtjänst och dagverksamhet, samtliga regiformer, samt stadens uppföljning av ramavtal om enstaka platser, för år 2012, dnr 327-1052/2013

Förslag till reviderade riktlinjer för bistånd enligt Socialtjänstlagen och insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning, dnr 326-1319/2013

Förslag om hundrastområde på Fåfången, dnr 667-4/2013

Telia Soneras flytt från nuvarande kontorslokaler, dnr 336-1013/2013

Delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2012, Funktionshinderombudsmannens årsrapport 2013, dnr 326-552/2013

Stockholm Ren och Vacker, lägesrapport 11, dnr 303-1871/2012
Stockholm Ren och Vacker, lägesrapport 11, dnr 303-1076/2013

Norra Länken, lägesrapport, dnr 314-456/2013

Ändring i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun (upphävande av hundförbud på Långholmens klippbad),
Dnr 667-525/2013

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Delårsbokslut per 31 augusti 2013 för Stockholms stad godkänns.
2. Förändring av indikatorer, årsmål eller ansvarig nämnd/bolag godkänns enligt ärendets bilaga 3.
3. Tillägg i riktlinjer för god ekonomisk hushållning, avseende riktlinjer för resultatutjämningsreserv, godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, bilaga 4.
4. För 2013 ska utdelningen från koncernen Stockholms Stadshus AB uppgå till 0 kr i med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Stockholms Stadshus AB uppmanas att sammankalla extra bolagsstämma i enlighet med detta beslut.
5. Kulturnämndens nettobudget minskas med 42,9 mnkr till följd av att verksamheten i Kulturhuset överförs från kulturnämnden till Stockholms Stadsteater AB.
6. Kostnader om 6,0 mnkr för införandet av projekt ”Jobba smartare” finansieras genom disposition av de i eget kapital särskilt reserverade medlen för verksamhetsutveckling med it.
7. Fastighetsnämnden medges genomföra renoverings- och ombyggnadsarbeten av fastigheten Beridarebanan 10, Hötorgshallen (dnr 302-289/2013) till en total utgift om 155,0 mnkr. Den tillkommande utgiften får inrymmas i investeringsbudgeten för 2013, med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

8. Fastighetsnämnden medges utökning av planeringsutgiften för projekt samverkanscentralen med 84,0 mnkr till 141,0 mnkr. Utökningen ska under 2013 inrymmas inom tilldelad budget, med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
9. Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (dnr 023-1449/2013) inklusive däri angivna ramar för total extern upplåning och intern utlåning till och borgensåtagande för bolagen samt utlåning till stadens slutna redovisningsenheter fastställs, med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, bilaga 5.
10. Reviderade riktlinjer för stadens jämställdhets- och mångfaldsarbete godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, bilaga 6.
11. Reviderade riktlinjer för stadens jämställdhets- och mångfaldsarbete ska gälla tillsvidare från och med 1 januari 2014 och ersätter tidigare riktlinjer (dnr 222-448/2009) för jämställdhets- och mångfaldsarbete som upphör.
12. Reviderad standardbolagsordning för stadens helägda aktiebolag godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, bilaga 7.
13. Ur B A Danelii stiftelse fördelas för år 2012 sammanlagt 1 125 844 kronor, med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, bilaga 8.
14. Utredning av möjligheterna till permutation av stiftelsen B A Daneliis ändamål med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
15. Centralupphandling av kontantkort genomförs med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att besluta om förfrågningsunderlag, meddela tilldelningsbeslut samt teckna avtal med upphandlad leverantör för kontantkort.

16. Stockholms stads ägarandel om 50,4 procent i Mässfastigheter i Stockholm AB, som sålts till moderbolaget Stockholms Stadshus AB, motsvarar ett marknadsvärde av 28,0 mnkr. Likviden för stadens ägarandel ökas med 16,0 mnkr.
17. Södermalm stadsdelsnämnds hemställan om att inrätta ett hundrastområde på Fåfången anses besvarad med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
18. Delmålsavstämning 2012 för Stockholm stads miljöprogram 2012 till 2015 godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, bilaga 10.
19. Basnyckeltal med utfall för 2012 godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, bilaga 11.
20. Norra Länken, lägesrapport (dnr 314-456/2013) godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
21. Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun ändras på sätt som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, bilaga 12.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande.

1. Tertialrapport 2 för 2013 för Stockholms stad godkänns.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 4,1 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2013 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader för prestationsförändringar med 121,5 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar* i 2013 års budget.
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökade utgifter inom investeringsplanen med 3,9 mnkr. Finansiering ur *Central medelsreserv: 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2013 års budget.
5. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 41,8 mnkr. Finansieringen sker genom att omfördela för ändamålet budgeterade medel under Kommunstyrelsen m.m. i 2013 års budget.
6. Nämnderna medges stimulansbidrag med 12,8 mnkr för inkomna ansökningar för utbyggnad av förskolelokaler, under förutsättning av att kraven enligt fastställda anvisningar för stimulansbidrag uppfylls. Beslut om beviljade stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler gäller tidsbegränsat till och med 2013.
7. Nämnderna beviljas totalt 14,8 mnkr för projekt att finansieras ur reserverade medel i eget kapital för ytterstadsarbetet.
8. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 285,2 mnkr för redovisade omslutningsförändringar samt för övriga omfördelningar och justeringar enligt bilaga 1.
9. Utöver vad som framgår ovan avslås övriga framställningar i tertialrapport 2 från nämnderna.
10. Kungsholmen stadsdelsnämnds begäran om avveckling av resultatenheter tillstyrks.

11. Bromma stadsdelsnämnds ansökan om att avveckla Blackebergs vård- och omsorgsboende och servicehus, totalt cirka 100 lägenheter, godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
12. Tidigare beviljade stimulansbidrag om totalt 0,9 mnkr för utbyggnad av bostäder med särskild service för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning återtas, med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
13. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds ansökan om stimulansbidrag om totalt 0,6 mnkr, varav 0,1 mnkr för beställarstöd och 0,5 mnkr för förprojektering, av en ny gruppboende i projektet Drivhuset 1 i Enskede gård godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
14. Älvsjö stadsdelsnämnds ansökan om att få avveckla 31 servicehuslägenheter inom Älvsjö servicehus (dnr 327-1398/2013) godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
15. Under förutsättning av att kommunfullmäktige beslutar att Centralupphandling av kontantkort ska genomföras, delegeras till stadsdirektören att fastställa förfrågningsunderlag, meddela tilldelningsbeslut samt efter genomförd upphandling teckna avtal med leverantören.
16. Sammanställning av uppföljning av vård- och omsorgsboende, hemtjänst och dagverksamhet, samtliga regiformer, samt stadens uppföljning av ramavtal om enstaka platser, för år 2012 (dnr 327-1052/2013) godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
17. Förslag till reviderade riktlinjer för bistånd enligt Socialtjänstlagen och insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning (dnr 326-1319/2013) godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, bilaga 9.

18. Felskrivning i ärendet ”Uppföljning av budget 2013 – tertiärrapport 1 per 30 april med helårsprognos”, dnr 113-588/2013 rättas genom att ordet ”Rinkebyakademien” byts ut mot ”Rinkebyskolan” med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
19. Farstas stadsdelsnämnds hemställan om Telia Soneras flytt från nuvarande kontorslokaler anses besvarad med hänvisning till vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
20. Funktionshinderombudsmannens årsrapport (dnr 326-552/2013) godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
21. Stockholm Ren och Vacker, lägesrapport 11 (dnr 303-1871/2012) godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
22. Stockholm Ren och Vacker, lägesrapport 11 (dnr 303-1076/2013) godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Irene Lundquist Svenonius
Stadsdirektör

Staffan Ingvarsson
Biträdande stadsdirektör

Gunnar Björkman
Biträdande stadsdirektör

Bilagor

1. Av nämnderna begärda och av stadsledningskontoret avstyrkta/tillstyrkta budgetjusteringar samt av nämnderna redovisade omslutningsförändringar
2. Resultatprognos och prognos på investeringsplan
3. Förändring av kommunfullmäktiges indikatorer, målvärden med mera
4. Lokala riktlinjer för resultatutjämningsreserv
5. Finanspolicy
6. Riktlinjer för nämnders och styrelser jämsällhets - och mångfaldsplaner
7. Reviderad standardbolagsordning för stadens helägda aktiebolag
8. Inkomna ansökningar B A Danelii stiftelse för 2012
9. Reviderade riktlinjer för bistånd enligt SoL och LSS
10. Delmålsavstämning 2012 Stockholm stads miljöprogram 2012 till 2015
11. Basnyckeltal med utfall för 2012
12. Ändring i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun (upphävande av hundförbud på Långholmens klippbad)

Sammanfattning

Stadsledningskontoret bedömer att kommunkoncernen kommer uppfylla alla tre inriktningsmål under året. För stadens nämnder finns avvikelser mot hel måluppfyllelse för verksamhetsmålen *Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa, Stockholmsarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna samt Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten.*

Helårsprognosen för 2013 års resultat för staden jämfört med budget visar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott på 3 221,4 mnkr. Stadens sammanlagda finansiering beräknas ge ett överskott motsvarande 2 649,6 mnkr jämfört med budget.

Nämnderna totalt prognostiserar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett underskott jämfört med budget på 11,0 mnkr. Efter överföring av resultatenheternas resultat prognostiseras ett överskott på 102,0 mnkr. Stadsdelsnämnderna prognostiserar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett underskott på 33,8 mnkr. Efter överföring av resultatenheternas resultat prognostiseras ett överskott på 17,7 mnkr.

För perioden redovisar staden, efter ianspråktagande av tidigare års avsättningar och periodens avsättningar ett resultat (förändring av eget kapital) på 4 594,1 mnkr (4 024,4). Aktieutdelning bidrar till det positiva resultatet med 2,1 mdkr. Reavinster för perioden uppgår till 0,4 mdkr. Skatteintäkter inklusive bidrag och utjämningsposter bidrar med 0,5 mdkr. Ett överskott för verksamheterna och återbetalning av premier för avtalsförsäkringar för stadens anställda avseende 2005 och 2006 påverkar även resultatet positivt med 0,5 mdkr. En förändring av räntan, som används vid beräkning av pensionsskulden, har en negativ påverkan på resultatet med -0,3 mdkr.

Kommunkoncernen redovisar för perioden ett resultat efter skatter och finansiellt resultat på 3 251,3 mnkr (3 962,8). I kommunkoncernens resultat ingår resultatet för staden, resultatet för koncernen Stockholms Stadshus AB samt resultatet för stadens övriga bolag som inte ingår i koncernen Stockholms Stadshus AB.

Koncernen Stockholms Stadshus AB:s samlade resultat för perioden uppgår efter finansiellt resultat till 1 644,9 mnkr (1 720,9).

Ärendets beredning

Ärendet innehåller stadens tertialrapport 2 med delårsbokslut per 31 augusti 2013. Stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB har analyserat samtliga nämnders respektive bolags tertialrapporter per den 31 augusti med delårsbokslut och helårsprognoser i förhållande till budget 2013.

Förvaltningsberättelse

Viktiga beslut under perioden

Under perioden 1 januari till 31 augusti 2013 har bland annat följande beslut fattats av kommunfullmäktige, besluten återges i kronologisk ordning.

- Framkomlighetsstrategi för Stockholm 2030
- Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2012-2016
- Verksamheten i Kulturhuset överfördes från kulturnämnden till Stockholms Stadsteater AB
- Cykelplan Stockholm 2012
- Avfallsplan för Stockholm 2013 – 2016
- Nytt It-program
- Överenskommelse om exploatering med försäljning för studentbostäder inom fastigheten Norra Djurgården 1:9 m.fl. (Albano)
- Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2013 – 2017
- Överenskommelse om exploatering med tomträtt för bostäder inom del av fastigheten Akalla 4:1 i Rinkeby samt markanvisning av del av fastigheten Akalla 4:1 för parkering
- Skolprogram för Stockholms stad ”Skola i världsklass”
- Vision och strategi 2010-2020 för Kista Science City

- Utveckling av del av Arenan 9 (Söderstadion) för lokalisering av Tekniska nämndhuset Söderstaden samt bostäder. Inriktningsbeslut.
- Förbifart Stockholm mellan E4/E20 vid Kungens kurva och E4 vid Häggvik. Genomförandeavtal med Trafikverket.
- Reinvesteringsprogram för gatuytor med tillhörande anordningar. Genomförandebeslut.

Omvärld och framtid

Den ekonomiska utvecklingen har under årets början varit fortsatt svag såväl internationellt som nationellt. Förhoppningarna om en stabilare tillväxt har dock gradvis stärkts och konjunkturen förväntas nu stärkas framöver efter en svag utveckling de senaste åren.

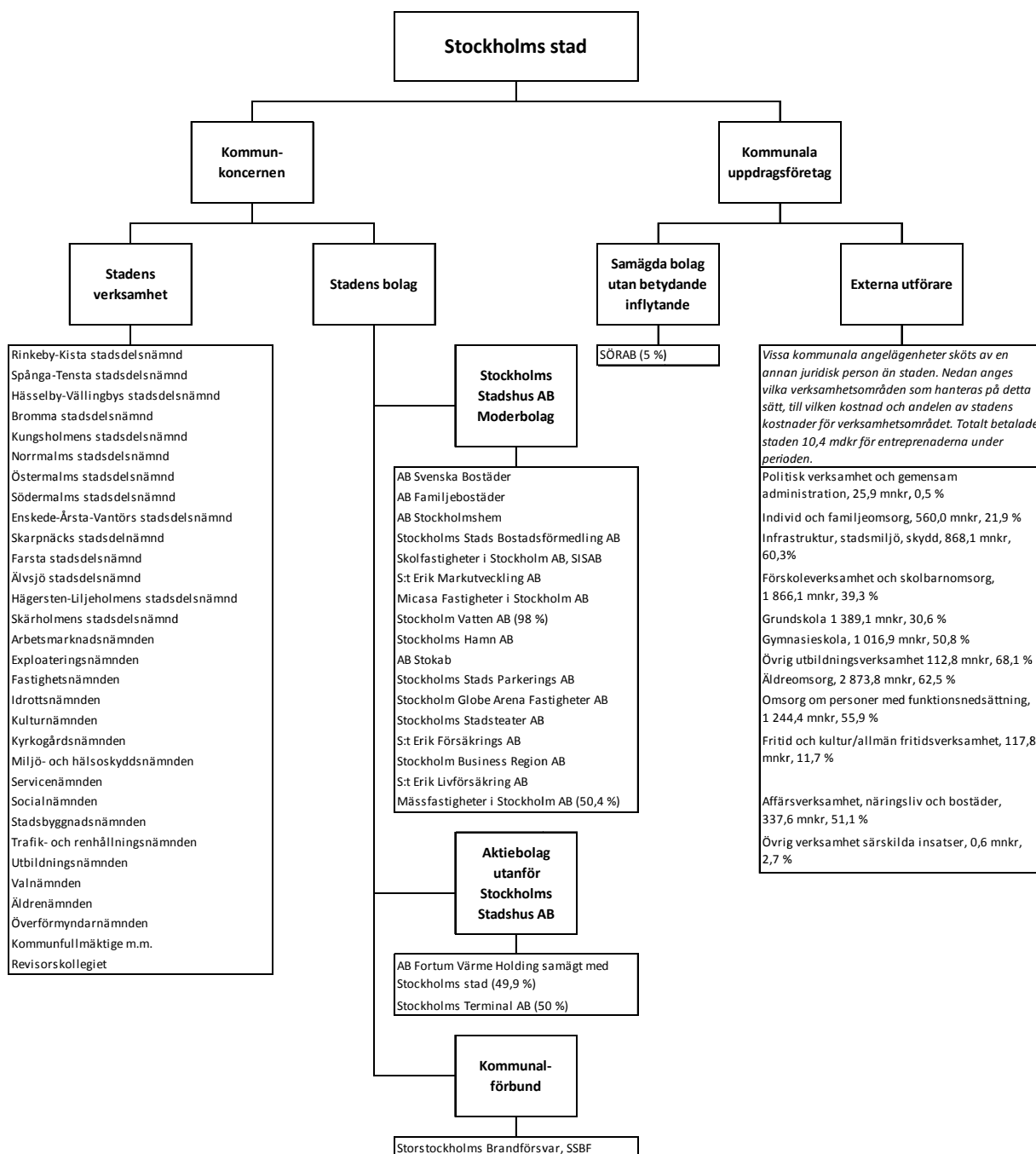
Även sysselsättningsutvecklingen indikerar en konjunkturförstärkning. Sysselsättningen i Stockholms stad har utvecklats positivt genom hela konjunkturedgången, men under första halvåret 2013 har sysselsättningsutvecklingen tagit mera fart.

Under de senaste två decennierna har stadens befolkning ökat med i genomsnitt ca 1,1 procent per år. Under de senaste tre åren har ökningen varit kring 2 procent per år. Den starka befolkningstillväxten i Stockholms stad förväntas fortsätta, även om den på lång sikt inte förväntas ligga kvar på de senaste årens exceptionellt höga nivå.

Organisation och styrning

I figuren nedan illustreras de verksamheter som ingår i Stockholms stads samlade kommunala verksamhet per den 1 juli 2013. I redogörelsen klassificeras de juridiska personerna enligt:

- koncernföretag med bestämmande respektive betydande inflytande
- uppdragsföretag av typen andra samägda företag respektive kommunala entreprenader

Integrerat lednings- och styrsystem – ILS

Stadens styrmodell, integrerad ledning och styrning av verksamhet och ekonomi, benämns ILS. Styrningen tar sin utgångspunkt i Vision 2030 som är den långsiktiga visionen för hur staden ska utvecklas. I budgeten för varje år fastställer kommunfullmäktige inriktningsmål, mål för verksamhetsområdena, indikatorer och aktiviteter. Indikatorerna mäter måluppfyllelsen och aktiviteterna ska bidra till att målen nås. Nämnderna och styrelserna konkreti-

serar kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena genom nämnd-/bolagsmål inom ram för beslutad budget.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Uppsiktsplikt innebär enligt kommunallagens definition att kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Som ett led i uppsiktsplikten har kommunstyrelsen granskat nämndernas verksamhetsplaner inklusive risk- och väsentlighetsanalyser för 2013. I de fall nämnderna hade angivit för låga årsmål för indikatorer uppmanades de att återkomma med mer ambitiösa värden i syfte att säkra uppfyllelsen av kommunfullmäktiges årsmål. Kommunstyrelsen har även granskat och lämnat återkoppling till nämnderna i samband med tertiärrapport 1.

God ekonomisk hushållning och periodens måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har i budget 2013 beslutat om följande tre inriktningsmål:

- Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök
- Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras
- Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

Inriktningsmålen utgör ramen för stadens styrning av verksamheterna. Uppfyllelsegraden av inriktningsmål och därmed mål för verksamhetsmålen är en förutsättning för att god ekonomisk hushållning uppnås i staden. Utifrån indikatorernas utfall har en bedömning av kommunfullmäktiges verksamhetsmål gjorts och den samlade bedömningen är att staden kommer att uppfylla kraven för en god ekonomisk hushållning för helår 2013.

Uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål

I tabellen nedan illustreras den samlade bedömningen av hur nämnder och bolag prognostiserar sin måluppfyllelse för helår 2013 avseende kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena. I anslutning till tabellen kommenteras de mål som bedöms uppfyllas delvis.

KFs inriktnings- mål/verksamhetsmål	Koncernen Stock- holms Stadshus AB	Stadens nämnder
1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök	Uppfylls helt	Uppfylls helt
I.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Uppfylls helt	Uppfylls delvis
I.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande	Uppfylls helt	Uppfylls helt
I.3 Stockholms livsmiljö är hållbar	Uppfylls delvis	Uppfylls helt
I.4 Det byggs många bostäder i Stockholm	Uppfylls delvis	Uppfylls helt
I.5 Framkomligheten i regionen är hög	Uppfylls helt	Uppfylls helt
I.6 Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna	Uppfylls helt	Uppfylls delvis
I.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad	Uppfylls helt	Uppfylls helt
2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras	Uppfylls helt	Uppfylls helt
2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald	Uppfylls helt	Uppfylls helt
2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden	Uppfylls helt	Uppfylls helt
2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg	Uppfylls helt	Uppfylls helt
2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten	Uppfylls helt	Uppfylls delvis
3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva	Uppfylls helt	Uppfylls helt
3.1 Budgeten är i balans	Uppfylls helt	Uppfylls helt
3.2 Alla verksamheter staden	Uppfylls helt	Uppfylls helt

ansierar ska vara effektiva

Stadsledningskontoret bedömer att koncernkoncernen kommer uppfylla alla tre inriktningsmål under året.

Koncernen Stockholms Stadshus AB bedömer avvikelser mot kommunfullmäktiges verksamhetsmål avseende elförbrukning och energiförbrukning hos ett fåtal bolag. Vidare bedöms inte målet *Det byggs många bostäder i Stockholm* kunna uppfyllas helt, bland annat på grund av överklaganden i planprocessen.

För stadens nämnder bedöms att målet *Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa* uppnås delvis under 2013, men utvecklingen går i rätt riktning mot hel måluppfyllelse. Målet *Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna* bedöms uppnås delvis. Anledningen är att indikatorerna som mäter stockholmarnas nöjdhet med Stockholms idrottsliv samt kulturliv inte når kommunfullmäktiges mål. Stadsledningskontoret bedömer att målet om en sjukfrånvaro på 4,4 procent inte kommer att uppnås, vilket medför att verksamhetsmålet *Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten* uppnås delvis.

Finansiella mål för staden

En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att staden ska kunna leva upp till kravet på en god ekonomisk hushållning. De finansiella målen uttrycker att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. De långsiktiga finansiella målen för en god ekonomisk hushållning framgår nedan.

Stadens nettokostnader i förhållande till skatteintäkter

Måttet stadens nettokostnader i förhållande till skatteintäkter mäter hur stor del av löpande nettokostnader som finansieras med skatteintäkter. Om nettokostnaderna i förhållande till skatteintäkter överstiger 100 procent, kan staden tvingas använda det egna kapitalet till den löpande driftverksamheten. På kort sikt kan finansieringen av budgeten ske med ändliga resurser, det vill säga stadens positiva finansnetto och utdelning från koncernen.

Målet för 2013 är att nettokostnaderna inte ska överstiga skatteintäkterna inklusive finansiellt resultat och utdelning. För perioden utgör verksamhetens nettokostnader 84,8 procent av skatteintäkter inklusive finansiellt resultat och utdelning.

Nettokostnadernas andel av enbart skatteintäkterna uppgår till 95,0 procent. Målet är därmed uppfyllt på kort och lång sikt. God ekonomisk hushållning och den gynnsamma utvecklingen av skatteintäkterna bidrar till måluppfyllelsen. Måluppfyllelsen för måttet räknat inklusive finansiellt resultat och utdelning påverkas gynnsamt av årets aktieutdelning.

Soliditet

Soliditeten definieras som det egna kapitalet i relation till tillgångarna. Om soliditeten är hög, har tillgångarna i hög grad finansierats av egna medel och graden av lånefinansiering är låg. Målet redovisas inklusive stadens pensionsåtaganden. För staden och kommunkoncernen gäller att soliditeten på lång sikt inte ska understiga 34,0 procent och 30,0 procent på kort sikt. För 2013 ska soliditeten inte understiga 34,0 procent. Soliditeten för staden uppgår till 36,0 procent (34,7 procent) och målet är därmed uppfyllt.

Ökningen av eget kapital till följd av ett positivt resultat bidrar till måluppfyllelsen. Resultatet innefattar 1,9 mdkr avseende utdelning enligt allbolagslagstiftningen, som är in-tecknad till ändamål som främjar integration och social sammanhållning.

Stadens investeringar på 2,3 mdkr under perioden har finansierats med eget kapital. Balansomslutningen har ökat med 7,0 mdkr främst beroende på ökad utlåning till bolagen, som har en fortsatt hög investeringsverksamhet. Den externa upplåningen för kommunkoncernen har ökat med 3,1 mdkr.

Kommunkoncernens soliditet uppgår till 68,5 procent exklusive pensionsåtaganden (67,2). Motsvarande soliditetsmått för kommunkoncernen inklusive pensionsåtaganden är 56,2 procent (54,9). Kommunkoncernen uppnår därmed kommunfullmäktiges mål för soliditeten på både kort och lång sikt.

Kapitalkostnadernas del av nettodriftkostnader

Stadens investeringar medför årliga drift- och kapitalkostnader, som i flera fall överstiger beräknade intäkter från investeringarna. Sådana projekt motiveras utifrån andra skäl än ekonomiska och belastar stadens löpande ekonomi. Investeringsvolymen måste anpassas efter stadens finansiella resurser, annars kommer utrymmet för verksamhet och andra behov att begränsas. Stadens långsiktiga mål är att kapitalkostnadernas andel av stadens nettodriftkostnader, inklusive kapitalkostnader, inte ska överstiga 7,0

procent. Målet för räkenskapsåret är uppfyllt hittills då andelen uppgår till 6,3 procent.

Budgetföljsamhet före och efter tekniska justeringar

En god budgetföljsamhet är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning. Budgetföljsamhet mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar i budgeten.

För nämnderna görs uppföljningen för driftbudgeten inklusive kapitalkostnader, resultatenheternas resultat och kommunstyrelsens tekniska justeringar, budgetjusteringar och resultatöverföringar. Målet för budgetföljsamheten är att den före och efter tekniska justeringar ska vara 100 procent. Målet är uppfyllt både före och efter tekniska justeringar samt resultatöverföringar, med 100,0 procent respektive 99,7 procent.

Periodens resultat för kommunkoncernen

I kommunkoncernens resultat ingår resultatet för staden, resultatet för koncernen Stockholms Stadshus AB samt resultatet för stadens övriga bolag som inte ingår i koncernen Stockholms Stadshus AB. Efter att koncerninterna mellanhavanden, inklusive utdelning, har eliminerats uppgår resultatet efter skatter och finansiellt resultat för kommunkoncernen till 3 251,3 mnkr (3 962,8).

Koncernen Stockholms Stadshus AB:s samlade resultat efter finansiellt resultat uppgår till 1 644,9 mnkr (1 720,9). Periodens resultat för koncernen Stockholms Stadshus AB består, liksom resultaten för de senaste åren, till största del av realisationsvinster som genererats av bostadsbolagen vid försäljningar av fastigheter.

Periodens resultat för staden

Efter ianspråktagande av tidigare års avsättningar och periodens avsättningar uppgår periodens resultat (förändring av eget kapital) till 4 594,1 mnkr (4 024,4). Aktieutdelning bidrar till det positiva resultatet med 2,1 mdkr. Reavinster för perioden uppgår till 0,4 mdkr. Skatteintäkter inklusive bidrag och utjämningsposter bidrar med 0,5 mdkr. Ett överskott för verksamheterna och återbetalning av premier för avtalsförsäkringar för stadens anställda avseende 2005 och 2006 påverkar även resultatet positivt med 0,5 mdkr. En förändring av räntan, som används vid beräkning av pensionsskulden, har en negativ påverkan på resultatet med -0,3 mdkr.

Resultatutjämningsreserv

Från och med år 2013 har landets kommuner möjlighet att avsätta ett positivt resultat till resultatutjämningsreserver. För att kunna använda sig av möjligheten ska riktlinjer för god ekonomisk hushållning kompletteras med riktlinjer för hantering av en resultatutjämningsreserv. Stockholms stad har tagit fram sådana riktlinjer enligt bilaga 4 till detta ärende, som fortsättningsvis ska komplettera stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Avstämning mot balanskravet

En avstämning mot balanskravet ska göras mot kommunallagens krav på en ekonomi i balans enligt Kommunallagen 8 kapitlet 4§. Resultaträkningen utgör utgångspunkt för avstämning. Syftet med balanskravet är att visa att en kommun inte lever över sina tillgångar. Reavinster utgör del av försäljning av tillgångar och ska vid god ekonomisk hushållning inte användas för att finansiera löpande driftkostnader. Realisationsvinster ska därför inte räknas in i resultatet när avstämning mot balanskravet görs. Undantag från denna regel kan endast göras om det står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning, till exempel om försäljningen är ett led i en omstrukturering. Realisationsförluster ska inräknas i kostnaderna då avstämning mot balanskravet görs.

Balanskravsutredning

Stadens resultat justerat enligt kommunallagens krav visar att staden uppfyller kravet på en ekonomi i balans då resultatet är positivt med 3 887,5 mnkr (3 333,9).

mnkr

Periodens resultat	4 594,1
Avgår jämförelsestörande intäkter	-931,1
Tillägg försäljningsintäkter exploateringsfastigheter	73,5
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	3 736,5
Avgår kostnader enligt synnerliga skäl 8 kap 5b§ KL	151,0
Årets balanskravsresultat	3 887,5

Av årets realisationsvinster på 398,8 mnkr avser 73,5 mnkr exploateringsfastigheter, som enligt gällande regler redovisas som omsättningstillgångar. Denna typ av realisationsvinster behöver enligt undantagsmöjligheten inte minska resultatet.

I samband med tidigare års bokslut har beslut fattats om att använda överskott till Vision Järva, Vision Söderort och Hässelbylyftet, satsningar på verksamhetsutveckling med stöd av it samt till kompetensfonden. Enligt kommunallagen 8 kapitel 5b§

finns det möjlighet att undanta kostnader från balanskravet om synnerliga skäl finns. Staden anser att reavinsterna ska användas för att komma stadens invånare till godo genom varaktiga satsningar. Kostnaderna utgör engångskostnader för varaktiga satsningar och inte löpande driftkostnader. Dessa kostnader uppgår för året till 151,0 mnkr och undantas enligt synnerliga skäl. Årets resultat enligt balanskravet blir därmed 3 887,5 mnkr.

Budgetavräkning

Helårsprognosen för 2013 års resultat jämfört med budget visar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott på 3 221,4 mnkr. Stadens sammanlagda finansiering beräknas ge ett överskott motsvarande 2 649,6 mnkr jämfört med budget.

Nämnderna totalt prognostiserar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett underskott jämfört med budget på 11,0 mnkr. Efter överföring av resultatenheternas resultat prognostiseras ett överskott på 102,0 mnkr. Stadsdelsnämnderna prognostiserar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett underskott på 33,8 mnkr. Efter överföring av resultatenheternas resultat prognostiseras ett överskott på 17,7 mnkr.

Personalkostnaderna för staden totalt har under perioden ökat med 3,2 procent i förhållande till föregående år. Utfallet för arbetsgivaravgifter för stadens personal, redovisar trots det en positiv avvikelse mot budget. Den främsta orsaken är att i likhet med 2012 tas ingen premie för avtalsgruppsjukförsäkring ut.

Aktieutdelningen uppgår i tertialrapport 2 till 2,7 mdkr varav 2,1 mdkr utgör ej budgeterad utdelning som består av utdelning från Stockholms Stadshus AB om 1,9 mdkr enligt den nya allbolagslagstiftningen och 200,0 mnkr från AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad. Den budgeterade utdelningen från Stockholms Stadshus AB kan genom beslut av kommunfullmäktige i samband med tertialrapport 2 återredovisas till Stockholm Stadshus AB.

Skatteintäkter och utjämning beräknas visa ett överskott gentemot budget på 0,5 mdkr. Det är framförallt kostnadsutjämningsbidraget som beräknas bli högre beroende på Stockholms stads befolkningstillväxt.

Pensioner

Kostnader för pensioner i resultaträkningen uppgår till 1 585,5 mnkr inklusive finansiella poster (1 350,1). Pensionskostnaderna för ett växande antal pensionärer och pensionsavgifterna, som beräknas procentuellt på lönesumman för den aktiva personalen, har ökat. Kostnaden för pensionsskuld förändringen blir betydligt högre än 2012 beroende på beslut om sänkning av diskonteringsräntan med 0,75 procentenheter i RIPS07 första januari 2014, vilket vid nuvärdesberäkning av pensionsskulden innebär en större skuldförändring. I tertialrapport 2 påverkas resultatet negativt med 0,3 mdkr. I balansräkningen redovisas pensionsavsättningar med totalt 4 633,9 mnkr inklusive särskild löneskatt (4 199,6). Lokala pensionsbestämmelser utöver det kommunala pensionsavtalet, KAP-KL, ingår i pensionsskulden.

Ansvarsförbindelsen för pensionsskuld intjänad till och med 1997 uppgår till 18 049,5 mnkr inklusive löneskatt, en ökning med 726,7 mnkr jämfört med 2012. Även ansvarsförbindelsen påverkas av den sänkta diskonteringsräntan. Nuvarande pensionsavtal är uppsagt och förhandlingar om ett nytt avtal inledda. Enligt den principöverenskommelse som träffats mellan SKL och motparterna ska ett avgiftsbestämt pensionsavtal träffas fr.o.m. 2014-01-01 för anställda födda 1986 och senare. Effekterna på pensionsavgifterna beräknas inledningsvis bli marginella.

Nytt regelverk för årsredovisning och koncernredovisning

Från och med 2014 kommer ett nytt regelverk (K3) avseende årsredovisning och koncernredovisning att tillämpas för bolagskoncernen och ingående kommunala bolag. Den största förändringen för bolagen finns på fastighetssidan, där kraven på att uppdelning av fastigheter i komponenter ökas betydligt. Detta innebär initialt en förskjutning av kostnader från resultaträkning till investeringar, då en del ingående komponenter, som tidigare resultatförts, nu kommer att aktiveras, som del av fastigheter. På sikt planas denna förändring ut. I vilken mån även stadens redovisning kommer att påverkas av det nya regelverket är i dagsläget oklart. Trenden under senare år har varit att det kommunala regelverket i stor utsträckning följer regelverket för bolagssidan. Hur snabbt det kommunala regelverket förändras varierar, men en förändring är att vänta.

Kommunkoncernens investeringsverksamhet

Kommunkoncernens bruttoinvesteringar ligger på en fortsatt hög nivå och uppgår under perioden till 6 835,6 mnkr, motsvarande

period 2012 uppgick bruttoinvesteringarna till 8 514,8 mnkr. För helåret 2012 uppgick bruttoinvesteringarna till 14 371,5 mnkr.

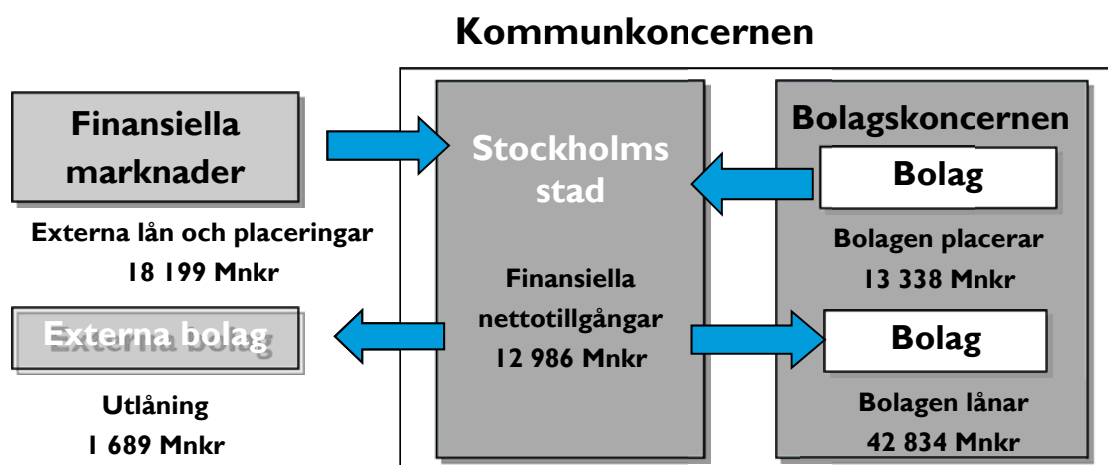
Bruttoinvesteringarna för koncernen Stockholms Stadshus AB ligger på en fortsatt hög nivå och uppgår under perioden till 4 666,6 mnkr (5 675,9). Helåret 2012 uppgick bruttoinvesteringarna för koncernen Stockholms Stadshus AB till 9 419,2.

Stadens investeringar hittills under året uppgår till 2 340,0 mnkr (2 653,4 mnkr), vilket är 11,8 procent lägre än föregående år. Investeringsinkomsten för året uppgår till 10,2 mnkr (0,0 mnkr).

Helårsprognosen för investeringsutgifterna netto 2013 uppgår till 4 716,8 mnkr inklusive central medelsreserv 4, vilket är 411,6 mnkr lägre än budgeterat. Avvikelsen förklaras i huvudsak av förskjutning framåt i tiden av fastighetsnämndens projekt Samverkanscentralen samt ett antal projekt hos exploateringsnämnden, bl.a. Norra Djurgårdsstaden. Stadsdelsnämndernas prognos för investeringsutgifter är 39,4 mnkr lägre än budgeterat.

Kommunkoncernens finansiella ställning

Bilden nedan visar en överblick över kommunkoncernens finansiella ställning den 31 augusti 2013.

Kommunkoncernen Stockholms stad hade den 31 augusti 2013 en extern skuldportfölj om 18 203,4 mnkr (15 258,7). Den externa skuldportföljen har under året ökat med 2 944,7 mnkr. Ökningen i skuldportföljen beror främst på en fortsatt hög investeringsnivå i kommunkoncernen. Kommunkoncernen har under tidigare år amorterat ner skulden till en låg nivå som ett resultat av försäljningar. Skulden har därefter successivt ökat i takt med kommunkoncernens investeringsbehov. De senaste två åren har

försäljningarna varit lägre och främst ersatts med lånefinansiering för investeringar. Investeringarna består främst av satsningar på att bygga fler bostäder samt infrastruktur i syfte att förbättra framkomligheten i staden. Investeringsutgifterna för byggnationen av Tele 2 Arena har varit stora under året.

Medarbetarna

Redovisning av stadens sjukfrånvaro görs i förvaltningsberättelsen enligt de lagstadgade kraven på sjukfrånvaroredovisning. Denna redovisning utgår delvis från en annan beräkningsgrund än stadens interna mätmetod det vill säga indikatorn ”sjukfrånvaro”. Stadens metod ställer sjukfrånvaron i relation till avtalad arbetstid. Den lagstadgade redovisningen ställer sjukfrånvaron i relation till faktiskt arbetad tid, vilket innebär att frånvaro utan lön till exempel föräldraledighet och tjänstledighet inte ingår. Att frånvaro utan lön exkluderas gör att faktisk arbetstid blir lägre än den avtalade arbetstiden som staden räknar med. Följden blir att sjukfrånvaron enligt den lagstadgade redovisningen inte blir jämförbar med stadens egen sjukfrånvaraindikator.

Sjukfrånvaro i procent av faktisk arbetstid enligt den lagstadgade redovisningen

	Jan – aug 2013	Jan – aug 2012
Totalt	5,7	5,4
Kvinnor	6,3	6,0
Män	3,8	3,5
Yngre än 30 år	4,3	4,0
30-49 år	5,5	5,2
Äldre än 49 år	6,3	5,9

Sjukfrånvaro i relation till faktisk arbetstid uppmättes för perioden januari till augusti 2013 totalt till 5,7 procent, vilket är 0,3 procentenheter högre jämfört med året innan. Sjukfrånvaron har ökat i samtliga redovisade grupper. Störst ökning av sjukfrånvaron har skett i åldersgruppen äldre än 49 år där ökningen var 0,4 procentenheter. I de två yngre åldersgrupperna, yngre än 30 år och 30-49 år, samt hos såväl män som kvinnor har sjukfrånvaron ökat med 0,3 procentenheter jämfört med samma period 2012. Långtidssjukfrånvaron, det vill säga den andel av total sjukfrånvaro som varat 60 dagar eller mer, har däremot minskat. Från januari till augusti 2013 uppmättes långtidssjukfrånvaron till 4,72 procent. Vid en jämförelse med samma period 2012 har långtidssjukfrånvaron minskat med 1,0 procentenhet.

Indikatoruppföljning	Kf-mål	Utfall T2	Kommentar
Sjukfrånvaro	4,4 % (4,5 % 2012)	5,5 %	Prognos helår: Trend 5,6 % ¹

Medarbetarna i siffror

I slutet av augusti 2013 var totalt 38 575 anställda i Stockholms stad. Av dessa var 36 212 månadsavlönade anställda i stadens förvaltningar och 2 363 var anställda i stadens bolag.

¹ Baseras på rullande 12- månaders genomsnitt av sjukfrånvaron 12 månader bakåt i tiden.

De vanligaste avgångsorsakerna

Månadsavlönade	Jan-aug 2013	Jan-aug 2012
Tidsbegränsad anställning upphör	3108	3050
Slutat på egen begäran	1630	1556
Pension (ålderspension, avtalspension samt sjukersättning tillsvidare)	630	624
Verksamhetsövergång eller personalövertagande	98	313

Den vanligaste avgångsorsaken bland de som slutade arbeta inom staden under perioden januari till augusti 2013 var att tidsbegränsat arbete upphörde, och den orsaken ökade något jämfört med samma period 2012. Antalet som slutat på egen begäran ökade med 5 procent jämfört med året innan, medan gruppen verksamhetsövergång eller personalövertagande däremot minskade med 69 procent. Antalet som gick i pension var i stort sett oförändrat jämfört med samma period år 2012.

Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Stadsledningskontoret bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt under 2013. Bedömningen baseras på att fem av de sju underliggande verksamhetsmålen uppfylls helt och resterande två uppfylls delvis. Koncernen Stockholms Stadshus AB bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt. Koncernen bedömer dock att det underliggande verksamhetsmålet *Det byggs många bostäder i Stockholm* kommer att uppfyllas delvis, bland annat på grund av överklaganden i planprocessen. Nedan redovisas stadens måluppfyllelse per verksamhetsmål.

Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa

Stockholms stad marknadsför regionen som Stockholm the Capital of Scandinavia tillsammans med 50 andra kommuner. Gemensamt arbetar kommunerna för att locka nya företag till regionen och etablera Stockholm som den ledande tillväxtregionen i norra Europa med sikte på att bli Europas ledande hållbara tillväxtregion. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås delvis under 2013. Utvecklingen går dock i rätt riktning mot måluppfyllelse.

Svenskt Näringsliv rankar årligen företagsklimatet i landets samtliga kommuner. Stockholms stad har klättrat i denna lista från plats 132 år 2006 till plats 41 i årets mätning. Det är dock en försämring sedan 2012 med 18 platser. Stockholm har emellertid enligt undersökningen presterat särskilt bra inom områdena nyföretagsamhet, andel i arbete och företagande.

Den årliga serviceundersökningen staden gör visade ett bättre resultat för indikatorn Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet än under 2012. Nöjd-kund-index (NKI) ökade från 64 till 68. Utfallet av indikatorn är därmed tillbaka till den högsta nivån som staden någonsin uppnått, vilket var 2011, men når inte stadens målsättning för 2013 om ett NKI på 70. Det är emellertid ett klart godkänt resultat enligt Statistiska Centralbyråns modell för mätning av kundnöjdheten. Stockholms företagare är mest nöjda med brandtillsynen med NKI 79 (77) följt av miljötillsyn 72 (64), vilket är höga betyg på NKI-skalan. Därefter följer serveringstillstånd med 68 (63) samt markupplåtelser med 67 (64). Sämst NKI fick bygglov med 53 (50), vilket är ett lågt

betyg. Bygglov mäts nu varje månad för att uppnå förbättringar. Senaste månadsresultatet, för augusti 2013, uppgick till 70.

I augusti hölls ”Digital Health Days” på Stockholmsmässan. Det var två dagar som fokuserade på stora datamängder inom sjukvården och inom biovetenskaplig forskning, mobila lösningar och Spelifiering – spel för hälsan.

London School of Economics har i en fallstudie för Stockholm rankat Stockholms gröna ekonomi bland de bästa i världen och i OECD:s fallstudie ”Grön tillväxt i Stockholm” framstår Stockholm som en stad i framkant avseende dessa frågor.

Stadsdelsnämnderna fortsätter arbetet med att i näringslivsråd och företagsföreningar arbeta för att skapa gynnsamma förutsättningar för näringsliv och företagsamhet.

Flertalet nämnder anger att årsmålet för indikatorn andel upphandlad verksamhet i konkurrens kommer att uppnås under året. Det är därmed en rimlig prognos att kommunfullmäktiges årsmål kommer att uppnås.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Näringslivets nöjdhet med kontakter med staden som myndighet	70	68	-	Målet bedöms uppfyllas delvis
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	36	Mäts årsvi	-	Målet bedöms uppfyllas helt
Företagens nöjdhet med effektiviteten	67	66	-	Målet bedöms uppfyllas delvis
Företagens nöjdhet med information från staden	70	69	-	Målet bedöms uppfyllas delvis
Antal nystartade företag	öka	Mäts årsvi	-	Målet bedöms uppfyllas helt

Invånare i Stockholm är självförsörjande

Stockholm ska tydligt präglas av arbetslinjen och respekt för människors egna önskemål och behov. Alla som kan arbeta och försörja sig själva måste ges förutsättningar att göra detta utifrån sin egen förmåga. Invånare i Stockholm ska vara eller ges verktyg för att bli självförsörjande. Genom Jobbtorg Stockholm och Jobbtorg Resurs ska alla som är beroende av ekonomiskt bistånd på grund av att de är arbetslösa garanteras en snabb individuell bedömning. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2013.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har utvecklats något mer positivt än vad som förväntades i samband med budget 2013 samt tertialrapport 1 2013. I Sweco Eurofuture AB:s årsprognos från oktober 2013 görs bedömningen att kostnaderna för utbetalningar till hushåll med ekonomiskt bistånd 2013 kommer att uppgå till 977 mnkr. Totalt 33,0 mnkr av dessa medel avser ekonomiskt bistånd som hanteras vid socialnämnden för hemlösa och för dödsbon. Stadsdelsnämndernas kostnader för utbetalningar av ekonomiskt bistånd prognosticeras till 944 mnkr, vilket är 50,5 mnkr lägre än kommunfullmäktiges budget.

Budgeten för ekonomiskt bistånd omfattar, förutom kostnader för utbetalningar av ekonomiskt bistånd, även kostnader för handläggning av ekonomiskt bistånd. Stadsdelsnämnderna prognostiserar ett underskott inom verksamhetsområdet mot kommunfullmäktiges budget om totalt 15,7 mnkr. Av Swecos prognos framgår att kostnaden för biståndstagandet förväntas öka svagt framöver med anledning av de eftersläpningseffekter på biståndstagandet som observerats historiskt vid konjunktursvängningar.

Målen för de indikatorer som rör ekonomiskt bistånd uppnås helt. För den indikator som tydligast fångar verksamhetsmålet om att invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande, dvs. andelen personer beroende av ekonomiskt bistånd, gäller att denna andel fortsätter att minska och är nu på en nivå om 2 procent. Även andelen långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd minskar, liksom andelen barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd. Prognosen för andelen aspiranter som är självförsörjande sex månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm är 78 procent, vilket skulle innebära att en liten differens till kommunfullmäktiges årsmål om 81 procent kvarstår. Staden bedöms inte uppnå kommunfullmäktiges årsmål om att tillhanda-

hålla 1600 praktikplatser för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha. Nämnderna och bolagens prognoser för hela året ger ett utfall om 1227 platser. Stadens nämnder och bolag uppmanas att höja ambitionsnivån för att nå kommunfullmäktiges mål om antal praktikplatser för att sådana ska kunna erbjudas utifrån de behov som finns.

Särskilda insatser för arbetslösa unga, långtidsarbetslösa och personer som har funktionsnedsättning har prioriterats inom arbetsmarknadsområdet. Verksamheten har ett fortsatt fokus på att utveckla kontakterna med såväl privata som offentliga arbetsgivare till förmån för de arbetssökande. Under perioden har ett aktivt arbete bedrivits för att integrera bedömningsinstrument i arbetet för att på ett stadsgemensamt sätt bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning. Syftet med detta arbete är att samtliga personer som söker ekonomiskt bistånd ska bedömas på samma grund och få det stöd som kan behövas i processen för självförsörjning, oavsett var i staden de bor.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,3 %	2,0 %	2,0 %	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,4 %	1,3 %	1,3 %	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	4,4 %	3,8 %	3,9 %	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel 23-åringar som är etablerade på arbetsmarknaden eller som studerar	Fastställs 2013			Indikatorn följs upp årsvis och redovisas i verksamhetsberättelsen.
Andel aspiranter som är självförsörjande sex månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm	81 %	76,7 %	77,1 %	Målet bedöms uppfyllas delvis
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha	1600 st.	1126 st.	900 st.	Målet bedöms ej uppfyllas

Stockholms livsmiljö är hållbar

Stockholm arbetar med de globala miljötmaningarna ur ett lokalt perspektiv. Staden prioriterar klimatarbetet genom antagna och tydliga mål på både kort, medellång och lång sikt. Inom ramen för stadens miljöprogram 2012-2015 arbetar staden för att minska verksamheternas klimatpåverkan såväl som att påverka invånare och företag att minska sin miljöbelastning. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2013.

Stadens bilflotta består idag till en absolut majoritet av miljöbilar. Staden har tagit nästa steg och nämnder och bolagsstyrelser har satt ambitiösa mål för elbilsanskaffande. Bromma stadsdelsnämnd uppmanas dock att vidta aktiviteter som säkerställer måluppfyllelse. Stadens nämnder rapporterar överlag god måluppfyllelse för indikatorer med direkt beröring till klimatmålen. Vad gäller indikatorn ”Energianvändning per m²” uppmanas Stockholms Stadshus AB att ge Familjebostäder och Svenska Bostäder i uppdrag att vidta åtgärder för att säkerställa att det egna målet tillsammans med kommunfullmäktiges mål nås. Även fastighetsnämnden uppmanas att vidta åtgärder för att säkerställa att det egna målet tillsammans med kommunfullmäktiges mål nås. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge Micasa Fastigheter i Stockholm AB i uppdrag att vidta aktiviteter som säkerställer måluppfyllelse för indikatorn ”Elanvändning per kvm”. Skarpnäck stadsdelsnämnd uppmanas även att vidta aktiviteter som säkerställer måluppfyllelse för indikatorn ”Elanvändning per kvm”. För ”Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter” uppmanas Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och utbildningsnämnden att vidta aktiviteter som säkerställer måluppfyllelse.

Stadsbyggnadsnämnden uppmanas att skyndsamt ta fram definition för indikatorn ”Andel miljöklassade byggnader” samt fastställa årsmål. Stadsbyggnadsnämnden uppmanas även att ta fram en aktivitet med ansvarig som stöder genomförandet av uppdraget.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Elanvändning per kvadratmeter	34 kWh	Mäts årsvis	Mäts årsvis	Målet bedöms uppfyllas helt
Energianvändning per m2	170 kWh	Mäts årsvis	Mäts årsvis	Målet bedöms uppfyllas delvis
Total fosforhalt i sjöar	83 %	Mäts årsvis	Mäts årsvis	Målet bedöms uppfyllas helt
Växthusgasutsläpp per stockholmare	3,2 ton	Mäts årsvis	Mäts årsvis	Målet bedöms uppfyllas helt
Mängden matavfall som stadens verksamheter sorterar ut för biologisk behandling	Öka	Mäts årsvis	Mäts årsvis	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel markanvisningar med kravet att energianvändningen är högst 55 kWh/m2	100 %	Mäts årsvis	Mäts årsvis	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel miljöklassade byggnader	Öka	-	-	SBN har inte arbetat fram någon definition.
Mängd/andel matavfall som stadens invånare och verksamheter sorterar ut för biologisk behandling	Öka	Mäts årsvis	Mäts årsvis	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	15 %	16,08 %	16,5 %	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	94,16 %	98,49%	Målet bedöms uppfyllas delvis
Andel elbilar	6 %	Mäts årsvis	Mäts årsvis	Målet bedöms uppfyllas helt

Det byggs många bostäder i Stockholm

Den växande staden förutsätter fler bostäder. Därför byggs hyresrätter, bostadsrätter, studentbostäder, hus och ägarlägenheter med målet 100 000 nya bostäder fram till år 2030, det vill säga 5 000 nya bostäder varje år. Planeringen för nya bostäder ska ske så att en jämn bostadsproduktion i stabilt tempo över konjunkturcykeln säkerställs. Bostadsproduktionen är avvägd mot bedömt investeringsutrymme, förväntad inflyttning och tillväxt. Lönsamheten i projekten kommer att vara avgörande då stadens finansiella resurser är begränsade och försäljningsinkomster från exploateringsprojekten är en viktig förutsättning för att realisera utbyggnaden av Stockholm. Utöver en hög takt i bostadsbyggandet har studentbostäder och boenden för personer med funktionsnedsättning pekats ut som prioriterade områden. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppfyllas helt år 2013.

Målet om att bereda förutsättningar för 5 000 nya bostäder 2013 och kommande år bedöms kunna nås. Till och med tertial 2 har 4 558 bostäder markanvisats och exploateringsnämnden prognoserar att totalt 5 900 bostäder kommer att markanvisas under år 2013. Det skulle innebära årsmålet överskrids med närmare 50 procent.

Antalet bostäder i godkända detaljplaner, 1 316 stycken, är lågt i förhållande till årsmålet om 5 000. Stadsbyggnadsnämnden gör ändå bedömningen att målet kommer att uppnås, då flera större detaljplaner i bland annat Norra Djurgårdsstaden och Liljeholmen/Årstadal ligger för godkännande under senhösten. Att målet nås förutsätter således att dessa stora detaljplaner godkänns. Det innebär också att det finns en risk att målet inte uppfylls.

Stadsledningskontoret konstaterar att det finns en uppåtgående trend i antalet påbörjade bostäder, efter en relativt svag period. Totalt 3 505 bostäder har påbörjats till och med tertial 2. Målet 4 500 påbörjade bostäder år 2013 bedöms kunna nås.

Sammanlagt 950 av de påbörjade bostäderna är hyresrätter. Målet 1 500 påbörjade hyresrätter bedöms kunna nås.

Under perioden har 2 079 bostäder färdigställts. Målet 3 750 färdigställda bostäder år 2013 bedöms kunna nås.

Till och med tertial 2 har exploateringsnämnden markanvisat 2 182 studentbostäder, och prognosticerar att totalt ca 2 230 studentbostäder kommer att markanvisas under år 2013. Nettotill-

skottet av studentbostäder har ökat jämfört med tidigare år. 185 studentbostäder har hittills färdigställts genom nyproduktion och ombyggnad. Årsmålet om ett nettotillskott om 300 studentbostäder bedöms delvis nås.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner	5 000 st	1 316 st	839 st	Målet bedöms uppfyllas helt, förutsatt att de stora detaljplaner som ligger för godkännande också godkänns.
Antal markanvisade bostäder	4 000 st	4 558 st	3 401 st	Målet bedöms uppfyllas helt
Antal påbörjade bostäder	4 500 st	3 505 st	1 288 st	Målet bedöms uppfyllas helt
Antal färdigställda bostäder	3 750 st	2 079 st	793 st	Målet bedöms uppfyllas helt
Antal påbörjade hyresrätter	1 500 st	950 st	474 st	Målet bedöms uppfyllas helt
Nettotillskott av studentbostäder	300 st	185 st	141 st	Målet bedöms uppfyllas delvis

Framkomligheten i regionen är hög

Stadsledningskontoret prognostiserar att målet uppfylls helt under 2013. Stadsledningskontorets bedömning om måluppfyllelse grundar sig på en sammanvägd bedömning av kommunfullmäktiges indikatorer och dels en kvalitativ bedömning av den verksamhet som bedrivs av trafik- och renhållningsnämnden under året. De arbeten som pågår i staden bedöms sammantaget utveckla staden i en riktning som ökar framkomligheten.

Då samtliga av dessa indikatorer mäts på årsbasis finns det få mätningar som ger underlag för en kvantitativ prognos för måluppfyllelse av kommunfullmäktiges indikatorer. Däremot gör trafik- och renhållningsnämnden bedömningen att årsmålet för indikatorerna kommer att uppfyllas. Dessutom pågår ett målinriktat arbete i linje med Framkomlighetsstrategin som på sikt kan förväntas bidra till ökad framkomlighet i Stockholm. Det gäller inte minst på cykelområdet med investeringar om en miljard fram till 2018. Under 2013 byggs cykelinfrastrukturen ut med exempelvis cykelbanor längs Perstorpsvägen, Flatenvägen och Lilla Västerbron, fler cykelparkeringar, inrättad cykeljour, vägvisning och en utökning av låncykelsystemet. Nya busskörfält planeras att tillskapas genom ommålning av bilkörfält och borttagande av parkeringsplatser, trafiksignalerna ändras för förbättrad bussprioritering och intensivövervakning kommer att ske med fördubblad styrka jämfört med 2012.

Det som talar mot att målet uppfylls under 2013 är att omfattande investeringar och reinvesteringar i infrastruktur i regionen under byggtiderna kommer påverka framkomligheten negativt. Trafik- och renhållningsnämnden, Trafikverket och AB Storstockholm Lokaltrafik arbetar gemensamt med en huvudtidplan för att förbättra samordningen och på så vis minimera störningarna.

Sammantaget, och på längre sikt, är det rimligt att förvänta sig ökad framkomlighet utifrån de underlag nämnderna har lämnat in i samband med tertiärrapporteringen.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel cyklande	öka	Mäts årsvis		Målet bedöms uppfyllas helt.
Antalet cyklande	63 000	Mäts årsvis		Målet bedöms uppfyllas helt
Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i innerstaden	Öka	Mäts årsvis		Målet bedöms uppfyllas helt.
Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i ytterstaden	Öka	Mäts årsvis		Målet bedöms uppfyllas helt.
Procentuell förlängning av restiden, innerstadsgator	Oförändrad	Mäts årsvis		Målet bedöms uppfyllas helt.
Procentuell förlängning av restiden, inre infarter	Oförändrad	Mäts årsvis		Målet bedöms uppfyllas helt.
Procentuell förlängning av restiden, tvärleder	Oförändrad	Mäts årsvis		Målet bedöms uppfyllas helt.
Procentuell förlängning av restiden, yttre infarter	Oförändrad	Mäts årsvis		Målet bedöms uppfyllas helt.

Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

Stockholms stads kulturverksamheter bidrar till ett fritt och öppet kulturliv som präglas av hög kvalitet, mångfald i kulturella uttryck, bredd i antalet aktörer och tillgängligt för alla. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppnås delvis under 2013.

Stadsledningskontorets bedömning vilar på att tre av fem av kommunfullmäktiges indikatorer på verksamhetsområdet prognostiseras att nås under 2013, medan en indikator inte kommer att nå sitt årsmål och ytterligare en endast delvis kommer att nås. Totalt 22 nämnder gör bedömningen att de kommer att nå satta mål i deras respektive verksamheter.

Generellt sett bryts verksamhetsområdesmålet ner väl på nämndnivå. Idrottsnämnden och kulturnämnden uppbär ett centralt och stadsövergripande ansvar för kommunfullmäktiges verksamhetsmål, men i det direkta mötet mellan barn, unga och äldre spelar stadsdelsnämnder, äldrenämnden och utbildningsnämnden en lika viktig roll. Stadsledningskontoret uppfattar att samtliga rapportrande nämnder uttrycker god förståelse för uppdraget och prognostiserar hög måluppfyllelse för nedbrutna mål och aktiviteter.

Flera stadsdelsnämnder beskriver genomarbetade mål med förväntat gott utfall som stöds av relevanta aktiviteter. Exempelen är många på stadsdelsnämndernas engagemang och beslutade satsningar på att främja kultur för barn och ungdomar tillsammans med riktade satsningar mot funktionshindrade. Vid halvårsskiftet övertog Stadsteatern verksamheten i Kulturhuset. Stadsteatern har därmed en framträdande uppgift och grundläggande ansvar för verksamhetsområdesmålet uppfyllelse. Stadsledningskontoret noterar att årsmålen för indikatorerna i allt väsentligt förväntas uppfyllas under året.

I tertiärrapport 1 2013 lyfte stadsledningskontoret det faktum att fastighetsnämnden och stadsbyggnadsnämnden saknar mål, åtagande eller aktiviteter i sin verksamhetsplan som bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges verksamhetsmål. Såsom en investerande nämnd med ansvar för stadens fastigheter för idrotts- och kulturändamål, anser stadsledningskontoret att det borde finnas möjligheter för fastighetsnämnden att beskriva vilka arbetsätt nämnden kan tillämpa för att bidra till verksamhetsområdet. Även stadsbyggnadsnämnden uppmanas att se över vilken roll och funktion nämnden kan ha inom ramen för sin översikt, om-

rådes- och detaljplaneprocess för att bidra till att stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Stockholmarnas nöjdhet med Stockholms idrottsliv	80 %	60 %	-	Målet bedöms ej uppfyllas.
Stockholmarnas nöjdhet med Stockholms kulturliv	87 %	79 %	-	Målet bedöms uppfyllas delvis
Ungdomars nöjdhet med möjligheterna till eget utövande av kulturaktiviteter	50 %	51 %	-	Målet bedöms uppfyllas helt
Ungdomars nöjdhet med tillgång till spontanidrott	50 %	74 %	-	Målet bedöms uppfyllas helt
Ungdomars nöjdhet med tillgången till organiserad idrott	50 %	74 %	-	Målet bedöms uppfyllas helt.

Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad

Stockholm ska vara en ren och trygg stad. Trygga, rena och väl upplysta stadsmiljöer ska säkerställas. De återkommande trygghetsmätningar som genomförs i staden ska ingå som underlag i stadens trygghetsarbete. Mörka och otrygga platser ska lysas upp. Kvaliteten på stadens parkmark och grönytor ska öka.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2013. Stadsledningskontorets bedömning grundar sig på en sammanvägning av nämndernas bedömningar av måluppfyllelsen. Totalt 27 av 30 nämnder prognostiserar att målet för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas helt och för 3 av sex indikatorer prognostiseras hel måluppfyllelse.

Alla stadsdelsnämnder bedömer att Stockholmarnas nöjdhet avseende sanering av klotter/skadegörelse kommer att uppfyllas helt. Exempel på verksamhet som bidrar till måluppfyllelsen är trafik- och renhållningsnämndens städgarantier som innebär att städning och tömning av papperskorgar samt klottersanering ska åtgärdas inom 24 timmar efter anmälan.

Avseende andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor har alla stadsdelsnämnder utom Skärholmen prognostiserat

hel måluppfyllelse. Skärholmen stadsdelsnämnd prognostiserar ingen måluppfyllelse. Årets medborgarundersökning visar till stora delar sämre resultat än för 2012. Perioden för undersökningen sammanföll med den period av social oro som drabbade bland annat Skärholmen under våren, och nämnden drar slutsatsen att detta haft stor negativ inverkan på resultatet, även om det förmodligen inte är den enda faktorn. Till exempel har skadegörelse och nedskräpning varit omfattande, och krävt stora resurser under året och berör indikatorn kring trygghet och trivsel.

Kommunfullmäktige har fattat beslut (utl 2013:47) om nytt Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholm stad 2013-2016. I programmet framgår att staden med dess nämnder och bolag ska arbeta samordnat med trygghets- och säkerhetsfrågor för att framgångsrikt och effektivt främja trygghet och säkerhet samt skapa beredskap för oönskade händelser.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	72 %	73 %	-	Målet bedöms uppfyllas helt
Andelen som upplever Stockholm som en tillgänglig stad för alla	86 %	83 %	-	Målet bedöms uppfyllas delvis
Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA(Risk och sårbarhetsanalys)	100 %	100 %	-	Målet bedöms uppfyllas helt
Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat	55 %	50,6 %	-	Målet bedöms uppfyllas delvis
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden	62 %	58 %	-	Målet bedöms uppfyllas delvis
Stockholmarnas nöjdhet anseende sanering av klotter/skadegörelse	55 %	60,5%	-	Målet bedöms uppfyllas helt

Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Stadsledningskontoret bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt. Bedömningen baseras på att tre av de fyra underliggande verksamhetsmålen uppfylls. Målet *Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten* uppfylls delvis. Koncernen Stockholms Stadshus AB bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt. Nedan redovisas stadens måluppfyllelse per verksamhetsmål.

Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald

De avgörande besluten ska fattas av stockholmarna själva, oavsett om det gäller val av barnomsorg, skola och pedagogisk inriktning, vård- och omsorgsboende eller andra välfärdstjänster. Alla människors rätt att välja ska respekteras och det är stadens ansvar att skapa och erbjuda en sådan flexibilitet. Stockholmarna kan idag välja mellan mångfald av kommunala och privata utförare för förskola, skola, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt inom socialpsykiatri.

Stadsledningskontoret bedömer i tertiärrapport 2 att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt under 2013.

Grunderna för bedömningen är att en indikator redan uppfyllts och en uppfyllts delvis. Av de resterande fyra indikatorer som återstår att mätas bedöms samtliga uppnå kommunfullmäktiges årsmål. Vidare bedömer 23 av 24 nämnder att målet uppfylls helt.

Den främsta risken som kan påverka måluppfyllelsen för KF:s mål inom verksamhetsområdet är att medborgarna inte känner till att de kan välja eller har information om valmöjligheterna. Risken bedöms störst inom äldreomsorgen och inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning.

Samtliga indikatorer som ligger till grund för målbedömningen mäts i form av brukar- och medborgarundersökningen som presenteras en gång årligen. I samband med tertiärrapport 2 finns endast utfall för tre av sex indikatorer och de tre återstående bygger på prognostiserad måluppfyllelse. Risken kring detta är att nämnderna inte har möjlighet att sätta in åtgärder i tid under året i de fall utfallet inte når upp till förväntad nivå.

Nämnderna arbetar kontinuerligt med att informera medborgarna om att de har valmöjlighet samt om vilka valmöjligheter som finns. Detta bedöms vara avgörande för måluppfyllelsen. Nämnderna följer aktivitetsplanerna för upphandling och konkurrens vilket bidrar till att öka antalet alternativ för brukarna. Information finns bland annat tillgänglig via stadens webb och via kontaktcenter för respektive verksamhetsområde. På Stockholms stads hemsida finns "Jämför service" där man kan jämföra såväl kommunala som enskilda utförare. Under året har ett utvecklingsarbete kring denna e-tjänst fortskridit med fokus på att ge ett mer tillgängligt användarstöd.

Ett gott exempel är det arbete som bedrivs av Älvsjö stadsdelsnämnd kring kvalitet och kundnöjdhet inom de hemtjänstinsatser som erbjuds. Genom möten i olika fokusgrupper redogör de äldre för hur de upplever kvalitén på insatserna som de får med syfte att vidareutveckla dessa insatser.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom skola	85 %	83 %	83 %	Målet bedöms att uppnås delvis.
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg	76 %	76 %	76 %	Målet bedöms uppfyllas helt. 5 av 14 nämnder uppnår endast målet delvis.
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst	71 %	-	-	14 av 14 nämnder prognostiserar att målet uppnås helt. Indikatoren följs upp årsvis och redovisas i verksamhetsberättelsen.
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsboende	56 %	-	-	13 av 14 nämnder prognostiserar att målet uppnås helt. Indikatoren följs upp årsvis och redovisas i verksamhetsberättelsen.
Andel medborgare som vet var information finns för att kunna göra sina val	51 %	51 %	-	Målet bedöms att uppnås helt.
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning	68 %	-	-	14 av 14 nämnder prognostiserar att målet uppnås helt. Indikatoren följs upp årsvis och redovisas i verksamhetsberättelsen.

Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden

Stockholms barn och ungdomar ska erbjudas Sveriges bästa förskola och skola. Det ska finnas ett brett urval av verksamheter, inriktningar och fristående alternativ, där kunskap, lärande och omsorg står i fokus. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2013.

Förskola

Resultatet för förskolan mäts med hjälp av fem kommunfullmäktige indikatorer år 2013. Stadsledningskontorets samlade bedömning är att verksamhetsområdet helt kommer att nå sina mål. Resultat finns ännu endast för indikatorn *andelen nöjda föräldrar* som uppgår till 84 procent. Kommunfullmäktiges målvärde är 85 procent, vilket innebär att målet delvis nås. Utfallet är en förbättring med en procentenhet jämfört med år 2012. Stadsdelsnämnderna i Skärholmen och Skarpnäck har uppnått de största förbättringarna i nöjdhet.

Kommunfullmäktiges målvärde för indikatorn *andelen förskollärare av antal anställda* uppgår till 42 procent för år 2013. Målvärdet är därmed en procentenhet högre jämfört med föregående år. Totalt nio stadsdelsnämnder bedömer att de kommer att nå sina målvärden. Sedan 2013 har utbildningsnämnden i uppdrag att följa upp andelen förskollärare hos fristående förskolor. Nämnden har satt ett målvärde på 37 procent för fristående förskolor, vilket är något lägre än kommunfullmäktiges mål. I syfte att stödja de fristående förskolorna i deras strävanden att öka andelen förskollärare uppmanas utbildningsnämnden att föra dialog med de fristående förskolorna. Andelen förskolelärare har minskat sedan år 2010, vilket framförallt har orsakats av en snabb utbyggnad av förskolan, få utbildningsplatser och stora pensionsavgångar. Tillgången till förskollärare är av avgörande betydelsen för att verksamheten ska klara de nationella målen i läroplanen. Stadsledningskontorets samlade bedömning är att målet *andelen förskollärare av antal anställda* kommer att uppfyllas delvis.

Övriga indikatorer för förskolan bedöms nås i sin helhet. Dessa indikatorer är *antal barn per grupp*, *antal förskolebarn per anställd* och *personalens bedömning av förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling*. Stadsdelsnämnderna redovisar utfallet för dessa indikatorer i samband med sina verksamhetsberättelser.

Skola

Stadsledningskontorets samlade bedömning för grundskola och gymnasieskola är att målet för dessa verksamhetsområden uppfylls helt. Stadsledningskontorets bedömning grundar sig på utfall för indikatorer, den bedömning som utbildningsnämnden gör samt nämndens pågående insatser och aktiviteter.

Utfall finns för resultat från brukarundersökningen och flertalet kunskapsresultat. Som tidigare år i samband med tertialrapport 2 är kunskapsresultaten dock fortfarande preliminära.

Kunskapsresultaten för grundskolan visar på en positiv utveckling sedan föregående år och nio av tio indikatorer bedöms uppfyllas helt. Det är positivt att resultaten i såväl kommunala som fristående skolor återigen vänder uppåt men det krävs fortsatt fokus på kunskap och lärande för att resultatutvecklingen även framgent ska vara god.

Det är främst skolor med mindre gynnsamma socioekonomiska förutsättningar som har förbättrat resultaten jämfört med föregående år. Stadsledningskontoret noterar att det var dessa skolors resultat som försämrades mest 2012. Stadsledningskontoret välkomnar utbildningsnämndens arbete med att fokusera insatser till skolor med lägst måluppfyllelse. Den stora spridningen i resultat från ett år till ett annat visar även att arbetet med ett systematiskt kvalitetsarbete är särskilt viktigt i dessa skolor då det skapar långsiktighet och skapar bättre förutsättningar för att väl fungerande metoder sprids mellan lärare och klasser.

Resultaten i de nationella proven i matematik för årskurs 9 har förbättrats markant och uppnår de högsta nivåerna på sju år med 91 procent godkända elever. Utbildningsnämnden och många av skolorna har de senaste åren särskilt fokuserat på matematiken. Stadsledningskontoret ser positivt på trendbrottet i matematikresultaten och ser fram emot en analys i nämndens verksamhetsberättelse på vilket sätt insatserna har bidragit till de höga resultaten.

Resultat för gymnasieskolan mäts med hjälp av fem kommunfullmäktigeindikatorer. För fyra av indikatorerna finns det utfall. Andel behöriga lärare inom gymnasieskolan uppfylls helt. Utbildningsnämnden arbetar med att skapa förutsättningar för att få fler behöriga lärare, bland annat tillförs medel för lärarlyftets kurser. Under våren har 114 grundskole- respektive gymnasielärare utnyttjat att läsa kurser inom lärarlyftet. Det är viktigt att fler

lärare som inte är behöriga i ämnen de undervisar i utnyttjar möjligheterna inom läraryftet för att få den behörighet som behövs för legitimation.

Gymnasieskolans resultat har varit tämligen stabila under de senaste åren. Andel gymnasieelever med minst godkänt i alla kurser är densamma som föregående år, 68 procent. Av antalet elever med slutbetyg uppnådde 91 procent behörighet till högskola/universitet. Det är en förbättring med två procentenheter jämfört med föregående år. Det genomsnittliga meritvärdet har ökat något från 15,1 poäng till 15,2 poäng. Än saknas uppgifter över andelen elever med slutbetyg. Det är fortfarande ett utvecklingsområde för staden att öka andelen elever som slutför sin gymnasieutbildning.

Uppföljningen av introduktionsprogrammen är under utveckling och stadsledningskontoret ser fram emot en analys av resultaten. Studier visar att en mycket låg andel av eleverna som inte varit behöriga till gymnasieskolan fullföljer gymnasieskolan med fullständiga betyg. Verksamheten behöver utvecklas för att öka andelen unga med fullföljd gymnasieutbildning.

Vuxenutbildning och utbildning i svenska för invandrare (sfi)

Stadsledningskontoret bedömning är att kommunfullmäktiges mål uppfylls helt för vuxenutbildning och delvis för utbildning i svenska för invandrare.

Resultaten för den kommunala vuxenutbildningen är goda för både den grundläggande och den gymnasiala nivån. Inom den grundläggande nivån har andelen godkända elever ökat markant från 79 till 85 procent. Ny struktur med delkurser inom vissa kurser uppges av arbetsmarknadsnämnden vara en möjlig delförklaring till resultatökningen. Inom den gymnasiala nivån är andelen godkända 82 procent.

Stadsledningskontoret bedömning från tertiärrapport 1 att kommunfullmäktiges indikator om andelen elever inom sfi som är godkända inom ett år inte kommer att uppfyllas helt ligger fast. Den målgrupp som främst berörs studerar i hög utsträckning på kvällstid eller tar uppehåll med anledning av att arbete parallellt, vilket förlänger studietiden. Resultaten inom sfi visar dock en positiv utveckling med 92 procent av de studerande som får ett godkänt betyg efter avslutad kurs.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel förskollärare av antal anställda	42 %	-	-	Målet bedöms uppfyllas delvis. Nio stadsdelsnämnder bedömer att de helt når målen och fem bedömer att de delvis når målen för år 2013. Utbildningsnämnden bedömer att de når målet. Nämndens målvärde är något lägre än kommunfullmäktiges. Indikatorn följs upp årsvis och redovisas i verksamhetsberättelsen.
Antal förskolebarn per anställd	4,9	-	-	Målet bedöms uppfyllas helt. Tolv stadsdelsnämnder samt utbildningsnämnden bedömer att de når kommunfullmäktiges mål. Indikatorn följs upp årsvis och redovisas i verksamhetsberättelsen.
Personalens bedömning av ”förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling”	3,6	-	-	Målet bedöms uppfyllas helt. Tolv stadsdelsnämnder bedömer att de når kommunfullmäktiges mål. Indikatorn följs upp årsvis och redovisas i verksamhetsberättelsen.
Andel nöjda föräldrar	85 %	84 %	84 %	Målet bedöms uppfyllas delvis. Utfallet i förskoleundersökningen har publicerats.
Antal barn per grupp	16	-	-	Målet bedöms uppfyllas helt. Samtliga nämnder bedömer att de når kommunfullmäktiges mål. Indikatorn följs upp årsvis och redovisas i verksamhetsberättelsen.
Andel behöriga lärare i grundskolan	84 %	84 %	-	Målet uppfylls helt
Andel elever i årskurs 6 som uppnått målen i alla ämnen	Fastställs 2013	80 %	-	Målet bedöms uppfyllas helt KF:s årsmål föreslås fastställas till 80 %
Andel elever i årskurs 8 som känner sig trygga i skolan	86 %	86 %	86 %	Målet uppfylls helt
Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen	77 %	76 %	-	Målet bedöms uppfyllas delvis
Andel elever som uppnått godkänd nivå på delproven i det nationella provet i matematik i årskurs 3	90 %	93 %	-	Målet uppfylls helt
Andel elever som uppnått godkänd nivå på delproven i det nationella provet i svenska/svenska som andra-	90 %	94 %	-	Målet uppfylls helt

språk i årskurs 3				
Andel elever som uppnått godkänd nivå på det nationella provet i matematik i årskurs 6	80 %	96 %		Målet uppfylls helt
Andel elever som uppnått godkänd nivå på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i årskurs 6	85 %	95 %		Målet uppfylls helt
Andel elever som är behöriga till nationella program	87 %	88 %		Målet bedöms uppfyllas helt
Ogiltig frånvaro i grundskolan	3 %	1,9 %		Målet uppfylls helt
Andel behöriga lärare i gymnasieskolan	84 %	85,5 %		Målet uppfylls helt
Andel gymnasieelever med minst godkänt i alla kurser i slutbetyget vid vårterminens slut	69 %	68 %		Målet bedöms uppfyllas delvis. Utfallet är detsamma som föregående år.
Andel gymnasieelever som är trygga i skolan	92 %	-	91 %	Målet uppfylls delvis. Utfallet är en procentenhet högre än föregående år. Indikatorn följs upp årsvis och redovisas i verksamhetsberättelsen.
Andel invånare, 20 år, med fullföljd gymnasieutbildning	69 %	-		Målet bedöms uppfyllas helt. Indikatorn följs upp årsvis och redovisas i verksamhetsberättelsen.
Ogiltig frånvaro i gymnasieskolan	7,4 %	6 %		Målet uppfylls helt. Utfallet är detsamma som föregående år.
Andel godkända SFI-elever efter ett år	47 %	44 %		Målet bedöms uppfyllas delvis
Andel kursdeltagare inom grundläggande vuxenutbildning med godkänt betyg efter fullföljd kurs	72 %	85 %		Målet bedöms uppfyllas helt
Andel kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning med godkänt betyg efter fullföljd kurs	80 %	82 %		Målet bedöms uppfyllas helt

Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg

Omsorgen ska präglas av trygghet, värdighet och respekt för den enskildes önskemål. Verksamheten ska fokusera på en god kvalitet. Den enskildes rätt till information, inflytande och delaktighet är ständigt i fokus. Stadsledningskontoret bedömer att målet kommer uppnås helt under 2013.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ska hålla hög kvalitet. De äldre ska kunna känna sig trygga och omsorgen ska uppfylla deras behov och ta hänsyn till deras önskemål. Det är viktigt att de äldre bemöts med respekt och att de ges möjlighet att påverka sin egen livssituation och omsorg.

Stadsledningskontoret bedömer att målet för verksamhetsområdet äldreomsorg uppfylls under 2013, baserat på nämndernas bedömningar innan årets brukarundersökningar genomförts. Äldreomsorgens åtta indikatorer baserar sig på de kommunövergripande brukarundersökningar som genomförs under hösten 2013. Detta innebär att det inte finns några resultat i denna rapport för äldreomsorgen. För fem av de åtta indikatorerna prognostiserar samtliga nämnder att målet kommer att uppnås. För två indikatorer bedömer tolv av fjorton nämnder att målet kommer att uppnås helt och två delvis. För en indikator bedömer tretton av fjorton nämnder att målet kommer att uppnås helt och en nämnd att målet kommer att uppnås delvis.

Stadsledningskontorets bedömning av måluppfyllelse grundar sig på att nämndernas egna mål för indikatorerna, med några få undantag, är lika med eller högre än kommunfullmäktiges mål. När budget 2013 beslutades fanns inte några klara resultat i brukarundersökningarna för 2012. Resultaten för 2012 visade en klar förbättring i jämförelse med 2011, vilket innebär att det för flertalet indikatorer räcker att 2012 års höga nivå kvarhålls för att målet ska uppnås.

Sedan 2011 har 50,0 mnkr per år fördelats till demensboenden verksamma inom staden. Detta har bland annat lett till att bemanningen kunnat ökas och att den boendes vardag blivit lugnare och mer innehållsrik. Under året har såväl kommunala som privata utförare av hemtjänst, liksom 2012, kunnat söka medel för igångsättningskostnader av demensteam inom hemtjänsten.

Matupplevelsen är ett viktigt utvecklingsområde. Arbete med att förbättra maten och upplevelsen kring måltiden har pågått i flertalet stadsdelsnämnder. Stadsdelsnämndernas kostekonomer och enheternas kostombud arbetar tillsammans för att öka kunskapen om mat och hälsa bland sina medarbetare. Detta har bland annat inneburit en högre kvalitet på maten och ett utökat antal val av maträtter, både inom hemtjänst och i vård- och omsorgsboenden. Kostråden på vård- och omsorgsboenden har medverkat till att utveckla hela matsituationen. Inom flertalet stadsdelsnämnder finns dietister på äldreboendena som genomför handledning och utbildning av personalen. Det pågår även ett antal projekt inom stadsdelsnämnderna för att förbättra nöjdheten med maten och upplevelsen kring måltiden.

Kungsholmens stadsdelsnämnd har arbetat med projektet Arbet-Sam. Detta är ett kompetensutvecklande samverkansprojekt för att skapa ett strukturerat lärande och stimulera till språkmedvetenhet på arbetsplatsen. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har praktikanter från Karolinska institutet inom ett av vård- och omsorgsboendena för att utveckla arbetsmetoder och få ett lärande till båda parter.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andelen nöjda omsorgstagare - Boende	84 %	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.
Andelen nöjda omsorgstagare - Biståndsbedömd dagverksamhet	90 %	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - Hemtjänst	85 %	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - Boende	90 %	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.

Maten smakar bra – Boende	76 %	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.
Upplevelsen av maten och måltidssituationen - Boende	76 %	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.
Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs – Hemtjänst	75 %	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.
Andelen nöjda omsorgstagare - Hemtjänst	84 %	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Alla människor ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet oavsett om de har en funktionsnedsättning eller inte. Människor med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt, ha samma möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och att ha ett arbete att gå till. Inriktningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning är att identifiera och ta bort det som hindrar delaktighet i samhället och ett självständigt liv. Omsorg och insatser ska präglas av värdighet och respekt och hänsyn ska tas till de olika behov som yngre och äldre har. Personer med funktionsnedsättning kan själva välja boende och korttidsboende samt utförare av daglig verksamhet, hemtjänst, ledsagning, avlösning och personlig assistans.

Stadsledningskontoret bedömer att målet för verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning uppfylls helt under 2013, baserat på nämndernas bedömningar innan årets brukarundersökningar genomförts. Funktionsnedsättnings samtliga sex indikatorer baserar sig på de kommunövergripande brukarundersökningar som genomförs under hösten 2013. Detta innebär att det inte finns några resultat i denna rapport för verksamheten. För två av de sex indikatorerna prognostiserar samtliga nämnder att målet kommer att uppnås. För tre indikatorer bedömer tretton av fjorton nämnder att målet kommer att uppnås helt och en delvis. För en indikator bedömer elva av fjorton nämnder att målet kommer att uppnås helt och tre nämnder att målet kommer att uppnås delvis.

Brukarundersökningar är viktiga verktyg i förbättringsarbetet. Under året har nämnderna fortsatt arbeta för att öka brukarnas upplevelse av nöjdhet och trygghet. Flera nämnder arbetar med "Vad gör vi med resultaten?" Arbetet syftar till att utveckla redovisningen och användandet av resultat från brukarundersökningar, hitta former för hur man kan arbeta med förbättringsåtgärder och sprida goda exempel. Målet är att stadens verksamheter använder resultatet från undersökningarna på ett strukturerat sätt i sitt utvecklingsarbete.

Nämnderna arbetar kontinuerligt med att hantera det ekonomiska underskott som finns inom verksamheterna. Systematiska genomgångar av ärenden pågår i syfte att se om insatserna ger förväntat resultat. Nämnderna arbetar även med att omförhandla de avtal som reglerar placering i grupp och servicebostäder hos vårdgivare som inte är anslutna till stadens LOV-avtal. Kostnaderna för dessa placeringar är högre än de ersättningar som nämnderna erhåller och utgör i vissa fall en betydande del av underskottet.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel personer som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal.	Öka	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning.	Öka	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.
Nöjda brukare - daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.
Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	89 %	-	-	Indikatorn bedöms uppfyllas helt. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.

Individ- och familjeomsorg

Stadsledningskontoret bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg kommer att uppnås helt under 2013. Stadsledningskontorets bedömning om måluppfyllelse grundar sig på att nämnderna bedömer att målet kommer att uppnås samt att nämnderna prognostiserar att årsmålen för indikatorerna till största delen kommer att uppnås.

Kommunfullmäktiges ambition är att öka andelen av barn och ungdomar samt vuxna med insatser inom socialtjänsten som inte ska vara återaktualiserade inom 12 månader efter avslutad insats. Målet ställer bland annat krav på att utredningarna är av god kvalitet och väl underbyggda. Vidare är det angeläget att de insatser socialtjänsten erbjuder svarar mot behoven och att insatserna leder till avsedda resultat. Utfallet i tertiärrapport två samt prognosen för helåret indikerar att en stor del av de insatser som beslutas om och genomförs leder till goda resultat. Nämnderna arbetar

fortsatt för att vidareutveckla utredningsarbetet och uppföljningsmetodikerna samt utforma relevanta mätmetoder för att ta reda på om insatserna ger avsett resultat, exempelvis BBIC (Barns behov i centrum) inom barn och ungdomsvården, ASI (Addiction severity index) inom beroendevården och DUR (dokumentation, utredning, resultat) inom socialpsykiatri.

Socialnämnden har tre indikatorer som bygger på resultat från Stockholmsenkäten och som inte mäts under 2013. Stockholmsenkäten genomförs vartannat år. Socialnämnden har ändå gjort bedömningen att dessa indikatorer uppfylls helt mot bakgrund av de aktiviteter som nämnderna bedriver inom området. Nämndernas drogförebyggande och uppsökande arbete fortsätter och med utgångspunkt i Stockholmsenkäten har en rad olika insatser initierats och utvecklats. Stadsdelsnämnderna har en aktivitet under 2013 att vidta åtgärder för att förebygga och arbeta för att minska narkotikaanvändningen. Som gott exempel kan nämnas att Älvsjö stadsdelsnämnd, tillsammans med utbildningsnämnden och närpolisen, utarbetat en handlingsplan för det lokala brotts- och drogförebyggande arbetet.

Stadsdelsnämnderna prioriterar förebyggande arbete och tidiga insatser och försöker att utforma och erbjuda god öppenvård som alternativ till slutenvård. Intentionen är färre placeringar på institution och att hitta former för insatser på hemmaplan. Samverkan mellan socialtjänst och skola, men även polis och frivilligorganisationer, är en viktig del i detta arbete.

Inom socialpsykiatri har nämnderna fortsatt fokus på att vidareutveckla den individuella uppföljningen samt att ge stöd och insatser som leder till ökad självständighet och att målsättningarna med insatserna uppnås. Indikatorn ”andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes” mäts genom brukarundersökning under hösten och redovisas i verksamhetsberättelsen 2013.

Indikatorn avseende försökslägenheter som övergått till eget kontrakt bedöms uppfyllas helt. Tre stadsdelsnämnder har sänkt prognosen från uppnås helt i tertiärrapport 1 till uppnås delvis i tertiärrapport 2.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)	65 %	74,3 %	76,7 %	Målet bedöms uppfyllas helt. Samtliga nämnder prognostiserar att målet uppfylls helt.
Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)	80 %	82,5 %	83 %	Målet bedöms uppfyllas helt. 13 av 14 nämnder prognostiserar att målet uppfylls helt och en att målet delvis uppfylls.
Andel barn och ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika (IoF)	-	-	-	Mäts ej under 2013. Stockholmsenkäten genomförs vartannat år.
Andel barn och ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol (IoF)	-	-	-	Mäts ej under 2013. Stockholmsenkäten genomförs vartannat år.
Andel barn och ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak (IoF)	-	-	-	Mäts ej under 2013. Stockholmsenkäten genomförs vartannat år.
Antal förmedlade försöks- och träningslägenheter via Bostad Stockholm (IoF)	320	211	111	Målet bedöms uppfyllas helt.
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (IoF)	80 %	-	-	Målet bedöms uppfyllas helt. Samtliga nämnder prognostiserar att målet uppfylls helt.
Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden (IoF)	20 %	-	-	Målet bedöms uppfyllas helt. 11 av 15 nämnder prognostiserar att målet uppfylls helt. Övriga prognostiserar att målet delvis uppfylls.

Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten

Hur väl staden lyckas uppfylla verksamhetens mål och ge stockholmarna en god service är i hög grad beroende av engagemang och kompetens hos medarbetare och chefer. Det är därför av största vikt att staden är, och fortsätter att vara, en attraktiv arbetsgivare som erbjuder spännande och utmanande arbeten.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås delvis under 2013.

Bedömningen grundar sig på att 29 nämnder bedömer att målet uppnås helt och 2 nämnder prognostiserar att målet kommer att uppfyllas delvis. Stadsledningskontorets bedömning om måluppfyllelse grundar sig på att nämnderna prognostiserar att målen för sjukfrånvaroindikatorn respektive andelen deltidsarbete som erbjuds heltid inte kommer att uppnås och att resterande indikatorer följs upp i samband med verksamhetsberättelse 2013.

Nämnderna har fortsatt fokus på ledarskap och medarbetarskap. En majoritet av nämnderna arbetar med att stärka ledarskapet för att det ska ge tydliga ramar och skapa trygghet i samspel med medarbetarens egen utveckling och att detta i sin tur ska bidra till ökad måluppfyllelse för verksamheterna. Bland annat använder nämnderna sig av resultat från medarbetarenkäten som underlag för utveckling av ledarskapet.

Många nämnder arbetar med både kortsiktig personalplanering och långsiktig kompetensförsörjning. Ett gott exempel på personalplanering finns inom äldreomsorgen i Hässelby–Vällingby stadsdelsnämnd. De har genom att ta ett helhetsgrepp på personalplaneringen, samt ett strukturerat samarbete mellan enheterna inom avdelningen, förhindrat befarad övertalighet. Ett annat gott exempel är Södermalms stadsdelsnämnd som genom ett karriärväxlingsprojekt där medarbetare i äldreomsorgen utbildats till barnskötare haft målet att bl. a öka medarbetarnas anställningsbarhet.

Flertalet av nämnderna har börjat arbeta enligt samma struktur som för företrädesrätten till återanställning för att tillgodose deltidsanställdas önskemål om utökad tjänstgöringsgrad till heltid. De arbetar kontinuerligt med att se över deltidstjänster vid nyrekrytering och tjänstledigheter. Avvikelse från att nyrekrytera heltidsanställda övervägs noga. Andel deltider minskar överlag och ett gott exempel är Serafens vård- och omsorgsboende, där en omfattande schemaöversyn gjorts, vilket resulterat i att tolv personer kunnat erbjudas heltid. Alla nämnder och styrelser uppmanas att intensifiera arbetet med att erbjuda heltid till de som har ofrivillig deltid.

Stadsledningskontoret bedömer att stadens årsmål om en sjukfrånvaro på 4,4 procent inte kommer att uppnås. Den långa sjukfrånvaron har fortsatt att minska, men trots att flertalet av näm-

derna tydligare visat på sambandet analys, aktivitet, uppföljning och resultat, har den korta sjukfrånvaron ökat. Trenden med ökad korttidsfrånvaro återfinns i landet som helhet. Det är främst den psykiska ohälsan som ökar. Staden har upphandlat sjuk- och friskänmälan tjänster som innebär att medarbetaren sjukanmäler sig till den upphandlade leverantören. Där får de även rådgivning av sjuksköterska och chefen får då direkt ett meddelande om att medarbetaren är sjuk. I Lisa självservice finns också en rutin som innebär att chefen får ett meddelande efter fyra korta sjukfrånvarotillfällen de senaste sex månaderna. Möjlighet finns även för arbetsgivaren att begära förstadagsintyg. Prognos för året är en sjukfrånvaro på totalt 5,6 procent. Ett gott exempel på analysarbete är Farsta stadsdelsnämnd. De har påbörjat ett arbete där de undersökt förhållandena hos enheter med låg sjukfrånvaro. Det har resulterat i ett antal ”framgångsfaktorer”;

- medarbetarens delaktighet
- möjlighet till utveckling
- tydlighet i kommunikationen chef – medarbetare
- sammanhållning i arbetslaget
- anpassat ledarskap utifrån situation

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Aktivt medskapande index	80	-	-	Mätning görs i höst genom medarbetarenkäten och följs upp i årsredovisningen.
Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	75 %	-	-	Följs upp i årsredovisningen.
Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	80	-	-	Mätning görs i höst genom medarbetarenkäten och följs upp i årsredovisningen.
Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	92	-	-	Mätning görs i höst genom medarbetarenkäten och följs upp i årsredovisningen.
Sjukfrånvaro	4,4 %	5,46 %	5,4 %	Målet bedöms ej uppfyllas och prognos för året är 5,6 %.
Antal ungdomar som fått jobb i stadens regi	5 100 st.	-	-	Följs upp i årsredovisningen. Målet bedöms dock uppfyllas enligt nämndernas egna prognoser.

Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

Stadsledningskontoret bedömer att inriktningsmålet uppnås under året. Bedömningen baseras på att de två verksamhetsmålen prognostiseras att uppnås. Stadens budget ska vara i balans och budgethållning hos nämnderna är en förutsättning för att de medel som kommunfullmäktige har anslagit används för avsett ändamål. Vidare ska resurser frigöras för kärnverksamheten i stadens verksamheter genom ökad produktivitet/effektivitet, bland annat genom bättre styrning och förtydligade former för uppföljning och jämförelser.

Budgeten är i balans

Budgethållning är en förutsättning för att de medel som kommunfullmäktige har anslagit ska räcka till. Stadens styrsystem underlättar budgethållning och det ska vara självklart att givna budgetramar hålls. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2013.

Det ekonomiska resultatet är det mått som tydligast sammanfattar stadens ekonomiska ställning. Helårsprognosen för 2013 års resultat visar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott på 3 221,4 mnkr. Nämnderna har generellt en god budgethållning och redovisar efter resultatöverföring ett prognostiserat överskott jämfört med budget om 102,0 mnkr. Före resultatdispositioner prognostiseras en negativ budgetavvikelse om 11,0 mnkr. Några nämnder prognostiserar således ett underskott innan resultatöverföring, det vill säga att nämnderna bedömer att de förbrukar mer medel än vad som tilldelats i kommunfullmäktiges budget. Följden blir att nämnderna använder sina överskott i resultatfonderna för att få en ekonomi i balans. Stadsledningskontoret poängterar att överskott i resultatfonderna ska användas till kostnader av engångskaraktär och inte till löpande drift. De nämnder som prognostiserar underskott 2013 ska vidta åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans. Utbildningsnämndens redovisade underskott före resultatdispositioner beror bland annat på att gymnasieskolorna i egen regi har svårigheter att anpassa organisationen efter minskat och förändrat elevunderlag. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd redovisade ett underskott 2012 och prognostiserar ett underskott i år. Nämndens budgethållningsåtgärder bedöms leda till en budget i balans 2014. Överförmyndarnämnden prognostiserar för helåret en negativ budgetavvikelse om 5,5 procent. Nämnden arbetar med budgethållningsåtgärder.

gårder med stöd av kommunstyrelsen för att nå en budget i balans både på kort och lång sikt. Stadsledningskontoret förutsätter att överförmyndarnämnden omedelbart gör en genomlysning av nämndens kostnader och därefter vidtar nödvändiga åtgärder för att få en budget i balans.

Stadsledningskontoret uppmanar även övriga nämnder som prognosticerar en negativ budgetavvikelse att vidta åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	99,7 %	100 %	Målet bedöms uppfyllas helt
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	99,8	Målet bedöms uppfyllas helt
Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	Ingen mätning gjord	Ingen mätning gjord	Målet bedöms uppfyllas helt
Stadens ekonomiska resultat	0,1	36 028,8 mnkr	424,5 mnkr	Målet bedöms uppfyllas helt. Utfall T1 resp. T2 visar det prognostiserade resultatet för året.
Stadens kapitalkostnader per nettodriftskostnader	7,0 %	6,3 %	Ingen mätning gjord	Målet bedöms uppfyllas helt
Stadens nettodriftskostnader per skatteintäkter	100 %	95 %	Ingen mätning gjord	Målet bedöms uppfyllas helt
Stadens soliditet exklusive pensionsåtaganden	Oförändrad	52,4 %	Ingen mätning gjord	Målet bedöms uppfyllas helt
Stadens soliditet inklusive pensionsåtaganden	34 %	36 %	Ingen mätning gjord	Målet bedöms uppfyllas helt

Indikator	Kf-mål	Utfall	Utfall	Bedömning/Kommentar
-----------	--------	--------	--------	---------------------

Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

Under 2013 fortsätter arbetet med att frigöra resurser för kärnverksamheten i stadens verksamheter. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva och präglas av en sund ekonomi för såväl dagens skattebetalare som för kommande generationer. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2013.

Serviceutskottet fortsätter arbetet med att effektivisera stadens administrativa tjänster. Utskottets tjänster och beställarstöd utvecklas med utgångspunkt från utskottens och bolagens behov och med syftet att öka effektiviteten för staden som helhet. Inom ramen för ett särskilt projekt har utskottet kartlagt utskottens och bolagens önskemål om tjänster och service. Projektet syftar också till att utarbeta en modell för tjänsteutveckling och etablering av nya tjänsteområden. Det genomförs ett projekt (HR-service) i samarbete med kommunstyrelsen som innebär att serviceutskottet tillhandahåller rekryteringsstöd till chefer inom stadsbyggnadsutskottet och Hässelby-Vällingby stadsdelsutskott.

E-tjänstprogrammet avslutades den 31 december 2012 och närmare 60 tjänster har levererats fram till 31 augusti 2013. I maj lanserades Socialrådgivning på nätet och sista etappen av Anordnarwebben slutfördes. I juni slutfördes projektet Samlingskartan (Tryggis) lett av Stockholm Vatten. I augusti kom Tillståndsguiden som hjälper företagare i Stockholms stad. Under hösten lanseras Synpunkter Stadsmiljö – först för webb och senare som mobil app. Under hösten lanseras också Ungdomsmottagningarnas guidefunktion, skyltlov, Digitala stadsmuseet samt en generell GPS-funktionalitet där man via positionering kan säkerställa exempelvis status för snöröjning/gatustädning. Stadens nya intranät och Systemstöd stora investeringsprojekt är exempel på interna projekt som är klara under sommaren och hösten.

En majoritet av stadens nämnder gör bedömningen att administrationens andel av de totala kostnaderna kommer att minska under året. Genom att arbeta med lean och resultatbaserad styrning samt genom att i högre grad använda sig av it-verktyg i verksamheterna bedöms att de administrativa processerna kan effektiviseras ytterligare.

		T2	T1	
Administrationns andel av totala kostnaderna	minska	Ingen mätning gjord	Ingen mätning gjord	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel personer som tycker att det är lätt att kommunicera med Stockholms stad	öka	63 %	Ingen mätning gjord	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel invånare som vet var information finns för att komma i kontakt med stadens verksamheter	öka	Ingen mätning gjord	Ingen mätning gjord	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel personer som anser att stadens webbplats fungerar bra och är användarvänlig	öka	82 %	Ingen mätning gjord	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel invånare som anser att stadens verksamheter har en god service	öka	Ingen mätning gjord	Ingen mätning gjord	Målet bedöms uppfyllas helt

Stimulans för Stockholm

Allt sedan år 2009 genomför staden under en femårsperiod till en extra satsning på nyproduktion, upprustning, energieffektivisering och trygghet genom Stimulans för Stockholm. Stimulansprojekten genomförs av bostadsbolagen, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB), Micasa Fastigheter i Stockholm AB och Stockholm Stads Parkering AB.

Bolagen har under perioden 2009 - 2012 genomfört projekt för 11,5 mdkr. Projekten som avser upprustnings- och energiåtgärder i det befintliga beståndet uppgår till 8,3 mdkr. Investeringarna i nyproduktion uppgår till 3,2 mdkr.

Enligt bolagens prognoser för år 2013 kommer ytterligare ca 3,3 mdkr satsas i befintliga fastigheter och ca 0,8 mdkr i nyproduktion. Åtgärderna avser upprustningar 36 procent, nyproduktion 25 procent energieffektiviseringar 26 procent och trygghetsåtgärder m.m. 11 procent. Under 2013 kommer Stimulans för Stockholm att avslutas. Satsningen på ytterligare nyproduktionen kommer dock att förlängas ett år, på grund av tidsförskjutningar i vissa projekt.

Investeringar i nyproduktionsprojekt inom Stimulans för Stockholm omfattar ca 1 400 lägenheter.

Svenska Bostäder har kunnat tidigarelägga stora ombyggnads- och underhållsåtgärder genom Stimulans för Stockholm. Flera tusen bostäder berörs av åtgärder som upprustning av bostadslägenheter, gårdsuprustningar samt energibesparande- och trygghetsskapande åtgärder. Underhållssatsningar görs även i dotterbolaget Stadsholmen. Svenska Bostäders nyproduktion har höga miljöambitioner och ombyggnation på Järvafältet ingår i statens stora projekt "Hållbara städer", vilken genomförs med en tydlig miljöprofil enligt de gemensamma målen för upprustning i miljöprogramsområden. Prognosen avseende resultatförda åtgärder överensstämmer med budget. Investeringarna är 280 mnkr lägre än budget, främst på grund av förskjutningar i nyproduktionsprojekten.

AB Familjebostäders åtgärder beräknas till 557 mnkr i det befintliga beståndet och 336 mnkr i nyproduktion. Energieffektiviseringar uppgår till 45 procent och nyproduktionsprojekt till 38 procent av volymen.

Inom det befintliga beståndet gör Stockholmshem förstärkta upprustningsåtgärder och energieffektiviseringar. Prognosen visar inte på några avvikelser jämfört med budget avseende resultatförda åtgärder, men investeringarna bedöms uppnå en lägre nivå om ca 72 mnkr. Under året utökas insatserna för stambyten och upprustningsåtgärder i framför allt 1950-talsbeståndet och upprustningsåtgärderna uppgår till 68 procent av åtgärderna.

För 2013 budgeterades 20,0 mnkr till Stimulans för Stockholm hos SISAB, medlen används för renovering av toaletter och duschrum på ca 37 skolor.

Stockholm Parkering genomför upprustnings- och energieffektiviseringsåtgärder i anläggningen P- hus David Bagare för motsvarande 20,0 mnkr.

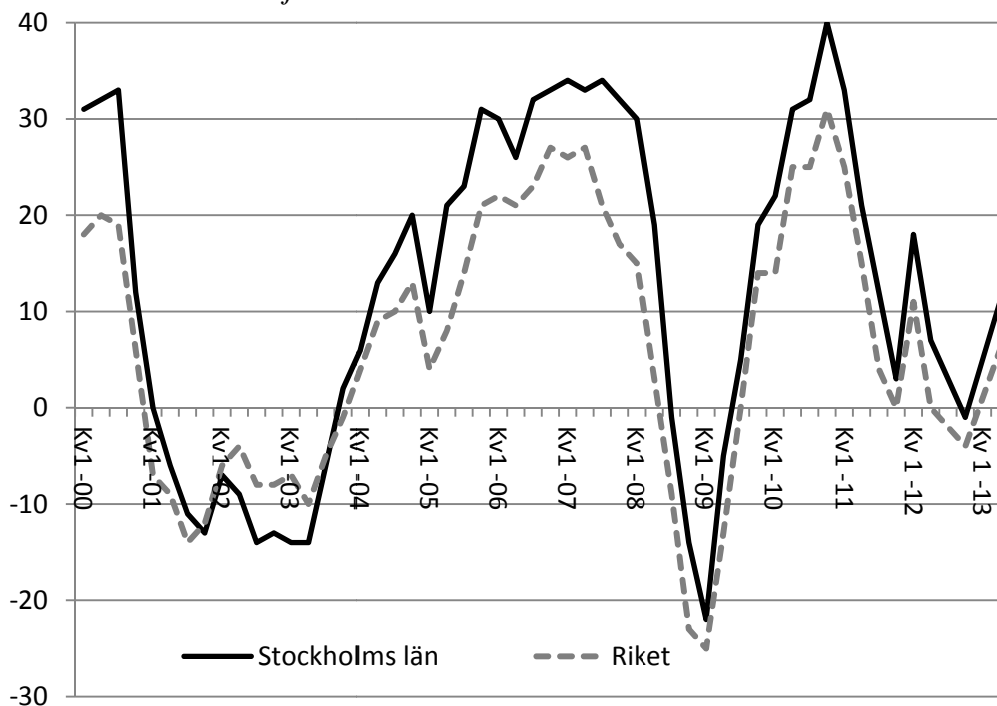
Delårsbokslut och helårsprognos

Omvärlden

Konjunkturen väntas sakta bli starkare

Den ekonomiska utvecklingen har under årets början varit fortsatt svag både i Sverige och i omvärlden. Förhoppningarna om en stabilare tillväxt har dock gradvis stärkts och konjunkturen förväntas nu stärkas framöver efter en svag utveckling de senaste åren. Förtroendeindikatorer från hushåll och företag visar på en starkare utveckling i framförallt USA men även i Europa och övriga OECD-området. I tillväxtekonomierna visar motsvarande konjunkturindikatorer däremot inte samma tecken på vändning av konjunkturen bl.a. beroende på strukturella problem. Enligt Konjunkturinstitutets senaste bedömning kommer BNP-tillväxten uppgå till 1,1 procent i år (0,7 år 2012) för att stiga till 2,5 procent år 2014. De senaste årens svaga konjunkturutveckling gör dock fortfarande avtryck i utvecklingen av lönesummorna. Lönesummornas tillväxt har en fortsatt negativ trend under inledningen av 2013 både i riket och i Stockholms stad. Men det finns dock andra tecken på en vändning.

Konjunkturindikator

Källa: Handelskammaren/Konjunkturinstitutet

Handelskammarens konjunkturindikator för Stockholms näringsliv steg under andra kvartalet från 5 till 11 och ligger nu nära det

historiska genomsnittet sedan år 2000. Detta tyder på en stabilisering av den ekonomiska utvecklingen. Undersökningen bygger på Konjunkturinstitutets rikstäckande konjunkturbarometer och visar hur företag i olika branscher upplever nuläget och vad de har för förväntningar om den närmaste framtiden när det gäller ordergång, produktion och sysselsättning.

Arbetsmarknaden

Även sysselsättningsutvecklingen indikerar en konjunkturförstärkning. Sysselsättningen i Stockholms stad har utvecklats positivt genom hela konjunkturedgången, men under första halvåret 2013 har sysselsättningsutvecklingen tagit mera fart. Andra kvartalet 2013 ökade sysselsättningen i staden med drygt 5 procent jämför med samma period föregående år. I riket totalt sett var motsvarande ökning 0,8 procent.

Trots en stark sysselsättningsökning har arbetslösheten ökat något bl a till följd av den kraftiga inflyttningen till Stockholm. Andra kvartalet 2013 var arbetslösheten i relation till arbetskraften 7,3 procent i Stockholms stad enligt SCB:s statistik. Nivån på antalet inskrivna på arbetsförmedlingen är högre än under motsvarande period 2012. Att både sysselsättningen och arbetslösheten ökar beror på att allt fler personer söker sig till Stockholms arbetsmarknad, både till följd av stora ungdomskullar och inflyttning av personer i arbetsför ålder. Antalet varsel och nyanmälda platser har under inledningen av 2013 varit ungefär i nivå med de senaste två åren. I jämförelse med övriga riket är Stockholms arbetsmarknad fortfarande god.

Befolkningen

Under de senaste två decennierna har stadens befolkning ökat med i genomsnitt ca 1,1 procent per år. Under de senaste fem åren har ökningen varit kring 2 procent per år. Den starka befolkningstillväxten i Stockholms stad förväntas fortsätta, även om den på lång sikt inte förväntas ligga kvar på de senaste årens exceptionellt höga nivå.

I arbetet med Vision 2030 gjordes en prognos med bedömningen att befolkningen i Stockholms stad skulle uppgå till cirka 950 000 invånare år 2030. Denna utveckling kommer dock att vida överträffas. Stockholms befolkning växer kraftigt. Av den senaste prognosen framgår att befolkningen i Stockholms stad kommer att nå miljongränsen kring år 2022. Framför allt kommer andelen skolbarn och yngre pensionärer att öka. Andelen av befolkningen i arbetsför ålder förväntas minska något liksom ungdomar i gym-

nasieåldern. Skillnaderna mellan olika stadsdelsområden kan dock variera kraftigt. Stadsdelsområden med mycket nybyggnation såsom Hägersten-Liljeholmen, Bromma och Östermalm är de som i antalet personer ökar mest, och i dessa stadsdelsområden ökar också den yngre delen av befolkningen mest.

Ekonomisk och finansiell analys

Redovisningen omfattar kommunkoncernen Stockholms stad. I kommunkoncernen ingår staden och de kommunala bolagen. Med de kommunala bolagen menas i huvudsak stadens majoritetsägda bolag som finns samlade i koncernen Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB ägs av Stockholms stad och fungerar som en sammanhållande funktion för huvuddelen av stadens aktiebolag. För en mer utförlig beskrivning av bolagen hänvisas till årsredovisningen för Stockholms Stadshus AB som kan beställas via www.stadshusab.se.

Om kommunkoncernen

I stadens bokslut ingår alla nämnder, det vill säga den i huvudsak skattefinansierade verksamheten, samt bokslutet för finansförvaltningen, vilket bland annat omfattar stadens centrala finansiering. Den sammanställda redovisningen, som är den kommunala motsvarigheten till koncernredovisning, för kommunkoncernen Stockholms stad omfattar förutom stadens verksamhet även den verksamhet som bedrivs i aktiebolagsform. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en helhetsbild av hela kommunkoncernens ekonomi och åtaganden.

Resultatposterna jämförs med motsvarande period föregående år, medan balansposterna jämförs med utfall per 31 december 2012.

Periodens resultat

I kommunkoncernens resultat ingår resultatet för staden, resultatet för koncernen Stockholms Stadshus AB samt resultatet för stadens övriga bolag som inte ingår i koncernen Stockholms Stadshus AB. Efter att koncerninterna mellanhavanden, inklusive utdelning, har eliminerats uppgår resultatet efter skatter och finansiellt resultat för kommunkoncernen till 3 251,3 mnkr (3 962,8).

Resultat per den 31 augusti, för kommunkoncernen, mnkr

2013	2012	2011	2010	2009
3 251,3	3 962,8	2 375,5	6 158,0	4 842,8

Koncernen Stockholms Stadshus AB:s samlade resultat efter finansiellt resultat uppgår per sista augusti till 1 644,9 mnkr (1 720,9). Periodens resultat består, liksom resultaten för de senaste åren, till största delen av realisationsvinster som genererats av bostadsbolagen vid försäljningar av fastigheter. Koncernen Stockholms Stadshus AB:s dispositioner och skatt uppgår till 352,0 mnkr (453,9) och periodens resultat efter skatt och dispositioner uppgår därmed till 1 292,9 mnkr (1 267,0).

Avskrivningar

Avskrivningarna på anläggningstillgångar ökade med 77,8 mnkr under perioden och uppgår till 2 238,9 mnkr (2 161,1). Ökningen av avskrivningarna beror på att investeringsvolymerna i framförallt bostäder har legat på en hög nivå under flera år. Att avskrivningarna inte ökar mer trots höga investeringsvolymerna beror främst på att investeringarna sker i pågående nyanläggningar som inte börjar skrivas av förrän de är färdigställda.

Finansiella intäkter och kostnader

Det finansiella resultatet för kommunkoncernen är negativt och uppgår till -548,6 mnkr (-268,2) under perioden. Det försämrade finansiella resultatet jämfört med motsvarande period föregående år, beror till största delen på ändrad diskonteringsränta för stadens pensionsåtaganden.

Kassaflödesanalys

Hela kommunkoncernen har gemensam hantering av finansiella flöden som administreras av staden. De kommunägda bolagen har antingen en fordran på eller en skuld till staden. Enligt finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad ska kommunkoncernens kassaflöden kvittas mot varandra och all extern lånefinansiering och placering ska ske centralt.

Balansräkning**Soliditet**

Soliditeten visar det egna kapitalet i förhållande till balansomslutningen. Det egna kapitalet för kommunkoncernen har ökat med 5 531,1 mnkr och uppgår till 100 237,6 mnkr (94 706,5). Förändringen av det egna kapitalet är hänförlig till periodens re-

sultat på 3 251,3 mnkr, minskat med extern lämnad utdelning på 0,1 mnkr samt ändrade redovisningsprinciper på 2 279,8 mnkr.

Balansomslutningen uppgår till 146 264,9 mnkr (140 839,8), en ökning på 5 425,1 mnkr.

Kommunkoncernens soliditet uppgår till 68,5 procent exklusive pensionsåtaganden (67,2). Motsvarande soliditetsmått för kommunkoncernen inklusive pensionsåtaganden är 56,2 procent (54,9). En långsiktigt stabil soliditet är bra och visar på en god betalningsförmåga för kommunkoncernen på lång sikt och därmed en god finansiell handlingsberedskap inför framtiden.

Soliditet för kommunkoncernen (inklusive pensionsåtaganden), procent

2013-08-31	2012	2011	2010	2009
56,2	54,9	54,5	59,2	56,5

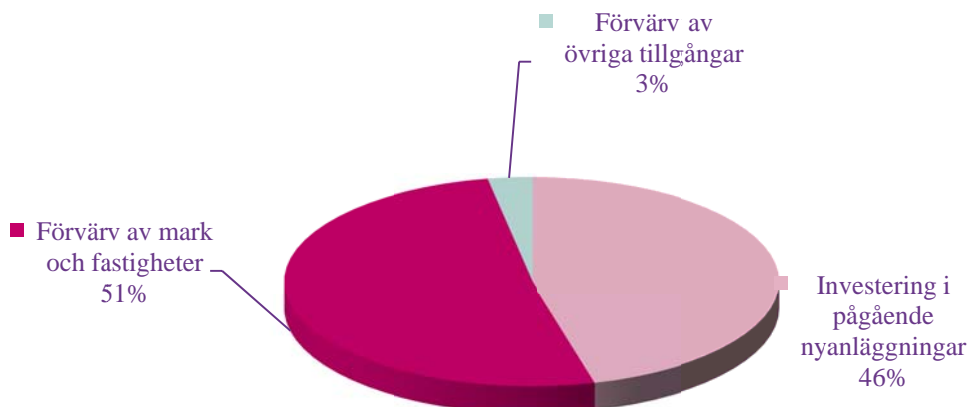
Investeringar

Kommunkoncernens bruttoinvesteringar ligger på en fortsatt hög nivå och uppgår under perioden till 6 835,6 mnkr, motsvarande period 2012 uppgick bruttoinvesteringarna till 8 514,8 mnkr. För helåret 2012 uppgick bruttoinvesteringarna till 14 371,5 mnkr.

Bruttoinvesteringarna för koncernen Stockholms Stadshus AB ligger också på en fortsatt hög nivå och uppgår under perioden till 4 666,6 mnkr (5 675,9). Helåret 2012 uppgick bruttoinvesteringarna för koncernen Stockholms Stadshus AB till 9 419,2.

Diagrammet nedan ger en bild över hur bruttoinvesteringarna för kommunkoncernen har fördelats under perioden. Investeringarna består främst av nyproduktion av bostäder samt förvärv av mark och fastigheter. Med pågående nyanläggningar menas investeringar i anläggningstillgångar av väsentligt värde som är under uppförande, men ännu inte färdigställda.

Bruttoinvesteringar 2013-08-31

Investeringar inom bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB

I årsprognosen beräknas den totala investeringsvolymen till ca 8,5 mdkr för bolagskoncernen, vilket är drygt 900 mnkr lägre än budgeterat. Bostadsbolagens samlade investeringsprognos för år 2013 är drygt 5 mdkr och ligger ca 500 mnkr under den budgeterade investeringsvolymen. Avvikelserna beror i huvudsak på att överklaganden för nybyggnadsprojekten ofta tar längre tid än beräknat. Svenska Bostäder visar en avvikelse på ca 300 mnkr beroende på förskjutningar i nybyggnadsprojekt. Även Stockholmshem har förskjutningar, som orsakats av att ett större projekt har överklagats till Mark- och miljödomstolen.

Infrastrukturbolagen Stockholm Vatten, Stockholm Hamn och Stokab bedömer att investeringsvolymen kommer att uppgå till 1,2 mdkr för år 2013, vilket är ca 330 mnkr lägre än budget. Det beror främst på den utdragna processen i Mark- och miljödomstolen för Stockholm Hamnars projekt Stockholm-Norvik med 270 mnkr. Stockholm Vatten prognostiserar minskade investeringar om ca 125 mnkr i förhållande till budget 2013. Avvikelsen är en effekt av förskjutningar av projekt som berör ledningsnätet.

SGA Fastigheter driver projektet Tele2 Arena, vilket är koncernens enskilt största investeringsprojekt. Arenan har tagits i bruk, men är inte helt färdigställd. Projektet har inte följt ursprunglig tidplan. Investeringsutgifterna för 2013 prognostiseras till 900 mnkr, vilket är 100 mnkr högre än budget för 2013. Avvikelsen

beror på en förskjutning av föregående års investeringsutgifter till 2013. De direkta kostnader som uppstår för förseningen bedöms täckas av avtalat vite. Prognosen pekar på att projektet följer budget om 2 480 mnkr, i enlighet med kommunfullmäktiges genomförandebeslut.

Finansiell verksamhet

Kommunkoncernens lånebehov tillgodoses genom en central upplåning. All extern lånefinansiering och placering hanteras centralt. Därigenom utnyttjas skalfördelar och genom att låna på ett strukturerat och konsekvent sätt minimeras räntekostnader.

Kommunkoncernen Stockholms stad hade den 31 augusti 2013 en extern skuldportfölj om 18 203,4 mnkr (15 258,7). Den externa skuldportföljen har under året ökat med 2 944,7 mnkr. Ökningen i skuldportföljen beror främst på en fortsatt hög investeringsnivå i kommunkoncernen. Kommunkoncernen har under tidigare år amorterat ner skulden till en låg nivå som ett resultat av försäljningar. Skulden har därefter successivt ökat i takt med kommunkoncernens växande investeringsbehov. Investeringarna består främst av byggnation av fler bostäder samt infrastruktur i syfte att förbättra framkomligheten i staden.

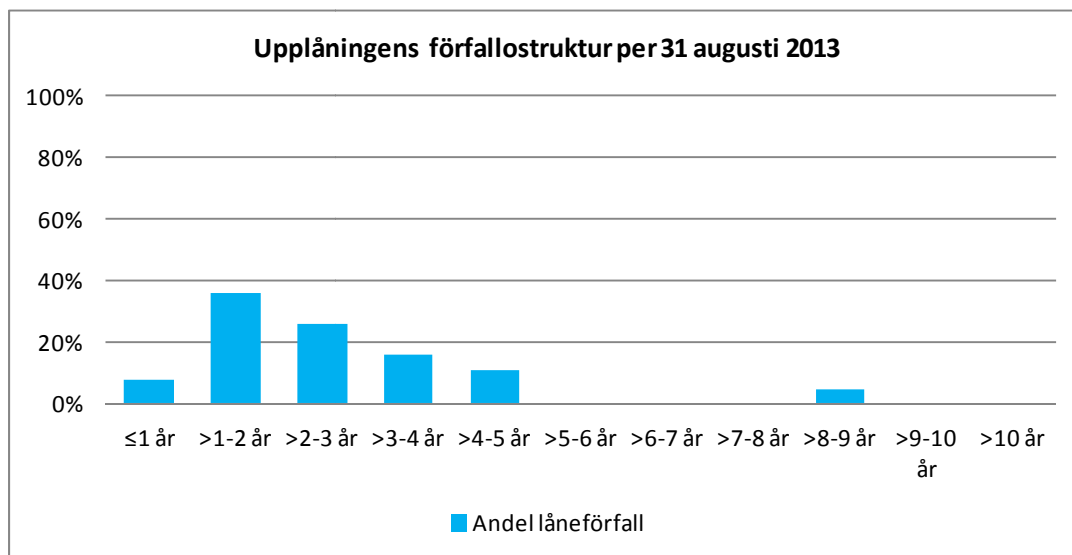
Kommunkoncernens upplåning

Kommunkoncernen har en mycket hög kreditvärdighet, så kallad rating. Ratingen ska återspegla kommunkoncernens förmåga att infria sina betalningsåtaganden och finansiella skyldigheter på kort respektive lång sikt. Kreditbedömningen utförs av kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's som ger kommunkoncernen Stockholms stad högsta möjliga betyg för både den korta och långa upplåningen, A-1+ respektive AAA. Ratingen uppdateras årligen och bekräftades senast den 21 december 2012. För investerare innebär denna rating att det är förknippat med mycket låg risk att låna ut pengar till Stockholms stad. Detta möjliggör att kommunkoncernen erhåller fortsatt förmånliga lånevillkor.

Skuldförvaltningen för kommunkoncernen hanteras i två portföljer sedan juni 2013. En kort skuldportfölj, med löptid upp till fem år, hanterar huvudsakligen interna och externa flöden för kommunkoncernen. En mindre andel av skuldförvaltningen (4,4 procent) utgörs av en lång skuldportfölj med löptid från fem till och med tio år, som avser att hantera kommunkoncernens långsiktiga investeringsbehov.

Kommunkoncernens externa skuldportfölj ska i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar vara strukturerad på ett sådant

sätt att kapitalförfallen sprids över tiden. Löptiderna på den externa upplåningen varierar upp till maximalt tio år enligt nedan tabell.

Den genomsnittliga upplåningsräntan för kommunkoncernens externa skuldportfölj inklusive räntesäkringar var 2,6 procent under perioden januari till augusti. Den genomsnittliga räntebindingstiden inklusive räntesäkringar för extern skuldportfölj motsvarar 2,6 år per den 31 augusti 2013. Den genomsnittliga räntebindingstiden inklusive räntesäkringar för den externa korta skuldportföljen var 2,3 år med ett mål om 2,5 år med ett tillåtet avvikelsetervall.

Låneplanering och betalningsberedskap

Grunden för en god låneplanering är bra prognoser över koncernens kassaflöden. Bolagen och de stora förvaltningarna i kommunkoncernen upprättar både kortsiktiga och mer långsiktiga prognoser över sina kassaflöden. Dessa prognoser är en förutsättning för att kunna se till att upplåning och placering sker på lämpliga räntenivåer och löptider.

Kommunkoncernen lånar i huvudsak genom olika marknadsprogram direkt på den finansiella marknaden. Det sker genom att Stockholms stad ger ut certifikat (korta lån) och obligationer (långa lån). Marknadsprogram och utnyttjad andel per 31 augusti 2013 anges i nedan tabell.

Marknadsprogram	Rambelopp, lokal valuta	Utnyttjat, lokal valuta	Utnyttjat, SEK *
Kommuncertifikat, KC, miljoner SEK	12 000	0	0

Euro commercial paper, ECP, miljoner USD	1 500	0	0
Medium term note, MTN, miljoner SEK	10 000	3 900	3 900
Euro medium term note, EMTN, miljoner EUR	5 000	1 383	12 103

*Enligt balansdagens valutakurs.

Valuta- och räntederivat får användas för att hantera risker i den finansiella verksamheten och uppgår per den 31 augusti till ett sammanlagt nominellt belopp brutto om 7 432,1 mnkr. Derivatinstrumenten utgörs av valuta- och ränteswapar enligt not 48.

Kommunkoncernen har extra betalningsberedskap i form av en checkräkningskredit om 3 000 mnkr.

Finanspolicyn sätter ramarna

Finanspolicyn anger mål och riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen samt identifierar de finansiella risker som kommunkoncernen är exponerad för och hur de ska hanteras.

Risker förenade med stadens finansiella verksamhet hänförs sig huvudsakligen till kredit- och marknadsrisk. Kreditrisk är risken för att en motpart inte kan uppfylla sina betalningsförpliktelser gentemot kommunkoncernen och mäts på kreditvärde per motpart eller instrument. Marknadsrisk definieras som risken för att förändringar av räntor, växelkurser och priset leder till en ofördelaktig förändring av värdet av tillgångar och skulder. Ränterisk uttrycks som målduration med ett tillåtet avvikelsetervall och en tillåten ränte- samt kapitalförfallostruktur. Valuta- och räntederivat får användas för att hantera risker i den finansiella verksamheten. Det finns även andra risker såsom likviditetsrisk och operativa risker. Riskerna följs upp löpande av en riskcontroller och rapporteras till kommunstyrelsen.

Om staden

Periodens resultat

Resultatet för perioden, efter skatteintäkter och finansiellt resultat, uppgår till 4 301,9 mnkr (3 418,7).

Ungefär hälften av det positiva resultatet härrör från ökad aktieutdelning. En ej budgeterad utdelning om 1 900,0 mnkr har erhållits från Stockholms Stadshus AB enligt § 5:1 i allbolagslagsstiftningen. Staden ska enligt regelverket använda dessa medel för finansiering av projekt inom ramen för stadens bostadsförsörjningsansvar, inom vilka åtgärder för främjande av integration och

social sammanhållning genomförs. Från AB Fortum Värme har staden erhållit 200,0 mnkr i aktieutdelning.

Totalt beräknas skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och utjämning öka med 487,0 mnkr mot budgeterat utfall främst beroende på befolkningsökningen, som bland annat ger ett högre kostnadsutjämningsbidrag. Reavinsterna uppgår till 398,8 mnkr. I likhet med 2012 har premierna för avtalsgruppsjukförsäkringen och avgiftsbefrielseförsäkringen ej behövt erläggas. Härutöver kommer en återbetalning av premierna för 2005 och 2006 med 511,0 mnkr.

Efter ianspråktagande av tidigare års avsättningar och periodens avsättningar uppgår årets resultat (förändring av eget kapital) till 4 594,1 mnkr (4 024,4). Resultatet justerat enligt kommunallagens krav på en ekonomi i balans, visar att staden uppfyller kravet då resultatet är positivt, och uppgår till 3 887,5 mnkr (3 333,9). Årets balanskravsresultat korrigerat med utdelningen enligt allbolagslagstiftningen, uppgår till 1 987,5 mnkr.

Resultat per den 31 augusti, mnkr

	2013	2012	2011	2010	2009
Resultat efter skatteintäkter och finansiellt resultat	4 301,9	3 418,7	1 884,0	2 588,3	875,7
Resultat förändring eget kapital	4 594,1	4 024,4	2 179,2	2 705,3	1 214,3
Resultat enligt balanskravet	3 887,5	3 333,9	2 163,8	2 471,6	1 098,1

Resultat per den 31 december, mnkr

	2013	2012	2011	2010	2009
Resultat efter skatteintäkter och finansiellt resultat	3 221,4*	2 617,3	1 136,8	1 761,8	1 210,5

*prognos 2013

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår till 6 408,6 mnkr (6 341,0), vilket är en ökning med 67,6 mnkr eller 1,1 procent jämfört med föregående år. Ökningen avser främst ökade statsbidrag för arbetsmarknadsåtgärder samt inom äldreomsorgen projekten Omvårdnadslyftet och Värdegrund och värdighetsgarantier. Ett större antal plan- och bygglov medför att intäkterna avseende dessa avgifter ökar. Intäkterna för barnomsorgsavgifter ökar till följd av ett ökat barnantal. Intäkterna för tomträttsavgälder minskar. EU-bidragen från Europeiska socialfonden (ESF) minskar på grund av att EU:s programperiod för åren 2007-2013 går mot sitt slut.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader, exklusive avskrivningar, uppgår till 29 007,1 mnkr (28 382,0), vilket är en ökning med 625,1 mnkr eller 2,2 procent. En fortsatt stor befolkningstillväxt ställer krav på utbyggd service. Inflationen i augusti uppgick till 0,1 procent (augusti 2013 jämfört med augusti 2012) vilket håller tillbaka kostnadsökningar. Köp av verksamhet har ökat mest, 515,1 mnkr, i jämförelse med samma period föregående år.

Bidrag och transfereringar

Kostnaden för bidrag och transfereringar uppgår till 1 473,9 mnkr (1 468,2), vilket är en ökning med 0,4 procent jämfört med föregående år. Kostnaden för ekonomiskt bistånd har minskat jämfört med föregående år och uppgår till 646,0 mnkr (660,9). I ett tolv månadersperspektiv var antalet biståndshushåll 2,2 procent lägre i juli 2013 än motsvarande period 2012. Antalet biståndshushåll uppgick i juli till 9 800 och av de vuxna biståndstagarna var 50 procent arbetslösa (48). Riksnormen för ekonomiskt bistånd har höjts med omkring en procent.

Kostnaden för kommunalt vårdnadsbidrag uppgår till 15,0 mnkr. Hittills i år har 1 238 personer fått ersättning via vårdnadsbidrag, vilket är en minskning med 86 personer jämfört med samma period 2012. Kostnaderna för ersättning för personlig assistans har ökat med 14,1 mnkr.

Externa utförare

Kostnaderna för externa utförare uppgår till 10,4 mdkr (9,9) en ökning på 5,1 procent. Externa utförares del av totalkostnaden har ökat till 36,1 procent (35,5). För verksamhetsområdena infrastruktur och äldreomsorg utförs över 60 procent av verksamheten av externa utförare och för verksamhetsområdena omsorg om funktionshindrade, utbildning gymnasieskolan, och affärsverksamhet bedrivs mer än hälften av verksamheten av externa utförare.

Personalkostnader

Personalkostnaderna har 2013 ökat med 3,1 procent. Förändringen beror främst på årets lönerrevision. Premien för avtalsgruppsjukförsäkringen, som ingår i personalkostnaderna, har ej behövt erläggas 2013 liksom 2012. Kostnaderna för sjukfrånvaron i staden har ökat med 9,0 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Det är kostnaderna för korttidssjukfrånvaron, som ökar. Trenden med en ökad korttidssjukfrånvaro återfinns i landet som helhet.

I augusti uppgick antalet helårsarbetare till 39 069 (39 581). Detta är en minskning med 512 helårsarbetare eller 1,3 procent i jämförelse med augusti föregående år. Minskningen har främst skett bland personal med anställningar reglerade genom omställningsavtalet, som fasades ut under 2012 och upphört helt 2013. Personal inom förskoleverksamhet och skolbarnomsorg har ökat under året till följd av den stora befolkningsökningen.

Jämförelsestörande poster

För 2013 uppgår jämförelsestörande intäkter till 909,8 mnkr (1 071,5) och jämförelsestörande kostnader till 151,8 mnkr (114,6). Intäkterna avser en återbetalning av premier för avtalsförsäkringar erlagda 2005 och 2006 med 511,0 mnkr samt realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar och exploateringsfasigheter på 398,8 mnkr. Realisationsförluster vid försäljningar uppgår till 0,8 mnkr (0,1). Övriga jämförelsestörande kostnader är förbrukade medel för ytterstadssatsningen 67,3 mnkr, e-tjänstprogrammet 39,0 mnkr, kompetensfonden, 12,4 mnkr samt it-satsning 2011 och 2012 års bokslut 32,4 mnkr. Dessa kostnader finansieras från tidigare års överskott enligt fullmäktigebeslut 2002, 2006, 2010, 2011 och 2012.

Avskrivningar

Periodens avskrivningar av anläggningstillgångar uppgår till 582,3 mnkr (530,9), en ökning om 51,4 mnkr. Avskrivningar enligt plan uppgår till 581,2 mnkr (530,6) och utrangeringar till 1,1 mnkr. Den stora ökningen av avskrivningarna på 9,7 procent beror på en ökad investeringsvolym de senaste åren.

Skatter, statsbidrag och utjämning

Periodens skatteintäkter är beräknade till 23 981,4 mnkr (22 957,4). Generella statsbidrag och utjämning är beräknade till 84,3 mnkr (451,1). Stadens sammanlagda intäkter från skatter, statsbidrag och utjämning har totalt ökat med 2,8 procent att jämföra med en kostnadsökning inklusive avskrivningar på 2,3 procent.

Minskningen av generella statsbidrag och utjämning i förhållande till motsvarande period föregående år beror främst på en bättre sysselsättningsutveckling än riket vilket medför en ökad inkomstutjämningsavgift. Avgiften till utjämning av LSS-kostnader ökar också.

Finansiella intäkter och kostnader

Det finansiella resultatet inkluderar räntenettot för staden samt övriga finansiella intäkter och kostnader. Stadens finansiella resultat uppgår till 2 658,9 mnkr (1 625,2), varav aktieutdelning

från AB Fortum Värme Holding uppgår till 200,0 mnkr. Stockholms Stadshus AB har i enlighet med allbolagslagen gjort en aktieutdelning på 1 900,0 mnkr (670,0). Av 2013 års utdelning har investerats 13,4 mnkr hittills och av 2012 års utdelning har investerats 145,3 mnkr till projekt som uppfyller villkoren för ändamålet med denna utdelning. Den budgeterade aktieutdelningen från Stockholms Stadshus AB på 900,0 mnkr kan om kommunfullmäktige så beslutar, återredovisas i samband med tertialrapport 2.

År 2013 omfattar det finansiella resultatet en jämförelsestörande intäkt på 21,3 mnkr avseende främst reavinst vid försäljning av Mässfastigheter i Stockholm AB till Stockholms Stadshus AB. Diskonteringsräntan för pensionsskulden sänks 0,75 procentenheter vilket medför en större skuldförändring. Kostnaden på 275,2 mnkr räknas som jämförelsestörande.

Räntenettet för staden är positivt och uppgår till 265,3 mnkr (271,6). Staden hanterar bolagskoncernens upplåning mot ränta inklusive omkostnadsersättning. Den låga räntenivån har hållit nere räntekostnaderna trots en ökad låneskuld. Under posten finansiella intäkter och kostnader redovisas periodens kostnad för värdesäkring av pensionsskulden som uppgår till 52,5 mnkr.

Övriga avsättningar

Periodens avsättningar uppgår till 14,5 mnkr och avser resultatet för kyrkogårdsnämnden. Inspråktagande av övriga avsättningar har gjorts till förskoleutbyggnad med 43,6 mnkr, evidensbaserade projekt inom hemlöshet med 5,7 mnkr, satsningar på åtgärder för funktionshindrade 3,8 mnkr, utbyggnad äldreomsorg 4,0 mnkr och renhållningsverksamhet 12,4 mnkr samt 2,6 till Stockholm Science City. Avsättningen för infrastrukturella bidrag har inspråktagits med 234,6 mnkr. Avsättningen uppgår därmed vid periodens slut till 7 693,7 mnkr.

Samtliga stadens avsättningar bedöms uppfylla gällande regler.

Kassaflödesanalys

Summan av periodens kassaflöde är negativt och uppgår till 112,1 mnkr. De likvida tillgångarna parerar upplåningsbehov och nivån påverkas av aktuell ränta. Kassaflödet varierar efter bedömt behov av likvida tillgångar.

Kassaflödet från verksamheten består av årets resultat och återläggning av ej likvidpåverkande poster i form av avskrivningar,

avsättningar med mera. Från verksamheten uppgår kassaflödet till 5 132,4 mnkr (3 343,5). Den stora förändringen i förhållande till föregående år beror på periodens resultat.

Kassaflödet från förändringen av kortfristiga fordringar/skulder samt lager är främst avhängigt av förändringar i fordringar/skulder gentemot stadens bolag. Förändringen är negativ för perioden, -6 896,3 mnkr, beroende på högre nettofordran på bolagen samt på en lägre andel kortfristiga lån och större andel långfristig upplåning än tidigare. Bolagen har genomfört stora investeringar under året samtidigt som försäljningsvolymen minskat, vilket ökat behovet av upplåning. Kassaflödet från stadens investeringsverksamhet är negativt, -1 842,1 mnkr, beroende på den ökade investeringsvolymen. Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur bidrar till det negativa flödet med -234,6 mnkr.

Staden har ökat sina långfristiga skulder för att täcka bolagens lånebehov. Flödet från den löpande verksamheten täcker stadens egna investeringsutgifter. De räntebärande nettotillgångarna uppgår till 13 096,0 mnkr. De har ökat med 2 299,1 mnkr under perioden.

Balansräkning

Stadens balansomslutning har ökat med 6 991,7 mnkr till 110 247,3 mnkr (103 255,6). Staden administrerar upplåning och placering för stadens bolag. Fordran på bolagen har ökat med 6 218,2 mnkr medan stadens materiella anläggningstillgångar har ökat med 1 377,4 mnkr. För att möta bolagens lånebehov har den kort- och långfristiga upplåningen ökat med 2 842,6 mnkr.

Tillgångar

Anläggningstillgångarna har ökat med 1 365,3 mnkr och uppgår till 61 381,6 mnkr (60 016,3). Ökningen är hänförlig till materiella anläggningstillgångar. Staden har under perioden sålt sitt aktieinnehav i Mässfastigheter i Stockholm AB till Stockholms Stadshus AB. Nettoinvesteringarna uppgår till 2 329,8 mnkr, av- och nedskrivningar till 582,3 mnkr och det bokförda värdet vid försäljningar till 64,5 mnkr. Investeringsvolymen har minskat i jämförelse med motsvarande period föregående år med 313,4 mnkr. Investeringarna sker främst i exploateringsfastigheter och infrastruktur. En omklassificering av exploateringsfastigheter från anläggningstillgångar till omsättningstillgångar har gjorts under perioden med 313,0 mnkr. Denna del planeras att säljas. Skuldförda investeringsinkomster i form av avgifter och bidrag,

som intäktsredovisas i takt med en anläggnings förbrukning uppgår för perioden till 10,2 mnkr (39,7).

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna har ökat med 5 626,3 mnkr och uppgår till 48 865,7 mnkr (43 239,4). Den största förändringen är bolagens ökade upplåningsbehov. Stadens fordran på bolagen har under året ökat med 6 218,2 mnkr. Exploateringsfastigheter har ökat något till 2 143,0 mnkr (1 830,0). Vid årsskiftet hade staden likvida tillgångar på 16,3 mnkr (128,4) det vill säga en minskning med 112,1 mnkr. Staden har som målsättning att minimera de likvida tillgångarna.

Eget kapital och skulder

Det egna kapitalet har ökat med 4 594,1 till 57 782,5 mnkr (53 188,4) till följd av periodens resultat. I enlighet med beslut i kommunfullmäktige 2002, 2006, 2010, 2011 och 2012 om disposition av eget kapital har sammanlagt under perioden disponerats 151,1 mnkr. Dessa redovisas under jämförelsestörande kostnader.

Långfristiga skulder har ökat med 3 726,3 mnkr till 17 674,1 mnkr (13 947,8). Obligations- och reverslån har tagits upp för att möta bolagens ökade lånebehov. Lån, som förfaller till betalning inom ett år klassificeras som kortfristiga lån. Delen långfristiga lån har ökat i förhållande till kortfristig upplåning. Bland långfristiga lån ingår Stockholms stads åtagande i projektet avseende strömförsörjning, Stockholms Ström, med 837,6 mnkr. Den första utbetalningen har gjorts 2012. Nästa utbetalning är planerad till 2014.

Kortfristiga skulder har minskat med 1 470,9 mnkr till 21 796,7 mnkr (23 267,6). Stadens lånebehov har täckts med långfristig upplåning i stället för med certifikatlån, som minskade med 1,3 mdkr. Stadens skulder till koncernföretag har ökat med 0,4 mdkr. Likviditeten hos i koncernen ingående bolag används för att minska det externa lånebehovet. Leverantörsskulderna minskar medan upplupna kostnader ökar, en effekt av olika hantering i samband med tertialbokslut och bokslut.

Soliditet

Soliditeten visar det egna kapitalet i förhållande till balansomslutningen. Måttet redovisas inklusive stadens ansvarsförbindelse avseende pensionsåtaganden. Soliditeten per den 31 augusti 2013 uppgår till 36,0 procent. Eget kapital uppgår till 57 782,5 mnkr.

Pensioner

Pensionsskulden för perioden redovisas i balansräkningen med totalt 4 633,9 mnkr, inklusive särskild löneskatt. Pensionsavsättningarna har under perioden ökat med 434,3 mnkr främst beroende på beslut om en sänkning av RIPS-räntan, som används för att nuvärdesberäkna pensionsskulden, med 0,75 procentenheter. Sänkningen påverkar periodens resultat negativt med 275,2 mnkr. Beräkningen av pensionsskulden bygger på Sveriges Kommuner och Landstings riktlinjer, RIPS07. Grunden för beräkningar är pensionsavtal KAP-KL. Avtalet är uppsagt och enligt den principöverenskommelse som träffats mellan SKL och motparterna ska ett avgiftsbestämt pensionsavtal träffas fr.o.m. 2014-01-01 för anställda födda 1986 och senare. Effekterna på pensionsavgifterna beräknas inledningsvis bli marginella. Lokala pensionsbestämmelser utöver det kommunala pensionsavtalet är inlagda i pensionsskulden.

Pensionsskulden intjänad till och med 1997 utgör en ansvarsförbindelse i stadens bokslut och uppgår till 18 049,5 mnkr inklusive särskild löneskatt. Redovisningen, av ansvarsförbindelsen, sker enligt den så kallade blandmodellen, reglerad i Lag om kommunal redovisning. Detta innebär att en del av stadens åtagande ej redovisas i balansräkningen, som därmed visar en mer positiv bild av den ekonomiska ställningen. Pensionsskulden intjänad till och med 1997 har ökat med 726,7 mnkr jämfört med årsskiftet. Den minskade diskonteringsräntan påverkar även här och medför ett högre åtagande under året. Den upplupna pensionsavgiften och upplupen löneskatt redovisas som kortfristig skuld och uppgår sammanlagt till 498,0 mnkr.

Försäljningar

Stadens försäljningsinkomster uppgår under perioden till 496,5 mnkr vilket medför en realisationsvinst för staden om 419,3 mnkr. Försäljning av fastigheter utanför kommungränsen har inneburit försäljningsinkomster om 325,3 mnkr.

Exploateringsnämnden prognoserar ett överskott från försäljningar av anläggningstillgångar om 360,0 mnkr. Försäljningsbetinget uppgår enligt budget till 200,0 mnkr, medan exploateringsnämnden prognoserar försäljningar för 560,0 mnkr, där försäljning av mark utanför kommungränsen svarar för ca 497,0 mnkr och friköp av tomträttsmark för ca 63 mnkr.

Fastighetsnämnden beräknar försäljningsinkomsterna för 2013 till cirka 160 mnkr med en realisationsvinst om cirka 115 mnkr.

Investeringar i staden

Stadens investeringar hittills under året uppgår till 2 340,0 mnkr (2 653,4 mnkr), vilket är 11,8 procent lägre än föregående år. Investeringsinkomsten för året uppgår till 10,2 mnkr (0,0 mnkr).

Helårsprognosen för investeringsutgifterna netto 2013 uppgår till 4 716,8 mnkr inklusive central medelsreserv 4, vilket är 411,6 mnkr lägre än budgeterat. Avvikelsen förklaras i huvudsak av förskjutning framåt i tiden av fastighetsnämndens projekt Samverkanscentralen samt ett antal projekt hos exploateringsnämnden, bl.a. Norra Djurgårdsstaden. Stadsdelsnämndernas prognos för investeringsutgifter är 39,4 mnkr lägre än budgeterat.

Medfinansiering

För att kunna genomföra angelägna satsningar på väg- och spårtrafiken i Stockholm är staden medfinansierare i ett antal stora statliga infrastrukturprojekt. Under 2013 prognostiserar staden utbetalningar för Citybanan, Trafikplats Lindhagensgatan samt överdäckning av E18 vid Tensta och Rinkeby med sammanlagt 323,0 mnkr.

Den nya lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag har inneburit möjlighet för staden att via en särskild utdelning finansiera projekt inom ramen för stadens bostadsförsörjningsansvar, som främjar integration och social sammanhållning. Den särskilda utdelningen uppgick 2012 till 670,0 mnkr och 2013 till 1 900,0 mnkr. Av 2012 års utdelning har hittills förbrukats 145,3 mnkr för finansiering av projekt i bl.a. Rinkeby och Älvsjö.

Ansvars och borgensförbindelser

Stadens åtagande avseende borgens- och ansvarsförbindelser uppgår till 811,2 mnkr, en minskning med 1,1 mnkr. Borgensåtagande har enligt särskilda beslut tecknats för ideella föreningar, stiftelser och bolag. Staden har även gått i borgen för pensionsutfästelser för stadens majoritetsägda bolag samt till vissa stiftelser. Större delen av dessa pensionsutfästelser har bortförsäkrats till S:t Erik Livförsäkring AB. Den samlade risken för stadens borgensåtagande bedöms som låg.

Transparensdirektivet

Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser med mera ställer vissa krav på redovisning i offentliga företag, genom krav på öppen och separat redovisning. Syftet med lagen är att implementera EU-kommissionens direktiv 08/723/EEG i svensk lag (transparensdirektivet) för att motverka otillbörlig konkurrens.

Lagen omfattar offentliga företag där staten, kommuner eller landsting har ett direkt eller indirekt dominerande inflytande genom ägande, finansiell medverkan eller genom de regler som gäller för företaget. Även ekonomisk eller kommersiell verksamhet som drivs i förvaltningsform kan omfattas av begreppet.

Enligt lagen ska offentliga företag som har en årlig nettoomsättning överstigande 40 miljoner euro under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren tillämpa bestämmelserna om öppen redovisning.

De bolag som omfattas av direktivet och uppgiftsskyldigheten är Stockholms Hamn AB, STOKAB och Stockholms Stads Parkeerings AB. Inom staden bedrivs ekonomisk verksamhet av enheten för redovisning och finansstrategi, stadsledningskontorets finansavdelning. All upp- och utlåning till stadens bolag sker genom denna enhet. Samtliga bolag erbjuder upplåning och placering med villkor motsvarande kommunkoncernens externa finansieringskostnad med utrymme för eventuell omkostnadsersättning. Inga kapitaltillskott, amorteringsfria lån eller förlustbidrag lämnas.

Uppföljning av resultatbudget och resultatprognos

I budget 2013 har förutsatts att inga nämnder under året begär tilläggsanslag för den löpande verksamheten.

Helårsprognosen för 2013 års resultat jämfört med budget visar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott på 3 221,4 mnkr. Stadens sammanlagda finansiering beräknas ge ett överskott motsvarande 2 649,6 mnkr jämfört med budget.

Resultatprognos

Avvikelser Budget - prognos helårsutfall mnkr	T2 2013		
	Budget efter SLK´s justeringar	Prognos	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	12 227,9	12 341,4	113,5
Verksamhetens kostnader (-)	-46 002,0	-46 089,3	-87,3
Avskrivningar (-)	-853,8	-903,3	-49,5
Central medelsreserv (-)			
Oförutsedda behov	-639,9	-526,9	113,0
Prestationsreserv	-752,1	-752,1	0,0
Anslag pensioner/arbetsgivaravgifter (-)	-689,5	-567,3	122,2
Återbetalning AGS	0,0	511,0	511,0
Disposition av eget kapital	0,0	-151,1	-151,1
Verksamhetens nettokostnader	-36 709,4	-36 137,6	571,8
Skatter	35 599,6	35 778,6	179,0
Begravningsavgift	133,5	134,7	1,2
Inkomstutjämning	-1 957,0	-1 889,4	67,6
Kostnadsutjämning	1 102,0	1 312,1	210,1
Regleringspost	302,9	401,0	98,1
Fastighetsavgift	1 115,9	1 071,8	-44,1
LSS-utjämning	-739,3	-764,2	-24,9
Finansiellt resultat exklusive utdelning	242,1	-104,2	-346,3
Utdelning	900,0	3 003,0	2 103,0
Realisationsvinster	0,0	398,5	398,5
Realisationsförluster	0,0	-0,2	-0,2
Disposition begravnings- och renh.fond	9,8	17,4	7,6
Summa finansiering nettokostnader	36 709,5	39 359,1	2 649,6
Avvikelse året	0,1	3 221,5	3 221,4

Uppföljning av nämndernas budget och prognos

Mnkr	KS Budget efter SLK:s justeringar	Prognos på årsutfall efter SLK:s korrigerig	Awikelse före resultat- dispositioner	Awikelse efter resultat- dispositioner	Prognos awikelse Investeringsplan
Kommunstyrelsen	-1 334,9	-1 264,9	70,0	70,0	0,0
Revisorskollegiet	-27,7	-25,1	2,6	2,6	0,0
Servicenämnden	0,0	-1,5	-1,5	0,7	-0,7
Valnämnden	-7,0	-5,8	1,2	1,2	0,0
Stadsdelsnämnderna	-18 038,9	-18 072,7	-33,8	17,7	39,4
Arbetsmarknadsnämnden	-690,9	-640,9	50,0	50,0	0,0
Exploateringsnämnden	1 121,8	1 111,0	-10,8	-10,8	260,0
Fastighetsnämnden	138,1	138,1	0,0	0,0	79,0
Idrottsnämnden	-545,8	-547,8	-2,0	0,0	0,0
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	-829,1	-829,2	-0,1	-0,1	7,0
Kulturnämnden: stadsarkivet	-50,8	-50,8	0,0	0,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden	-131,9	-130,9	1,0	1,0	-10,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-81,7	-81,7	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden	-733,2	-729,2	4,0	3,5	0,0
Stadsbyggnadsnämnden	-173,8	-176,8	-3,0	-3,0	0,0
TRN: trafik- och gatuverksamheten	-725,6	-744,6	-19,0	-19,0	22,2
TRN: renhållningsverksamheten	-11,4	-21,2	-9,8	-9,8	0,0
Utbildningsnämnden	-13 645,8	-13 703,7	-57,9	0,0	16,0
Äldrenämnden	-210,4	-210,4	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	-34,4	-36,3	-1,9	-1,9	0,0
Summa nämnder	-36 013,4	-36 024,4	-11,0	102,0	412,9

Nämnderna prognostiserar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett underskott jämfört med budget med 11,0 mnkr. Efter överföring av resultatenheternas resultat prognostiseras ett överskott på 102,0 mnkr.

Beräknad överföring av resultatenheternas resultat till 2014

Nämndernas överförda överskott från 2012 till 2013 uppgick till 392,7 mnkr. I tertialrapport 2 har nämnderna beräknat överföra ett nettoöverskott på 279,6 mnkr till 2013, varav stadsdelsnämnderna 158,6 mnkr.

Kungsholmen stadsdelsnämnds befintliga gruppboenden är idag organiserade i två resultatenheter, Gruppboenden 1 och Gruppboenden 2. Vid en ny upphandling har stadsdelsnämnden gjort bedömningen att boendena behöver paketeras på ett annat sätt än tidigare för att möjliggöra ekonomisk bärighet för enheterna. Kungsholmen stadsdelsnämnd begär därför att de befintliga resultatenheterna upplöses under innevarande år och därefter organiseras på ett annat sätt. Stadsledningskontoret tillstyrker avvecklingen.

Mnkr	KS budget efter SLK's justeringar	Bokfört för perioden	Prognos på årsutfall efter SLK:s korrigerig	Avvikelse före resultat-dispositioner	Avvikelse efter resultat-dispositioner	Prognos avvikelse <i>Investeringsplan</i>
Stadsdelsnämnd Rinkeby-Kista	-1 294,2	-840,3	-1 293,2	1,0	4,4	6,2
Stadsdelsnämnd Spånga-Tensta	-1 004,8	-656,5	-1 006,9	-2,1	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby	-1 594,8	-1 036,1	-1 616,5	-21,7	-15,5	0,5
Stadsdelsnämnd Bromma	-1 300,6	-836,3	-1 306,8	-6,2	0,7	5,9
Stadsdelsnämnd Kungsholmen	-1 049,5	-717,2	-1 058,5	-9,0	0,0	1,2
Stadsdelsnämnd Norrmalm	-974,6	-643,4	-966,7	7,9	6,9	2,2
Stadsdelsnämnd Östermalm	-1 192,4	-765,4	-1 181,0	11,4	13,3	4,5
Stadsdelsnämnd Södermalm	-2 034,7	-1 343,3	-2 036,1	-1,4	2,6	8,1
Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta-Vantör	-2 099,1	-1 391,3	-2 102,4	-3,3	1,2	4,5
Stadsdelsnämnd Skarpnäck	-994,1	-659,5	-996,6	-2,5	0,0	1,7
Stadsdelsnämnd Farsta	-1 340,7	-892,4	-1 343,0	-2,3	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Älvsjö	-530,4	-340,6	-528,8	1,6	4,1	1,4
Stadsdelsnämnd Hägersten-Liljeholmen	-1 622,1	-1 092,2	-1 628,1	-6,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Skärholmen	-1 006,9	-651,5	-1 008,1	-1,2	0,0	2,9
Summa stadsdelsnämnder	-18 038,9	-11 866,1	-18 072,7	-33,8	17,7	39,1

Mnkr	KS budget efter SLK's justeringar	Bokfört för perioden	Prognos på årsutfall efter SLK:s korrigerig	Avvikelse före resultat-dispositioner	Avvikelse efter resultat-dispositioner
Nämnd- och förvaltningsadministration	-553,6	-342,4	-525,1	28,5	28,5
Individ- och familjeomsorg	-1 751,7	-1 159,2	-1 773,1	-21,4	-21,2
<i>varav socialpsykiatri</i>	<i>-467,1</i>	<i>-314,1</i>	<i>-474,9</i>	<i>-7,8</i>	<i>-8,1</i>
Stadsmiljöverksamhet	-192,0	-120,0	-191,4	0,6	0,6
avskrivningar	-40,8	-25,9	-39,7	1,1	1,1
internräntor	-19,4	-12,2	-19,4	0,0	0,0
Förskoleverksamhet	-4 218,1	-2 795,1	-4 238,1	-20,1	13,4
Äldreomsorg	-6 575,2	-4 377,1	-6 577,5	-2,3	11,4
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	-3 092,5	-2 035,4	-3 131,2	-38,6	-34,4
Kultur- och föreningsverksamhet	-281,5	-168,9	-266,0	15,5	15,5
Arbetsmarknadsåtgärder	-83,3	-50,4	-81,6	1,7	1,7
Ekonomiskt bistånd	-1 174,1	-777,6	-1 197,7	-23,6	-23,6
<i>varav handläggning</i>	<i>-261,5</i>	<i>-174,7</i>	<i>-263,8</i>	<i>-2,3</i>	<i>-2,3</i>
Övrig verksamhet	-56,6	-1,9	-32,0	24,6	24,6
Summa verksamheter	-18 038,9	-11 866,1	-18 072,8	-33,8	17,7

Nedan kommenteras ekonomiska prognoser per verksamhetsområde. Vidare kommenteras de nämnder som prognostiserar större avvikelser än +/- 1 procent mot nämndens budget eller där det finns andra skäl för kommentarer. Nämnder som prognostiserar underskott uppmanas att vidta åtgärder för en ekonomi i balans inför bokslut 2013.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Prognosen för individ- och familjeomsorgen visar ett underskott på 21,2 mnkr efter resultatdispositioner. Avvikelsen motsvarar 1,2 procent av nämndernas nettobudget.

Fyra stadsdelsnämnder prognostiserar överskott och tio stadsdelsnämnder prognostiserar underskott. Störst underskott prognostiserar Älvsjö stadsdelsnämnd med 5,2 mnkr samt Enskede-

Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd med 4,9 mnkr. Underskotten beror främst på ökade kostnader med anledning av placeringar på HVB-hem, jourhem, SIS-insitutioner och i externa familjehem samt ökade personalkostnader. Stadsledningskontoret uppmanar berörda nämnder att vidta aktiviteter för att uppnå en ekonomi i balans inom verksamhetsområdet.

Stadsmiljöverksamhet

Prognosen för stadsmiljöverksamhet visar ett överskott på 0,6 mnkr efter resultatdispositioner, vilket motsvarar 0,3 procent av nämndernas nettobudget. Tre stadsdelsnämnder visar ett överskott, nio stadsdelsnämnder redovisar ingen avvikelse mot budget och två nämnder redovisar underskott. Det största överskottet redovisar Norrmalm stadsdelsnämnd med 1,5 mnkr.

Förskola

Prognosen visar ett överskott på 13,4 mnkr efter resultatdispositioner. Fem stadsdelsnämnder prognostiserar överskott och fem stadsdelsnämnder prognostiserar underskott, resterande stadsdelsnämnder prognostiserar ingen avvikelse mot budget. Störst överskott prognostiserar Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd med 8,7 mnkr. Överskotten beror främst på prestationsförändringar och resultatöverföringar.

Äldreomsorg

Prognosen visar ett överskott på 11,4 mnkr efter resultatdispositioner, vilket motsvarar ca 0,1 procent av nettobudgeten. Åtta stadsdelsnämnder prognostiserar överskott och sex stadsdelsnämnder prognostiserar underskott. Störst överskott prognostiserar Östermalm stadsdelsnämnd med 18,5 mnkr samt Älvsjö stadsdelsnämnd med 14,9 mnkr. Största underskotten visar Farsta stadsdelsnämnd med 15,4 mnkr och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd med 12,0 mnkr. Underskotten beror främst på högre kostnader än budgeterat för hemtjänst och vård- och omsorgsboende samt merkostnader för tomma servicehusplatser.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Prognosen visar ett underskott på 34,4 mnkr efter resultatdispositioner, vilket motsvarar ca 1,1 procent av nettobudgeten. Fyra stadsdelsnämnder prognostiserar överskott och tio stadsdelsnämnder prognostiserar underskott. Störst underskott prognostiserar Hässelby- Vällingby stadsdelsnämnd med 16,6 mnkr samt Älvsjö stadsdelsnämnd med 6,5 mnkr. Underskotten beror främst på att nämnderna betalar för dyra placeringar i boenden som inte är anslutna till LOV samt att antalet personer med behov av in-

satser har ökat. Stadsledningskontoret uppmanar berörda nämnder att vidta aktiviteter för att uppnå en ekonomi i balans inom verksamhetsområdet.

Kultur och föreningsverksamhet

Prognosen för kultur och förening visar ett överskott på 15,5 mnkr efter resultatdispositioner vilket, motsvarar 5,5 procent av nämndernas nettobudget. Nio stadsdelsnämnder visar ett överskott och fem stadsdelsnämnder visar ingen avvikelse mot budget. Det största överskottet redovisar Norrmalm stadsdelsnämnd med 5,5 mnkr.

Arbetsmarknadsåtgärder

Prognosen för arbetsmarknadsåtgärder visar ett överskott om 1,7 mnkr efter resultatdispositioner. Fyra stadsdelsnämnder prognosticerar överskott, tre stadsdelsnämnder prognosticerar underskott, resterande stadsdelsnämnder prognosticerar ingen avvikelse från budget. Störst överskott redovisar Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd med 1,5 mnkr och störst underskott redovisar Norrmalm stadsdelsnämnd med 0,7 mnkr.

Ekonomiskt bistånd

Prognosen för ekonomiskt bistånd visar ett underskott om 23,6 mnkr efter resultatdispositioner. Elva stadsdelsnämnder prognosticerar underskott, två stadsdelsnämnder prognosticerar överskott, resterande stadsdelsnämnder prognosticerar ingen avvikelse från budget. Störst underskott redovisar stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta med 8,8 mnkr och Hässelby-Vällingby med 5,5 mnkr. De stadsdelsnämnder som redovisar överskott är Skärholmen med 6,0 mnkr och Farsta med 4,0 mnkr. Som en orsak till underskotten anges bland annat merkostnader till följd av anhöriginvandring. Stadsledningskontoret uppmanar berörda stadsdelsnämnder att vidta aktiviteter för att uppnå en ekonomi i balans inom verksamhetsområdet.

Nämnder med avvikelser – driftbudget

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Nämnden prognostiserar ett underskott om 15,5 mnkr efter resultatdispositioner. Avvikelsen motsvarar 1,0 procent av budget. Betydande underskott finns inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning, äldreomsorg samt ekonomiskt bistånd. Även om nämnden uppvisar ett kraftigt underskott så är det en förbättring med nära 40 mnkr mot det underskott som uppvisades i 2012 års bokslut. Prognosen är även en förbättring med 14,3

mnr i jämförelse med tertialrapport 1. Stadsledningskontoret uppmanar Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd att vidta åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans och därmed inte redovisa underskott i bokslut 2013. Stadsledningskontoret kommer noggrant följa utvecklingen inom Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd för att se att vidtagna åtgärder ger önskad effekt.

Östermalms stadsdelsnämnd

Nämnden prognostiserar ett överskott om 13,3 mnr efter resultatdispositioner. Avvikelsen motsvarar 1,1 procent av budget. Överskottet beror helt på ett lägre antal prestationer inom äldreomsorgen i jämförelse med vad som budgeterats.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden prognostiserar ett överskott om 50,0 mnr efter resultatdispositioner. Avvikelsen motsvarar 7,5 procent av nämndens nettobudget. Överskottet härrör från statsbidrag för flyktingmottagande, där nämnden prognostiserar att intäkterna ökar till 110,8 mnr, vilket är 50,0 mnr högre än budget. Ökningen beror till stor del på tillströmningen av anhöriginvandrare från Somalia och flyktingar från Syrien under senare delen av 2012 och första halvåret 2013.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden prognostiserar ett underskott på 10,8 mnr, där 11,0 mnr härrör från markförvaltning och ett överskott om 0,2 mnr från övrig driftverksamhet. Exploateringsnämnden bedömer att det budgeterade intäktskravet från markförvaltningen inte kommer att nås, och anger en prognos med ett underskott om 16,0 mnr. Det motsvarar 0,7 procent av budgetomslutningen. Kostnader för internränta prognostiseras underskrida budget med 5,0 mnr. Detta medför att markförvaltningen sammantaget redovisas med ett underskott om 11,0 mnr. Exploateringsnämnden uppmanas att se över sin prognosmetod, för att säkerställa en ökad förutsägbarhet vad gäller intäktsutvecklingen över tid.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden prognostiserar att kostnaderna för bostadsanpassningsbidrag för helåret kommer att uppgå till 89,0 mnkr, att jämföra med budgeterade 86,0 mnkr, dvs en avvikelse med 3,0 mnkr, vilket motsvarar 1,4 procent av nämndens nettobudget. Nämnden hänvisar till att verksamheten för bostadsanpassning är lagstyrd, och att nämnden inte har några möjligheter att själva kompensera för kostnadsökningen. För övriga verksamhetsområden görs bedömningen att inga avvikelser från budget kommer att ske. Stadsledningskontoret uppmanar stadsbyggnadsnämnden att vidta åtgärder för en budget i balans.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och gatuverksamheten redovisar ett nettounderskott om 19,0 mnkr. Kontoret har gjort successiva omprioriteringar och besparingar om ca 50,0 mnkr för att täcka dels ökade kostnader för vinterväghållning, dels för stora återbetalningar vad gäller välskötta byggetableringar och redovisar därmed en kostnadssida i balans jämfört med budget. De uteblivna intäkterna för parkeringsverksamheten har kontoret inte helt lyckas täcka. Stadsledningskontoret uppmanar trafik- och renhållningsnämnden att vidta aktiviteter för att uppnå en ekonomi i balans under året.

Renhållningsverksamheten redovisar ett nettounderskott om 9,8 mnkr. Intäkterna minskar med 13,2 mnkr, främst med anledning av att fler än förväntat sorterar ut sitt matavfall och får rabatt på taxan. Kostnaderna beräknas minska med 3,4 mnkr.

Stadsledningskontoret konstaterar att nämndens underskott ska finansieras via balanseringsfonden och ska föregås av ett kommunfullmäktigebeslut.

Stadsledningskontoret konstaterar att det är mycket positivt att fler sorterar ut sitt matavfall, men nämnden behöver se över sin prognossäkerhet. För att täcka underskottet planeras uttag från den centrala avsättningen för balansering av överskott och underskott i samband med bokslutet. Stadsledningskontoret konstaterar att avvikelsen har ökat från 3,0 mnkr i tertialrapport 1 till 9,6 mnkr i tertialrapport 2 och uppmanar därför nämnden att vidta åtgärder för att öka prognossäkerheten. Stadsledningskontoret konstaterar vidare att ett uttag ur balanseringsfonden ska föregås av ett kommunfullmäktigebeslut, vilket i detta fall får göras i efterhand eftersom medlen redan är ianspråktagna. Kommunfullmäktiges rådgighet att besluta om den centrala avsättningen har därmed beskurits.

Överförmyndarnämnden

Nämndens avvikelse om 1,9 mnkr motsvarar 5,5 procent av netto-budgeten och beror främst på högre kostnader för arvode samt personalkostnader. Nämnden arbetar med budgethållningsåtgärder med stöd av kommunstyrelsen för att nå en budget i balans både på kort och lång sikt. Stadsledningskontoret förutsätter att överförmyndarnämnden omedelbart gör en genomlysning av nämndens kostnader och därefter vidtar nödvändiga åtgärder för att få en budget i balans.

Nämnder med avvikelser – investeringsbudget

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden prognostiserar att investeringsutgifterna år 2013 uppgår till ca 2 600,0 mnkr netto, vilket är 260,0 mnkr lägre än budgeten om 2 860,0 mnkr. Avvikelsen beror på att ett antal förskjutningar inom projekten uppkommit. Projektet Norra Djurgårdstaden svarar för den största avvikelsen med ca 200,0 mnkr.

Nämnden bedömer att markförsäljning i samband med exploatering kommer att uppgå till 500,0 mnkr, vilket är lägre än vad nämnden prognostiserade i verksamhetsplan 2013 och i tertialrapport 1. Orsaken är förskjutningar inom investeringsplanen vilket medför senareläggning av markförsäljningar i huvudsak till år 2014. För att tydliggöra kopplingen mellan investeringsutgifterna och det ökade lönsamhetskravet ingår den del av inkomsterna som utgör bokförda värden i budgetramen för exploateringsnämndens investeringar. Investeringsplanen för 2013 inkluderar efter justering exploateringsinkomster om 70,0 mnkr. Nämnden prognosticerar i tertialrapport 2 dessa inkomster till 50,0 mnkr. Avvikelser avseende bokförda värden förklaras generellt av förskjutningar samt att de bokförda värdenas andel är relativt svåra att prognostisera.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämndens investeringsbudget uppgår till 612,0 mnkr. Nämnden prognostiserar en investeringsutgift som är 79,0 mnkr lägre. Det är främst förskjutning framåt i tiden av Samverkanscentralen med netto 77,5 mnkr som förklarar avvikelsen. I avvikelsen om 77,5 mnkr ingår i tertialrapport 1 begärd utökning med 49,0 mnkr och i tertialrapport 2 ytterligare begärd utökning med 25,0 mnkr för planeringsmedel avseende Samverkanscentralen. Det innebär att planeringsmedlen ökar från 57,0 mnkr till 131,0

mnr under 2013. Utöver detta begär fastighetsnämnden i tertialrapport 2 ytterligare 10,0 mnr för planeringsmedel under 2014. Således är planeringsmedlen totalt uppe i 141,0 mnr. Utökningarna av planeringsmedel påverkar emellertid inte totalbudgeten som ligger kvar på tidigare beslutad nivå om 1 670,0 mnr.

Projektet har krävt en längre planeringstid än förväntat. Främst beror detta på att det varit nödvändigt att ta fram fler alternativa byggnadsgestalter jämfört med vad som kunde förväntas. För att kunna styra totalentreprenaden och säkerställa slututgiften för projektet bedömer fastighetsnämnden att det krävs ytterligare planering inom ett flertal expertområden.

Fastighetsnämndens bedömning är att avvikelserna från ursprunglig investeringsbedömning för planeringsskedet kommer att bidra till en lägre ekonomisk risk i genomförandeskedet. Förslag till genomförandebeslut för Samverkanscentralen planeras till fastighetsnämnden under hösten 2013. Fastighetsnämnden uppmanas att ingå hyresavtal med parterna i samverkanscentralen och brandstationen innan genomförandebeslut fattas. Byggstart planeras till juni 2014 och första inflyttning till december 2016.

Kyrkogårdsnämnden

Kyrkogårdsnämndens investeringsbudget uppgår till 94,6 mnr. Nämnden prognostiserar en investeringsutgift som är 10,0 mnr högre. Det är främst ökade utgifter för förseningar och fördyringar av utvidgning av Bromma kyrkogård, skalskydd av fastigheter och nya toaletter som är orsaken till avvikelsen.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden prognostiserar en investeringsutgift som är 22,2 mnr lägre än investeringsbudgeten. Nämndens minskade utgifter avser främst renoveringen av Sergels Torgs tätskikt. Renhållningsverksamheten prognostiserar inga avvikelser mot investeringsplanen.

Trafik- och renhållningsnämndens investeringsbudget för 2013 uppgår till netto 945,0 mnr för trafik- och gatuverksamheten. Den långsiktiga investeringsramen har höjts från 2012 års nivå i syfte att inrymma investeringar i cykelplanen så att cykelåtgärder motsvarande 700,0 mnr har genomförts vid utgången av 2018. Nämnden räknar med att genomföra cykelåtgärder för 120,0 mnr 2013 i enlighet med budget.

För att uppfylla kommunfullmäktiges prioriteringar på kortare sikt har nämndens investeringsbudget utökats med 205,0 mnr

2013, varav 200,0 mnkr för att säkerställa påbörjandet av renoveringsåtgärder och förstärkningsarbeten av Sergels Torg. I verksamhetsplanen för 2013 har trafik- och renhållningsnämnden endast avsatt 140,0 mnkr för Sergels Torg 2013, och omprioriterat medel till Folkungagatan. I samband med kommunfullmäktiges beslut om genomförande av förstärkning av väggkroppen på Folkungagatan i februari konstaterades att en reduktion av de beräknade utgifterna för renoveringen av Sergels Torg har frigjort utrymme för genomförande av projektet inom nämndens investeringsram.

I den utökade investeringsplanen för 2013 ingår även 5,0 mnkr för arbetet med gångbron till Årsta holmar. Nämnden prognostiserar att investeringsutgifterna för projektet kommer att uppgå till 0,8 mnkr 2013.

Budgetjusteringar med mera

I budget 2013 fördelas nämndernas budgetramar. Det innebär att det vidare under 2013 inte finns några extra resurser avsatta för nämndernas löpande verksamhet utöver prestationsförändringar och omstruktureringar. Stadsledningskontoret tillstyrker 124,8 mnkr för ökade nettokostnader för driftverksamheten. Medlen finansieras enligt följande:

Budgetjusteringar	(Mnkr)
Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov	4,1
Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar	121,5
Totalt	125,6

Därutöver har omfördelning av centralt budgeterade medel under kommunstyrelsen m.m skett med 41,8 mnkr. Specifikation av tillstyrkta budgetjusteringar framgår av bilaga 1.

Ur central medelsreserv: 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter i 2013 års budget har medgetts budgetjustering för ökade utgifter inom investeringsbudgeten med 3,9 mnkr.

Fördelning av centralt avsatta medel under kommunstyrelsen m.m.

Avveckling och omstrukturering av lokaler

Nämnderna har begärt budgetjusteringar med 20,2 mnkr för ökade kostnader för avveckling och omstrukturering av lokaler. Stadsledningskontoret tillstyrker budgetjustering med 13,4 mnkr. Ansökningar om 6,8 mnkr avstyrks.

Förskolor med hög hyra

Medel har reserverats för bidrag till nämnder med hög förskolehyra. Utbildningsnämnden har begärt budgetjustering med 6,3 mnkr för utbetalning till enskilt drivna förskolor vilket stadsledningskontoret tillstyrker.

Avläsningar har gjorts i LOIS för kommunalt drivna förskolor som är berättigade till bidrag för hög hyra. Stadsledningskontoret föreslår budgetjusteringar med 17,4 mnkr, vilket avser helår 2013.

Tillfälligt bidrag för tomgångshyror i samband med omstrukturering av servicehus för annat ändamål eller avveckling

Nämnderna har begärt budgetjustering med 4,9 mnkr för tomgångshyror i samband med omstrukturering av servicehus för annat ändamål eller avveckling. Stadsledningskontoret tillstyrker budgetjustering med 4,7 mnkr. Ansökningar om 0,2 mnkr avstyrks.

Central medelsreserv

Överföring av Kulturhusets verksamhet i gemensam organisation inom Stockholms Stadsteater AB

Kommunfullmäktige beslutade den 18 februari 2013 (utl. 2013:23) att föra över verksamheten i Kulturhuset från kulturnämnden till Stockholms Stadsteater AB. Verksamheten övergick per den 1 juli 2013 och kulturnämndens budget justeras för den organisatoriska förändringen. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att minska kulturnämndens nettobudget med 42,9 mnkr, medlen föreslås återföras till *central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov.*

Utökat bidrag till Stockholm Business Region

Stockholms stad har via Stockholm Business Region (SBR) bidragit till finansieringen av Hockey-VM som hölls i Stockholm under maj 2013. Svenska Hockeyförbundet har ansökt om ytterligare stöd för olika former av arrangemang och marknadsföring av staden under Hockey-VM. Stadsledningskontoret föreslår att stadens bidrag till SBR 2013 utökas med 3,8 mnkr i för att finansiera detta.

Anhöriginvandring

Stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta samt Hässelby-Vällingby har ansökt om totalt 8,7 mnkr för ökade kostnader i samband med ökad anhöriginvandring. Stadsledningskontoret tillstyrker budgetjustering med 8,7 mnkr. Fördelning framgår av bilaga 1.

Tilläggsbelopp

I april fattade utbildningsnämnden beslut om ett nytt resursfördelningssystem för tilläggsbelopp för elever med ett omfattande behov av stöd i grundskolan. Det nya systemet implementeras under hösten och med anledning av ökade kostnader för tilläggsbeloppen tillstyrker stadsledningskontoret en budgetjustering om 20,0 mnkr.

ECAD

Organisationen European Cities Against Drugs (ECAD) har sitt säte i Stockholm och ordförandeposten innehas av Stavanger, Norge sedan januari 2013. Staden är ständigt representant i ECAD:s styrelse.

De senaste åren har ECAD, som finansieras genom städernas medlemsavgifter, haft stora ekonomiska problem. I revisionsrapporten för 2012 konstaterades att ledningen för ECAD måste vidta kraftfulla åtgärder för att få ekonomin i balans. Några sådana har dock inte vidtagits, varför organisationen står inför en akut ekonomisk situation med förbrukat eget kapital. Stadsledningskontoret anser att den verkställande ledningen för organisationen ska bytas. Staden har dock fortsatt förtroende för ECADs nya ordförande och styrelse.

För att kortsiktigt stödja ECAD så att t ex löner kan betalas ut, föreslår kontoret att staden förskotterar förslaget verksamhets- och lokalbidrag för 2014 om 830 tkr under 2013. För att hela förskottet ska betalas ut förutsätter dock staden att ledningen för ECAD snarast byts ut, kraftfulla konkreta åtgärder vidtas omedelbart i nära samverkan med socialnämnden för att sänka kostnaderna och att organisationen anpassar sin verksamhet till de faktiskt betalade medlemmarna.

Disposition av i tidigare bokslut avsatta medel

Stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler

Stadsdelsnämnderna har begärt bidrag om 17,6 mnkr för utbyggnad av förskolelokaler. Under förutsättning av att utbyggnaden innebär ett faktiskt tillskott av varaktiga platser och i övrigt uppfyller kraven för bidrag, tillstyrker stadsledningskontoret bidrag om 12,8 mnkr. Ansökningar om 4,8 mnkr avstyrks. Utbetalning av medlen sker efter begäran via faktura och efter kontroll i samband med att verksamheterna öppnar. Beslut om beviljade medel gäller tidsbegränsat längst till och med 2014.

Utbildningsnämnden har begärt budgetjustering med 50,0 mnkr för utbetalning till enskilt drivna förskolor för utbyggnad av nya platser, varav 28,9 mnkr avser förväntade ansökningar fram till årsskiftet. Erfarenhetsmässigt konstaterar stadsledningskontoret att det är svårt att i detta skede på helårsbas beräkna den faktiska utbyggnaden av enskilt drivna förskolor. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen avvaktar beslut i frågan. Stadsledningskontoret avser att efter avstämning återkomma med förslag i samband med bokslut för 2013.

Ytterstadsarbete

Arbetet med att utveckla ett mer integrerat arbetssätt för utvecklingen i ytterstaden fortgår utifrån Vision Söderort och Vision Järva samt förslag till vision för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämndsområde. Vision Hässelby-Vällingby 2030 är för nuvarande på remiss och kommer att presenteras för kommunfullmäktige senare under 2013. Under tertial två 2013 fortsätter det nya ansökningsförfarandet för stadens nämnder. Nämnderna ansöker om medel för projekt i samband med tertialrapportering samtidigt som de redovisar redan beviljade medel.

Kommunstyrelsen har beslutat att tilldela Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd 13,1 mnkr för projekt som ligger i linje med den framtagna visionen. Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd tilldelas 120 tkr för vidarebefordran till Rinkeby Folkets Hus. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beviljas 50 tkr för att Rinkeby i Järva ska bli föremål för betatest av "Breeam Community" - ett verktyg för "Hållbarhetscertifiering av stadsdelar" och utbildningsnämnden får 900 tkr för att starta upp Hässelbyakademien, samverkan mellan skola och arbetsliv i Hässelbygårdsskolan. Sammanlagt har 14,8 mnkr beviljats av ytterstadsmedel i enlighet med bilaga 1.

Inom ramen för Vision Järva 2030 har arbetet med handelsplats Rinkebystråket påbörjats. Handelsplatsen som utvecklas av exploateringsnämnden och Familjebostäder beräknas vara färdig hösten 2015. Bostadsbolagens uppdrag med att driva boendedialogerna fortsätter. Insamling av synpunkter har skett i stadsdelarna Hässelby gård, Grimsta, Högdalen, Fruängen och Östberga. Under hösten planeras för ytterligare boendedialog i Älvsjö.

Övriga justeringar

Projekt "Jobba smartare"

Under 2012 har ett projekt "Jobba smartare" genomförts med ett antal nämnder och bolag som piloter. Syftet har varit att praktiskt tillämpa och utvärdera nya arbetssätt för kommunikation och samverkan. Från 2013 genomförs ett breddinförande i staden genom att stadsledningskontoret i nära samverkan med nämnder och bolagsstyrelser ska utveckla och införa de nya arbetssätten. Stadsledningskontoret föreslår att finansiering av kostnaden 6,0 mnkr för införandeprojekt 2013 sker genom disposition av de i eget kapital särskilt reserverade medlen för verksamhetsutveckling med it.

Renovering och ombyggnad av fastigheten Beridarebanan 10, Hötorgshallen. Reviderat genomförandebeslut, dnr 302-289/2013

I tertialrapport 1 2013 redogjordes för de fördyringar som föranlett fastighetsnämnden att gå upp med ett reviderat genomförandebeslut för Beridarebanan 10, Hötorgshallen.

Kommunfullmäktige fattade den 21 juni 2010 genomförandebeslut avseende renovering och ombyggnad av fastigheten Beridarebanan 10, Hötorgshallen till en total utgift om 85 mnkr. För bland annat utökade entreprenad- och byggherrekostnader begärde fastighetsnämnden i reviderat genomförandebeslut den 19 juni 2012 en utökad investeringsbudget med 42,0 mnkr till 127,0 mnkr. Detta beviljades av kommunfullmäktige i samband med tertialrapport 2, 2012. Den 5 februari 2013 beslutade fastighetsnämnden i ett nytt reviderat genomförandebeslut avseende Beridarebanan 10, Hötorgshallen att hos Kommunfullmäktige begära ytterligare 28 mnkr. Slutlig budget för projektet beräknas nu till 155 mnkr. Det är en ökning med 82 procent jämfört med ursprunglig budget.

Skälen till utgiftsökningen är flera. Det generella skicket i saluhallen har visat sig vara sämre än vad som först bedömdes och en lång rad arbeten och åtgärder har därför tillkommit i projektet.

Byggtiden har ökat. Bland annat har en byggetapp flyttats fram från hösten 2011 till januari 2012 eftersom Skanska meddelat att denna etapp inte kunde färdigställas innan den viktiga julhandeln år 2011.

Uppgörelsen med Skanska innebär att den bedömda avkastningen i projektet minskar från budgeterad avkastning om 5,5 procent till 2,9 procent. Projektet får en positiv resultatpåverkan kring år 2021, vilket är i linje med budget.

Stadsledningskontoret konstaterar att driftstart i Hötorgshallen skett utan att kommunfullmäktige fått ta ställning. Kommunfullmäktiges rådighet att agera efter egna prioriteringar har genom detta beskrivits. Stadsledningskontoret ser därför allvarligt på de fördyringar projektet uppvisar och menar att tidsplaneringen inte följt investeringsreglernas intentioner.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastighetsnämnden medges genomföra renoverings- och ombyggnadsarbeten till en total utgift om 155,0 mnkr. Den tillkommande utgiften får inrymmas i investeringsbudgeten för 2013.

Samverkanscentralen

I tertialrapport 1 2013 redogjordes för det mycket komplexa planeringsarbetet för Samverkanscentralen som har pågått sedan 2010.

Gällande beslut för planeringsaktiviteter omfattar totalt 57 mnkr för arbete fram till och med genomförandebeslut. Dessa medel var upparbetade i slutet av 2012. I tertialrapport 1 begärde fastighetsnämnden därför ytterligare 49 mnkr i planeringsmedel under 2013. I tertialrapport 2 återkommer nämnden med begäran om 25 mnkr utöver de i tertialrapport 1 begärda 49 mnkr, således en total utökning med 74 mnkr för 2013. Därutöver begär fastighetsnämnden 10 mnkr för 2014 för att färdigställa planeringsarbetet inför genomförandefasen. Planeringsutgiften är därmed uppe i totalt 141 mnkr. Utökningen av planeringsutgiften påverkar dock inte totalbudgeten som ligger kvar på tidigare beslutade nivå om 1 670 mnkr.

Förslag till genomförandebeslut planeras till fastighetsnämnden under hösten 2013. Hyresavtal med hyresgästerna planeras att tecknas senast under januari 2014. I början av 2014 planeras arbetet med detaljplanen att slutföras och upphandling av bygg-

nadsentreprenör kommer att genomföras. Byggstart planeras till juni 2014 och första inflyttning är beräknad till december 2016. Projektet har krävt en längre planeringstid än förväntat. Främst beror detta på att det i projektet varit nödvändigt att ta fram fler alternativa byggnadsgestalter jämfört med vad som kunde förväntas. Till januari 2013 hade fastighetsnämnden utvecklat ett slutligt alternativ till byggnad för samverkanscentral, brandstation och kontor, vilket var senare än planerat.

För att kunna styra totalentreprenaden och säkerställa slututgiften för projektet bedömer fastighetsnämnden att det krävs ytterligare planering inom ett flertal expertområden. Fastighetsnämndens bedömning är att avvikelser från ursprunglig investeringsbedömning för planeringsskedet kommer att bidra till en lägre ekonomisk risk i genomförandeskedet.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna utökning av planeringsutgiften för projekt samverkanscentralen med 84,0 mnkr till 141,0 mnkr. Utökningen ska under 2013 inrymmas inom tilldelad budget och påverkar inte heller totalbudgeten för investeringen som ligger kvar på tidigare beslutad nivå om 1 670,0 mnkr.

Övriga ärenden

Reviderade riktlinjer för stadens jämställdhets- och mångfaldsarbete, dnr 222-1384/2013

Riktlinjer för stadens jämställdhets- och mångfaldsarbete föreslås revideras enligt bilaga 6. Revideringen avser en renodling av riktlinjerna till att gälla krav på arbetsgivaren enligt gällande lagstiftning och tillämpliga delar av stadens styrdokument.

Revidering av standardbolagsordningen för stadens helägda aktiebolag

Med hänvisning till bestämmelserna i aktiebolagslagen görs följande förtydliganden i standardbolagsordningen. Vad gäller frågan om vad som händer med ett bolags tillgångar vid en eventuell likvidation kompletteras § 4 i standardbolagsordningen med att bolagets behållna tillgångar tillfaller dess moderbolag, helägt av Stockholms kommun (och vad avser dotterdotterbolag ”... genom Stockholms Stadshus AB”). Vidare görs förtydligande i § 11 om förköp av aktier; att de typer av överlåtelser som avses i paragrafen är köp, byte, eller gåva. Reviderad standardbolagsordning återfinns i bilaga 7.

Återremiss från kommunfullmäktige den 17 december 2012, dnr 149-1655/2012

Kommunfullmäktige beslutade den 17 december 2012 i § 18 Fördelning av medel för B A Danelii stiftelsen, att återremittera ärendet. Återremissen lämnar förslag till fördelning av 2012 års medel i enlighet med bilaga 8 till detta ärende.

B A Danelii har sedan en tid tillbaka behandlats i presidiet och i nästkommande skede även i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Efter samråd med stadsledningskontorets juridiska avdelning har det framkommit att i de fall det inte uttryckligen i testamentet framkommer att ett särskild organ eller liknande ska rådfrågas i samband med beslut om tilldelning av stiftelsens medel behöver inte heller någon ytterligare part än kommunstyrelsen, intern eller extern, tillföras i arbetet kring utdelningen. För hantering av B A Danelii avses stiftelsen framledes följa principen inom stiftelseförvaltningen och hanteras av stadsledningskontoret i enlighet med delegationsordning.

Stadsledningskontoret föreslås få i uppdrag att utreda möjligheterna till permutation av ändamålen. Syftet är att få de idag gällande ändamålen till mer tidsenliga genom att i ansökan begära begränsning avseende stycket som hänförs till parti- och facktillhörighet för att ändra till ett ändamål, som avser huvudstadens för-

skönande, förbättrande av dess hygien, eller till anslag, som avser befolkningens höjande i intellektuellt hänseende.

Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att fatta beslut om fördelning av 2012 års medel i enlighet med bilaga 8 till detta ärende. Stadsledningskontoret föreslår därutöver kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige utreda möjligheterna till permutation av stiftelsen B A Daneliis ändamål.

Central upphandling av kontantkort

Stockholms stad, genom kommunstyrelsen, ansvarar för betalningstjänster för verksamhetens behov. I samhället pågår en utveckling mot ett mer kontantlöst samhälle vilket medför svårigheter för staden att ge biståndsmottagare kontanter via bank. Allt fler bankkontor hanterar inte längre kontanter. Ett sätt att lösa frågan är att staden tillhandahåller en kortlösning för uttag av beviljat bistånd i bankomat, butik eller som betalkort vid inköp.

Upphandling av kortlösning bör ske som en centralupphandling för staden och kommunstyrelsen föreslås få i uppdrag att genomföra upphandlingen. Stadsdirektören föreslås få delegation att fatta beslut om förfrågningsunderlag, tilldelningsbeslut samt att teckna avtal med vald leverantör.

Mässfastigheter i Stockholm AB

Kommunfullmäktige beslutade i "Årsredovisning 2012 med uppföljning av budget" att Stockholms stads ägarandel om 50,4 procent i Mässfastigheter i Stockholm AB, motsvarande ett marknadsvärde av 12,0 mnkr, skulle säljas till moderbolaget Stockholms Stadshus AB. Överföringen har gjorts per halvårsskiftet 2013. Slutlig värdering av stadens ägarandel har nu gjorts, vilken visar att marknadsvärdet uppgår till 28,0 mnkr. Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att Stockholms stads ägarandel om 50,4 procent i Mässfastigheter i Stockholm AB, motsvarar ett marknadsvärde av 28,0 mnkr att likviden för stadens ägarandel ökas med 16,0 mnkr.

Blackebergs vård- och omsorgsboende och servicehus
Bromma stadsdelsnämnd har i underlag för budget 2014 och inriktning för 2015 och 2016, som överlämnats till kommunstyrelsen, beskrivit processen att flytta Blackebergs vård- och omsorgsboende till ombyggda lokaler inom nuvarande Tranebergs trygghetsboende. Av underlaget framgår att nämnden därefter avser att överlämna fastigheten som idag inrymmer Blackebergs vård- och omsorgsboende och servicehus till Micasa Fastigheter i

Stockholm AB. Beslut om större förändringar av stadens särskilda boenden för äldre, som bland annat medför avveckling av platser, ska godkännas av kommunstyrelsen efter begäran av respektive stadsdelsnämnd. Stadsledningskontoret konstaterar att avvecklingen av Blackebergs vård- och omsorgsboende och servicehus, totalt cirka 100 lägenheter, är i linje med stadens äldreboendeplanering och föreslår att avvecklingen godkänns.

Återtag av beviljade stimulansbidrag för utbyggnad av bostäder med särskild service för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning

Staden har i samband bokslut gjort avsättningar för utbyggnad av bostäder med särskild service för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning. Medlen fördelas som stimulansbidrag. Nämnderna söker i olika skeden bidrag hos kommunstyrelsens ekonomiutskott och beviljade medel utbetalas mot faktura.

Byggprojekt kan vara komplicerade och ta lång tid, ofta flera år, från inriktningsärende till färdigställande. Det förekommer även att planerade utbyggnadsprojekt inte realiserar. Stadsledningskontoret konstaterar att nedanstående projekt inte längre är aktuella och föreslår att tidigare beslut om beviljade bidrag om sammanlagt 0,9 mnkr återtas.

Nämnd	Projekt	Beslut	Beviljat, mnkr	Ej fördelat, återtas, mnkr
Skarpnäck	Åskvädret, servicebostad	KSEKU 100324	0,1	0,1
Skärholmen	Sätra C-Högsätra 10-12, PEAB	KSEKU 020905	0,6	0,4
Skärholmen	Djursätra 1, Kungssätrav 56	KSEKU 080611	2,3	0,4
				0,9

Drivhuset 1 i Enskede gård, Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd har i samband med tertialrapport 2, 2013, ansökt om stimulansbidrag om totalt 0,6 mnkr, varav 0,1 mnkr för beställarstöd och 0,5 mnkr för projektering, av en ny gruppboende om 6 lägenheter på fastigheten Drivhuset 1 i Enskede gård. Gruppboendet integreras i ett flerbostadshusprojekt med cirka 130 nya lägenheter med Järntorget Bostad AB som byggherre. Detaljplanearbete pågår och väntas klart under början av 2014. Därefter kan byggstart ske. Det är viktigt att utbyggnaden av bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning fortsätter i hög takt. Nämndens ansökan följer gällande riktlinjer och stadsledningskontoret föreslår att bidrag beviljas. Beviljade medel utbetalas mot faktura det budgetår som

kostnaderna uppstår och senast i anslutning till färdigställande/inflyttning.

Omstrukturering inom Älvsjö servicehus, dnr 327-1398/2013

Älvsjö stadsdelsnämnd har den 23 maj 2013 i ett särskilt ärende beslutat om en omstrukturering inom Älvsjö servicehus, dnr 327-1398/2013. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsen om att få säga upp en huskropp, Armborstvägen 8, för avflyttning. Efterfrågan är vikande och många lägenheter står tomma med merkostnader som följd. Den huskropp som avvecklas hyser 31 lägenheter. Totalt omfattar servicehuset 93 lägenheter. Efter omstruktureringen finns det kvar 62 servicehuslägenheter. Därmed kvarstår Älvsjö servicehus som en betydande resurs i stadens utbud av denna boendeform. Berörda boende kommer att erbjudas likvärdig lägenhet inom servicehusets övriga delar. Stadsledningskontoret konstaterar att omstruktureringen är i linje med stadens äldreboendeplanering. Kontoret föreslår att kommunstyrelsen godkänner en omstrukturering av Älvsjö servicehus innebärande en avveckling av 31 lägenheter.

Sammanställning av uppföljning av vård- och omsorgsboende, hemtjänst och dagverksamhet, samtliga regiformer, samt stadens uppföljning av ramavtal om enstaka platser, för år 2012, dnr 327-1052/2013

Kommunfullmäktige beslutade 2005-12-12 om en uppföljningsmodell för äldreomsorgen som innebär att alla verksamheter som är belägna inom stadsdelsnämndernas områden och att verksamheter som Stockholms stad har ramavtal med ska följas upp på ett enhetligt sätt. Uppföljningarna avser enheternas följsamhet avseende lagar, avtal, föreskrifter och riktlinjer och är således ingen kvalitetsuppföljning ur ett rent brukarperspektiv.

Genomförda uppföljningar visar i stort på väl fungerande verksamheter med relativt god följsamhet gentemot lagar, avtal och riktlinjer. En positiv utveckling har skett inom flera uppföljningsområden jämfört med tidigare års uppföljningar. Enheternas utbildningsgrad har generellt ökat jämfört med tidigare, särskilt inom vård- och omsorgsboende. Många enheter inom hemtjänsten har dock fortfarande en låg utbildningsgrad. Dokumentation är även fortsättningsvis ett utvecklingsområde inom samtliga verksamheter och regiformer. Servicehusen har fortsatt bra aktiviteter för de boende. Särskilt de individuella aktiviteterna är ett utvecklingsområde inom vård- och omsorgsboende.

Stadsledningskontoret anser att verksamhetsuppföljningarna tillsammans med individuppföljningar och brukarundersökningar ger såväl stadsdelsnämnderna som respektive enhet ett bra underlag för det fortsatta utvecklingsarbetet inom äldreomsorgen. Stadsledningskontoret föreslår att denna sammanställning av uppföljning godkänns.

Förslag till reviderade riktlinjer för bistånd enligt Socialtjänstlagen (SoL) och insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning, dnr 326-1319/2013

De senaste två åren har det gjorts vissa lagändringar i Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Det har även tillkommit avgöranden från högsta domstolen som förändrat praxis. Dessa förändringar har gett behov av en revidering av riktlinjerna. En av förändringarna gäller en åtstramning av tidigare praxis för ledsagarservice. Det gäller ett tydliggörande av kommunens skyldighet att stå för merkostnader som kan uppkomma för den enskilde i samband med ledsagning.

En annan förändring är att grunderna för utbetalning av ersättning för sjuklönekostnader vid ordinarie personlig assistents sjukdom har förtydligats mot bakgrund av flera avgöranden i Högsta förvaltningsdomstolen. Riktlinjerna har även uppdaterats på grund av nya regler i LSS och socialförsäkringsbalken. Utöver ovanstående görs vissa förtydliganden och kompletteringar som syftar till att förbättra riktlinjerna utan att förändra deras nuvarande innebörd.

Stadsledningskontoret föreslår att förslag till reviderade riktlinjer för bistånd enligt SoL och LSS godkänns. I bilaga 9 återfinns socialnämndens tjänsteutlåtanden där de större förändringarna av riktlinjerna redovisas.

Ansvarsfördelning avseende nationella minoriteter i Stockholms stad

Den 1 januari 2010 infördes lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. I samband med det ingick Stockholms stad i förvaltningsområdet för finska språket. Det innebär vissa rättigheter för den enskilde att använda finska i sina kontakter med staden. Arbetsmarknadsnämnden har ett övergripande och samordnande ansvar för nationella minoriteter i Stockholms stad. Länsstyrelsen betalar ut ett årligt statsbidrag till de kommuner som utgör förvaltningsområde för finska. Bidraget ska fortsätt-

ningsvis i sin helhet betalas ut till arbetsmarknadsnämnden, såväl vad gäller framtida bidrag som kvarvarande medel från tidigare utbetalade statsbidrag. Arbetsmarknadsnämnden svarar för att fördela bidraget till nämnder för att användas till merkostnader som uppkommer med anledning av den nya lagstiftningen samt till åtgärder för att stödja användningen av det finska språket. Fördelning och redovisning av medel sker efter anvisningar från arbetsmarknadsnämnden. Stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden, äldrenämnden och kulturnämnden ansvarar inom ramen för respektive verksamhetsområde för service till den nationella minoriteten i enlighet med gällande lagstiftning.

Rättelse av felskrivning i ärendet "Uppföljning av budget 2013 – tertialrapport 1 per 30 april med helårsprognos", dnr 113-588/2013.

Företrädare för Rinkebyakademien har i skrivelse, daterad den 11 juli 2013, inkommit med ett yttrande angående ärendet "Uppföljning av budget 2013 – tertialrapport 1 per 30 april med helårsprognos", Dnr 113-588/2013. Yttrandet avser en hemställan om rättelse av kommunstyrelsens beslut. I yttrandet framförs att namnet "Rinkebyakademien" används på felaktigt sätt i samband med beslut i ärendet Dnr 319-96/2013. Stadsledningskontoret får med anledning därav framföra följande.

Punkt 13 i § 5 i protokollet från kommunstyrelsens sammanträde den 19 juni har följande lydelse. "Ansökan om ytterstadsmedel för verksamheten i Rinkebyakademien, dnr 319-96/2013 besvaras med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande." Av tjänsteutlåtandet framgår vidare att "Insatser som syftar till att öka elevernas kunskaper, resultat och möjligheter att få kontakter i näringslivet bör stöttas och svarar väl mot Vision Järva 2030 och stadens budget för 2013. Stadsledningskontoret föreslår därför att Rinkebyskolan genom utbildningsnämnden, beviljas medel för verksamheten under läsåret 2013/2014, vilket framgår av bilaga 1."

Den därpå följande meningen skulle rätteligen haft följande lydelse: "Utbildningsnämnden uppmanas inför kommande läsår att, inom nämndens budget, ta fram en plan för finansiering av verksamheten i Rinkebyskolan". Den kom dock tyvärr, att genom en felskrivning få följande lydelse: "Utbildningsnämnden uppmanas inför kommande läsår att, inom nämndens budget, ta fram en plan för finansiering av verksamheten i Rinkebyakademien", vilket stadsledningskontoret beklagar.

Stadsledningskontoret föreslår en rättelse av felskrivningen i den aktuella meningen i tjänsteutlåtandet innebärande att ordet ”Rinkebyakademien” byts ut mot ”Rinkebyskolan”.

Kostnader till följd av sociala oroligheter

Flera nämnder har haft ökade kostnader till följd av de åtgärder som vidtagits i samband med oroligheterna under maj 2013. Stadsledningskontoret kommer att värdera och eventuellt kompensera nämnderna för dessa merkostnader i samband med ärendet ”Årsredovisning 2013 med uppföljning av budget”. Anvisningar för ansökan om kompensation kommer publiceras på stadens intranät. Fastighetsnämndens ansökan om ersättning för bränder i Uppbådet 1, Eggeby Gård, Akalla 4:1 avslås därmed med hänvisning till ovanstående.

Förslag om hundrastområde på Fåfängan, dnr 667-4/2013 Södermalms stadsdelsnämnd har erhållit ett medborgarförslag om fler områden för hundar inom stadsdelsnämndsområdet. Nämnden har utrett frågan och konstaterar att det saknas ett hundrastområde på östra Södermalm och nämnden hemställer därför hos kommunfullmäktige om att inrätta ett nytt hundrastområde på Fåfängan.

Enligt lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad, senast reviderade av kommunfullmäktige den 23 september 2013, anges i 20 § att hundar ska hållas kopplade på offentlig plats med undantag av de områden där kommunen anordnat hundrastplatser. En hundrastplats kan vara en inhägnad rastgård eller ett område. Hundrastområden är naturområden som är skyltade, men inte inhägnade. En ändring av de lokala ordningsföreskrifterna kräver beslut av kommunfullmäktige och Södermalms stadsdelsnämnd har därför hemställt till kommunfullmäktige att inrätta ett hundrastområde på Fåfängan.

Stadsledningskontoret konstaterar att i gällande ordningsföreskrifter framgår inte var hundrastområdena är belägna. Ett undantag är hundrastplatser på Djurgården. Kommunfullmäktige beslutade år 2001 (Utl 2001:119), till följd av en skrivelse från Kungliga Djurgårdsförvaltningen där det påpekades att det inte framgick tydligt av ordningsföreskrifterna var kopplingstvånget inte skulle gälla, om ändring i en av de kartor som bifogas ordningsföreskrifterna.

Till ordningsföreskrifterna finns också andra kartor bifogade, exempelvis rörande områden med hundförbud på vissa badplatser

som utgör offentlig plats, och områden med förbud mot alkoholförtäring. I samband med beslut om förbud mot alkoholförtäring 2005 aktualiserades också frågan om behov av en översyn av hundrastområden. Kommunstyrelsen uppmanade därför (utl 2005:118) berörda stadsdelsnämnder att återkomma med förslag kring hundrastområden där så behövs.

I samband med att Älvsjö stadsdelsnämnd år 2012 hemställt om ändrat hundrastområde i Solbergaskogen konstaterades att ordningsföreskrifterna borde kompletteras med kartor utvisande hundrastområden och att följande tillägg borde göras i 20 § däri: ”De områden där hundrastområden är belägna anges på bifogade kartor”. Kommunfullmäktige anmodade därför i samband med beslutet den 24 september 2012 (utl 2012:110) stadsdelsnämnderna, i enlighet med kommunstyrelsens beslut 2005 (utl 2005:118) att återkomma samlat med kartunderlag så att hundrastområden kan fastställas som en bilaga till ordningsföreskrifterna.

Stadsledningskontoret har ingen invändning mot Södermalms stadsdelsnämnds förslag att inrätta ett hundrastområde på Fåfängan. Stadsledningskontoret uppfattning kvarstår dock, att stadsdelsnämnderna ska återkomma samlat med kartmaterial som tydligt utvisar var de olika hundrastområden är belägna, så att dessa kan fastställas, vid i huvudsak ett tillfälle, som bilaga till ordningsföreskrifterna. En sådan ändring av ordningsföreskrifterna ska anmälas och prövas av Länsstyrelsen och stadsledningskontorets rekommendation är att detta i huvudsak görs vid ett tillfälle.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Södermalms stadsdelsnämnds hemställan om att inrätta ett hundrastområde på Fåfängan anses besvarad med vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Ärende Förslag om hundrastområde på Fåfängan, dnr 667-4/2013, har remitterats till kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden. Remissvaren har beaktats och är tillgängliga vid kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges behandling av tertialrapport 2.

Delmålsavstämning 2012 Stockholm stads miljöprogram 2012 till 2015

Miljöprogrammet är ett stadsövergripande styrdokument som bryter ned kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål i delmål. I programmet identifieras nämnder och styrelser som har en nyckelroll i genomförande- och eller uppföljningshänseende. Ansvaret för uppföljningen av delmålen är av kommunfullmäktige fördelat på kommunstyrelsen och ett antal bolag och facknämnder, medan genomförandansvaret åvilar samtliga nämnder. Kommunstyrelsen har det övergripande uppföljningsansvaret för miljöprogrammet.

I den delårsavstämning, som återfinns i sin helhet i bilaga 10, redovisas resultatet av ett urval av de indikatorer och aktiviteter som tagits fram och genomförts för att följa upp delmålen. De redovisade aktiviteterna och indikatorerna speglar delar som stadsledningskontoret bedömer som särskilt viktiga för uppföljningen av miljöprogrammet. Vid sidan av indikatorer och aktiviteter har nämnder och bolag gjort en rad åtaganden. Det långsiktiga resultatet av detta arbete visar sig med avseende på stadens samlade effekter för en bättre miljö.

Redovisning av basnyckeltal

I samband med årsredovisning 2012 redovisas utfall av stadens basnyckeltal. För vissa nyckeltal finns inga utfall att tillgå i samband med upprättandet av årsredovisning. I bilaga 11 återfinns en komplettering av utfall 2012 för resterande basnyckeltal.

Telia Soneras flytt från nuvarande kontorslokaler, dnr 336-1013/2013

I och med Telia Soneras beslut att flytta från Farsta försvinner 3 500 arbetsplatser från området. Även underlaget för handel bedöms minska. Farsta stadsdelsnämnd vill med sin hemställan begära av kommunstyrelsen att den gör allt den förmår för att medverka till nya hyresgäster i området. Nämnden ser också fram emot att alla goda krafter samverkar för att se till att de kontorslokaler, som Telia Sonera nu lämnar används av nya hyresgäster så att den snedvridning när det gäller bostäder och arbetsplatser som uttrycks i Söderortsvisionen minskas.

Stadsledningskontoret konstaterar att socialförvaltningen och äldreförvaltningen planerar att flytta till Farsta i februari 2015, vilket innebär ett tillskott på cirka 200 nya arbetsplatser. I linje med Söderortsvisionen fortsätter arbetet med att stärka samverkan med näringslivet och närliggande kommuner för att skapa förutsättningar för fler arbetsplatser i hela Söderort.

Stockholm Business Region driver projektet Företagsområden i världsklass som en del i förverkligandet av Stockholms stads visionsarbete; *Vision 2030 Stockholm – en stad i världsklass*. Projektet ska leda till en vision för företagsområden som möjliggör en funktionsblandad stad, säkrad varuförsörjning, fler arbetsplatser och tillväxt. Under hösten 2013 har en nulägesrapport presenterats och Stockholm Business Region har fått i uppdrag av sin styrelse att arbeta vidare med att ta fram en vision för Företagsområden i världsklass. Resultatet av nulägesanalysen visar bland annat att det inom området Farsta/Larsboda finns goda förutsättningar att utveckla ett nytt livsmedelscentrum. Detta ligger också i linje med stadens vision om Söderstaden och de utredningsbeslut som exploateringsnämnden och fastighetsnämnden fattat om Slakthusområdets omvandling till en blandad stadsdel. Samtliga företag i Slakthusområdet som hyr lokaler av staden och som bedriver livsmedelsproduktion har tecknat en avsiktsförklaring avseende nya lokaler i Larsboda. Nu pågår arbetet med att fastställa en fungerande byggnadsutformning för området vilken möjliggör framtida expansion, att precisera de tekniska behov som verksamheterna ställer på lokalerna samt att hitta en fungerande trafiklösning på och utanför fastigheten. Inriktningsbeslut för ett nytt livsmedelscentrum väntas fattas under 2014. En omlokalisering av livsmedelsföretagen till Larsboda förväntas ge ett tillskott av cirka 1000 arbetsplatser till området.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att Farstas stadsdelsnämnds hemställan om Telia Soneras flytt från nuvarande kontorslokaler anses besvarad.

Finanspolicy, dnr 023-1449/2013

All finansiell verksamhet är förknippad med risker. Kommunkoncernens finanspolicy anger mål och riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen. Finanspolicyn identifierar även de finansiella risker kommunkoncernen är utsatt för och hur de ska hanteras. Riskerna följs upp löpande av en riskkontrollfunktion och rapporteras till kommunstyrelsen.

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad ska årligen uppdateras och fastställas. Årets uppdatering innebär en revidering av ramen för kommunkoncernens totala externa upplåning. Med utgångspunkt i beslutade investeringar för staden samt planerade investeringar för bolagen i enlighet med budget behöver kommunkoncernens ram för total extern upplåning höjas med 5 000 mnkr till 35 000 mnkr (eller motsvarande i utländsk valuta). Detta medför även ett behov av att öka ramen för total utlåning till och borgensåtagande för bolagen samt utlåning till stadens slutna redovisningsenheter med motsvarande belopp om 5 000 mnkr till 65 000 mnkr.

Uppdateringen innebär följande;

- höjning av ram för kommunkoncernens totala externa upplåning, finanspolicy punkt 1.5
- höjning av ram för total utlåning till och borgensåtagande för bolagen samt utlåning till stadens sluta redovisningsenheter, finanspolicy punkt 1.7
- förtydliganden avseende borgen för pensionsutfästelser, finanspolicy punkt 1.7 och 1.8

Utöver detta har ändringar gjorts mer av redaktionell karaktär. Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad redovisas i bilaga 5.

Delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2012, Funktionshinderombudsmannens årsrapport 2013 till Kommunstyrelsen, dnr 326-552/2013

Funktionshinderombudsmannens (FO) årsrapport avseende år 2012 är i huvudsak upplagd utifrån de funktionshinderpolitiska målen, som är fastställda i programmet för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016. FO framhåller i rapporten att medvetenheten om de funktionshinderpolitiska frågorna har ökat inom staden och att arbetet med att förverkliga programmets mål har påbörjats.

I rapporten redovisas bland annat de frågor som präglat år 2012. Bristen på särskilda boendeformer är stor beroende dels på att utbyggnadstakten har varit låg under de senaste åren, dels på att behovet av den typen av bostäder har ökat. Enligt rapporten bör staden intensifiera arbetet med att skapa fysisk tillgänglighet till allmänna platser och till offentliga lokaler bland annat genom förstärkt tillsyn av eliminerandet av så kallade enkelt avhjälpna hinder.

Kommunikation utifrån olika funktionshindergruppers behov är en annan fråga som varit i fokus under 2012 liksom att det bör

finnas flera alternativ att välja mellan inom idrotts-, kultur- och fritidssektorn för personer med funktionsnedsättning. För många personer med omfattande funktionsnedsättningar är individuella stödinsatser en förutsättning för att kunna vara delaktiga i samhället. Detta är ett av de utvecklingsområden som staden har enligt rapporten. Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att funktionshindersombudsmannens årsrapport 2013 godkänns.

Norra Länken, lägesrapport, dnr 314-456/2013

Trafik- och renhållningsnämnden har överlämnat lägesrapport avseende projekt Norra Länken till kommunfullmäktige för kännedom. I rapporten beskrivs arbetsläget för de olika delprojekten och förväntat ekonomiskt utfall. Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att godkänna rapporten.

Stockholm Ren och Vacker, lägesrapport 11, dnr 303-1871/2012

Sedan 2007 har trafik- och renhållningsnämnden kommunfullmäktiges uppdrag att samordna och genomföra satsningar och åtgärder i syfte att nå målet om Stockholm som en ren och vacker stad. I det aktuella ärendet redovisas projektets elfte lägesrapport där en övergripande sammanfattning av genomförda åtgärder för perioden 2007 till 2012 ges. Rapporten har lämnats till kommunstyrelsen för kännedom. Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att godkänna lägesrapporten.

Stockholm Ren och Vacker, lägesrapport 11, dnr 303-1076/2013

Utifrån uppdraget om en renare och vackrare stad redovisar trafik- och renhållningsnämnden lägesrapporter till kommunstyrelsen för kännedom. I lägesrapporten redovisas en rad åtgärder för stärkt renhållning, renare och vackrare stadsmiljö samt förbättrad klottersanering. Rapporten innehåller även uppfyllnadsgraden av de föreslagna åtgärderna, bilaga 14. Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att godkänna lägesrapporten.

Delårsbokslut

Resultaträkning

mnkr	Not	Staden		Kommunkoncernen	
		2013-08-31	2012-08-31	2013-08-31	2012-08-31
Verksamhetens intäkter	1	6 408,6	6 341,0	12 363,1	12 946,1
Jämförelsestörande intäkter	2	909,8	1 071,5	1 314,5	1 674,4
Verksamhetens kostnader	3	-29 007,1	-28 382,0	-31 576,7	-31 684,5
Jämförelsestörande kostnader	4	-151,8	-114,6	-153,0	-124,2
Avskrivningar	5	-582,3	-530,9	-2 238,9	-2 161,1
Verksamhetens nettokostnader		-22 422,7	-21 615,0	-20 291,0	-19 349,3
Skatteintäkter	6	23 981,4	22 957,4	23 981,4	22 957,4
Generella statsbidrag och utjämning	7	84,3	451,1	84,3	451,1
Resultat från andelar i intresseföretag		-	-	85,2	55,0
Finansiella intäkter	8	3 551,7	2 288,4	139,2	179,8
Jämförelsestörande finansiella intäkter	9	21,3	6,0	-	-
Finansiella kostnader	10	-638,9	-669,2	-412,6	-448,0
Jämförelsestörande finansiella kostnader	11	-275,2	0,0	-275,2	0,0
Resultat efter skatteintäkter och finansiellt resultat		4 301,9	3 418,7	3 311,3	3 845,9
lanspråktagna avsättningar från föregående år	12	306,7	609,9	306,7	609,9
Avsättningar	12	-14,5	-4,2	-14,5	-4,2
Skatt	13	-	-	-348,5	-471,7
Minoritesandel i årets resultat		-	-	-3,7	-17,1
Årets resultat (ÅR)		4 594,1	4 024,4	3 251,3	3 962,8
Avgår: Jämförelsestörande intäkter		-931,1	-1 077,5	-	-
Tillägg: Försäljningsintäkter enligt undantagsmöjlighet		73,5	272,5	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar		3 736,5	3 219,4	-	-
Avgår kostnader enligt synnerliga skäl 8 kap 5b§ KL	14	151,1	114,5	-	-
Årets balanskravsresultat	15	3 887,5	3 333,9	-	-

Kassaflödesanalys

Not	Staden		Kommunkoncernen	
	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	4 594,1	3 037,3	3 251,3	4 828,2
Återläggning reavinster/reaförluster	16	-419,3	-1 312,7	-3 594,6
Justering för ej likviditetspåverkande poster	17	1 029,7	1 952,0	2 471,7
Minskning av avsättningar pga utbetalningar	18	-72,1	-114,9	-
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	5 132,4	3 343,5	3 890,7	3 705,4
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-5 431,7	-3 039,6	-118,5	1 857,1
Ökning/minskning förråd och varulager	6,3	1,1	-4,3	2,0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	20,21	-1 470,9	-2 927,3	-2 760,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-1 763,9	-2 262,7	840,6	2 804,1
UTBETALNING AV BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR				
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	-234,6	-311,5	-234,6	-311,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-	-	-1,1	-9,6
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	-	-	9,1	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar	22	-2 347,5	-6 746,5	-14 060,0
Investeringsbidrag	10,2	39,7	-	-
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	23	483,8	1 500,4	5 614,2
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-1,4	-26,3	-88,1	-301,9
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	12,7	0,2	170,8	0,2
Övrig förändring anläggningstillgångar	-	-	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 842,1	-3 656,0	-5 155,4	-8 757,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån	5 498,0	6 902,5	-	-
Amortering av långfristiga skulder	19,20	-1 150,2	-	-
Ökning/minskning av långfristiga skulder	-620,2	92,5	3 291,4	5 910,3
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	0,8	1,1	1 140,7	-22,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	3 728,5	5 836,1	4 432,1	5 887,9
Årets kassaflöde	-112,1	-394,1	-117,3	-376,5
Likvida medel vid årets början	128,4	522,5	319,5	696,0
Likvida medel vid periodens slut	24	16,3	202,2	319,5
Räntebärande nettotillgång/skuld	13 096,0	10 796,9	-15 888,3	-12 742,6
Räntebärande nettotillgång/skuld vid årets början	10 796,9	10 999,2	-12 736,5	-9 712,1
Räntebärande nettotillgång/skuld vid periodens slut	13 096,0	10 796,9	-15 888,3	-12 742,6

Balansräkning

mnkr	Not	Staden		Kommunkoncernen	
		2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	25	-	-	74,6	94,5
Summa immateriella anläggningstillgångar		-	-	74,6	94,5
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	26	50 935,8	48 380,4	110 526,3	107 295,3
Maskiner och inventarier	27	451,4	457,3	6 344,2	6 639,8
Pågående ny-, till- och ombyggnader	28	4 424,4	5 596,3	16 490,2	15 262,5
Summa materiella anläggningstillgångar		55 811,5	54 434,1	133 360,7	129 197,6
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier och andelar	29	3 868,4	3 879,8	2 274,8	2 356,3
Kapitalandel intresseföretag		-	-	811,8	944,2
Långfristiga fordringar	30	1 701,6	1 702,4	2 296,8	1 998,1
Summa finansiella anläggningstillgångar		5 570,0	5 582,2	5 383,3	5 298,6
Summa anläggningstillgångar		61 381,6	60 016,3	138 818,6	134 590,7
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter	31	2 143,0	1 830,0	2 143,0	1 830,0
Varulager och pågående arbete	32	1,9	8,1	49,9	45,6
Kortfristiga fordringar	33	46 666,3	41 231,1	5 013,1	4 008,8
Kortfristig utlåning	34	0,8	0,8	0,8	0,8
Kortfristiga placeringar	35	37,3	41,0	37,4	44,4
Kassa och bank	36	16,3	128,4	202,2	319,5
Summa omsättningstillgångar		48 865,7	43 239,4	7 446,3	6 249,1
SUMMA TILLGÅNGAR		110 247,3	103 255,6	146 264,9	140 839,8

Forts Balansräkning

mnkr	Not	Staden		Kommunkoncernen	
		2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital	37				
Årets resultat enl resultaträkning		4 594,1	3 037,3	3 251,3	4 828,2
Resultatutjämningsreserv		0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital		53 188,4	50 151,1	94 706,5	89 881,3
Utdelning		-	-	-0,1	-3,0
Ändrade redovisningsprinciper				2 279,8	-
	37	57 782,5	53 188,4	100 237,6	94 706,5
Avsättningar					
Pensioner och liknande förpliktelser	38	4 633,9	4 199,6	6 388,0	6 078,7
Uppskjuten skatteskuld				2 166,6	1 868,3
Övriga avsättningar	39	8 360,0	8 652,2	8 369,8	8 664,2
Summa avsättningar		12 993,9	12 851,8	16 924,4	16 611,2
Minoritetsintresse i eget kapital				28,5	190,2
Långfristiga skulder					
Obligationslån	40	14 636,5	11 946,4	14 636,5	11 946,4
Reverslån	41	2 200,0	1 000,0	2 200,0	1 000,0
Statliga lån		-	-	-	-
Övriga långfristiga skulder	42	837,6	1 001,5	853,0	1 451,7
Summa långfristiga skulder		17 674,1	13 947,8	17 689,5	14 398,1
Kortfristiga skulder					
Kortfristiga skulder	43	19 509,3	20 118,1	9 097,5	11 784,3
Kortfristiga lån	44	1 609,9	2 493,6	1 609,9	2 493,6
Stadens semesterlöneskuld m m	45	677,5	655,9	677,5	655,9
Summa kortfristiga skulder		21 796,7	23 267,6	11 384,9	14 933,8
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		110 247,3	103 255,6	146 264,9	140 839,8

Ställda panter*		-	-	-	600,4
Ansvars- och borgensförbindelser*	46	811,2	812,3	-	847,8
Ansvarsförbindelse**	47	18 049,5	17 322,8	18 049,5	17 332,2
Derivatinstrument	48	-94,3	-37,0	-94,3	-37,0
Leasing avtal operationell leasing	49	2 053,7	478,8	2 053,7	478,8
*Värde saknas för bolagskoncernen i T2					
**Ansvarsförbindelsen är angiven inklusive löneskatt					
Aktieutdeln 2012 §5:1 allbolagsl kvarstår	50	524,7	576,3		
Aktieutdeln 2013 §5:1 allbolagsl kvarstår		1 886,6	0,0		

Redovisningsprinciper

Kommunal redovisningslag

Bokslutet har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen (SFS 1997:614) och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Avskrivningar

Staden använder som huvudregel linjär avskrivning – ett lika stort belopp skrivs av varje månad under nyttjandeperioden. Vid tilläggsinvesteringar används saldojusterad avskrivning – tilläggsinvesteringen slutavskrivs vid samma tillfälle, som den ursprungliga investeringen. Omkostnadsförd anläggning - ingen avskrivning görs - används till exempel för konstobjekt. Komponentavskrivning används där det är påkallat av stora skillnader i nyttjandetiden inom en anläggning. Som utgångspunkt för bedömning av nyttjandetider har staden hämtat vägledning från Rådet för kommunal redovisnings (RKR) idéskrift Avskrivningar.

I enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 18 skuldförs investeringsinkomster från och med 2010 i form av bidrag och avgifter och intäktsförs i samma takt som investeringen förbrukas.

Värderingsprinciper

Anläggningsstillgångar har redovisats till anskaffningsvärdet. Som anläggningstillgång räknas tillgångar som har en livslängd på minst tre år och uppgår till minst ett basbelopp. För investeringar i annans fastighet gäller, om fastigheten tillhör de kommunala bolagen Skolfastigheter i Stockholm AB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB, att investeringsutgiften ska uppgå till minst 0,5 mkr för att räknas som investering. Beslut om detta undantag är fattat i kommunfullmäktige den 3 november 2008 och ska omfatta mindre projekt och byggåtgärder. Undantaget bedöms beloppsmässigt vara försumbart och därmed inte påverka räkenskaperna i någon väsentlig omfattning.

Omsättningstillgångar har redovisats till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde på balansdagen.

Immateriella tillgångar

Stockholms stad redovisar i dag inga immateriella tillgångar. Enligt stadens redovisningsregler för investeringar ska restriktivitet iakttas när en tillgång klassificeras som immateriell för att

undvika en övervärdering av tillgångssidan. Till och med tertialrapport 2 2013 bedöms inga tillgångar uppfylla kraven på en immateriell tillgång.

Lånekostnader

Lånekostnaderna belastar den period de hänför sig till och inräknas inte i tillgångars anskaffningsvärden.

Klassificering

Kortfristiga fordringar och skulder förfaller till betalning inom tolv månader från balansdagen. *Långfristiga fordringar och skulder* förfaller till betalning efter mer än tolv månader efter balansdagen. Undantag är investeringsinkomster som i sin helhet redovisas som långfristiga skulder då dessa ej är likvidpåverkande.

Exploateringsfastigheter, som avses avyttras redovisas som omsättningstillgångar.

Semesterlöneskuld, okompenserad övertid samt ej reglerade avtalsökningar är skuldförda enligt ställning den 31 augusti 2013.

Finansverksamhet

Finansverksamheten inom kommunkoncernen grundar sig på stadens finanspolicy, som fastställs årligen av kommunfullmäktige. Utländska lån värderas enligt principer för säkringsredovisning. Staden utnyttjar valutaterminer och/eller ränte- och valutaswappar i syfte att säkra positioner avseende kurs- och ränteförändringar. För staden finns framtaget finansiella redovisningsprinciper. Dessa tillämpas vid redovisning av finansiella instrument. Köp eller försäljning av finansiella tillgångar eller skulder redovisas per affärsdagen. Anskaffningsvärdet för finansiella omsättningstillgångar och kortfristiga skulder beräknas enligt effektivräntemetoden. Eventuella emissionsutgifter och liknande transaktionsutgifter periodiseras enligt effektivräntemetoden.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster redovisas realisationsvinster och förluster samt poster av engångskaraktär, som inte tillhör den normala verksamheten. Räkenskapsåret 2013 redovisas återbetalning av premier för avtalsförsäkringar avseende 2005 och 2006, som jämförelsestörande. Enligt beslut i kommunfullmäktige används ett positivt resultat från försäljningar 2002 till kompetenshöjande åtgärder inom ramen för kompetensfonden, ett positivt resultat från försäljningar 2006 och 2010 till ett e-tjänstprogram och en ytterstadssatsning. I 2011 års bokslut används positivt

resultat från försäljningar för en utökad disposition avseende Vision Järva och Vision Söderort på 50 mnkr. Vidare används 550 mnkr till utökad disposition avseende verksamhetsutveckling med hjälp av it. Ytterligare 250 mnkr har i 2012 års bokslut disponerats till it-satsningar. Åtgärder enligt dessa beslut redovisas som jämförelsestörande med motiveringen att åtgärderna är ett sätt att återföra värdet till stadens tillgångar. Syftet med kommunfullmäktigebesluten är att åtgärder inom ramen för dessa inte ska påverka årets resultat enligt balanskravet, det vill säga kommunfullmäktigebesluten innefattar att synnerliga skäl föreligger vid framräknandet av balanskravet.

Staden har valt att redovisa ovanstående poster som jämförelsestörande om de uppgår till minst 0,1 mnkr. Den låga gränsen har satts med tanke på att dessa poster aldrig tillhör den ordinarie verksamheten och därmed försvårar jämförelse mellan åren om de inte särredovisas.

Avsättningar

Staden gör, utöver avsättning för pensionsskulden, avsättningar för effekter av stora omorganisationer, när detta är aktuellt, åtaganden inom det infrastrukturella området med mera. Rekommendation 10.2 Avsättningar och ansvarsförbindelser från september 2011 tillämpas.

Pensionsåtaganden

Stadens pensionsskuld redovisas dels som en avsättning i balansräkningen, dels som en ansvarsförbindelse. Pensioner intjänade till och med 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse. Den individuella intjänade pensionskostnaden under året redovisas i balansräkningen som en upplupen kostnad. Pensionsskulden är korrigerad med bortförsäkrade åtaganden. Chefspensioner efter 2001 redovisas enbart i balansräkningen. Pensioner enligt lokala pensionsbestämmelser utöver det kommunala pensionsavtalet, KAP-KL, ingår i pensionsskulden.

I förändringen av pensionsskulden ingår en del för värdesäkring av pensionsskulden. När förändringen av pensionsskulden kostnadsförs bokförs värdesäkringen och därtill hörande löneskatt, som en finansiell kostnad. Effekten av beslutad förändring av RIPS-räntan med 0,75 procentenheter är redovisad som jämförelsestörande finansiell kostnad. Beräkningen av pensionsskulden är gjord enligt Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS 07). Grunden för beräkningarna är pensionsavtalet KAP-KL.

Leasing

I enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 13.1 2006 "Redovisning av hyres-/leasingavtal" redovisar staden kommande kostnader för leasingavtal. Finansiell leasing redovisas i balansräkningen. En väsentlighetsbedömning har gjorts och avtal har endast tagits med där den totala utgiften överstiger 0,5 mnkr eller den årliga kostnaden överstiger 0,2 mnkr. Operationell leasing redovisas inom linjen med samma beloppsgränser, som för finansiell leasing. Värdet avseende operationell leasing har ökat betydligt 2013. Korrektheten i inrapporterade värden säkerställs till bokslut 2013. Enligt rekommendationen ska redovisning ske om leasingtiden överstiger tre år. Stadens avtal om it-tjänster nämns i not om operationell leasing, trots att tidsvillkoret inte är uppfyllt på grund av att detta ekonomiska åtagande är omfattande.

Försäljning och inköp av anläggningstillgångar

Vid försäljning och köp av anläggningstillgångar gäller, som huvudregel, att transaktionen bokförs vid dagen för tillträde. Principen är ändrad 2010.

Fordringar/skulder mot koncernbolagen

Staden handhar upplåning respektive utlåning åt de kommunala bolagen. Bolagen har konto i stadens koncernstruktur med några få undantag. Beroende på saldo redovisas fordran eller skuld gentemot respektive bolag.

Fordran/skuld trygghetsfond

En premiebetalning motsvarande 0,19 procent av lönesumman har överförts från AFA Försäkring till Omställningsfonden, en trygghetsfond. I tertialbokslutet är kvarvarande innehållen premie fordringsförd. Motsvarande summa är skuldförd till trygghetsfonden.

Sammanställd redovisning

Allmänt

Enligt Lagen om kommunal redovisning ska Stockholms stads års- och delårsbokslut även omfatta sådan verksamhet som bedrivs av andra juridiska personer inom kommunkoncernen och en sammanställd redovisning ska upprättas. Syftet med den sammanställda redovisningen, som är den kommunala motsvarigheten till koncernredovisning, är att ge en samlad bild av stadens nämnder, aktiebolag och kommunalförbunds verksamhet och ekonomiska ställning.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt RKR 8.2 (Sammanställd redovisning). Stadens nämnder har proportionellt konsoliderats med stadens direkt och indirekt hel- och samägda företag där staden minst har ett betydande inflytande.

Skillnad i redovisningsprinciper mellan bolagen och staden kan förekomma på grund av att olika lagstiftning och rekommendationer tillämpas för staden respektive bolagen. I den sammanställda redovisningen har effekter av väsentlig betydelse beroende på skillnader mellan redovisningsprinciper för bolag och staden justerats utifrån kommunala redovisningsprinciper.

En sammanställd redovisning görs i samband med tertialrapport två samt årsbokslut.

Konsolideringsprinciper

Huvuddelen av stadens bolag finns samlade i koncernen Stockholms Stadshus AB som är helägd av staden. Bokslutet för koncernen Stockholms Stadshus AB används som underlag för konsolidering av den sammanställda redovisningen. I den sammanställda redovisningen har alla interna mellanhavanden samt interna vinster och förluster av väsentlig betydelse eliminerats.

Den sammanställda redovisningen har i huvudsak upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering, vilket innebär att endast ägda andelar av företagens räkenskapsposter konsolideras samt att de bokförda värdena av andelar i koncernföretagen elimineras mot förvärvad andel av dotterbolagens egna kapital. Därmed ingår i den sammanställda redovisningen enbart den del av dotterbolagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet. I de fall det koncernmässiga anskaffningsvärdet för aktierna överstiger det i förvärvsanalysen upptagna värdet av bolagets nettotillgångar, redovisas skillnaden som koncernmässigt övervärde. Om koncernmässiga undervärden uppstår så har dessa redovisats som negativ koncerngoodwill.

I den sammanställda redovisningen finns samägda företag som inte konsolideras proportionellt utan konsolideras med kapitalandelsmetoden. Avsteget mot att använda proportionell konsolideringsmetod har dock ingen väsentlig effekt på den sammanställda redovisningens omsättning eller omslutning.

Tillämpning av vissa redovisningsprinciper i Stockholms stad

Investeringar

Från och med 2009 redovisar i stort sett samtliga nämnders investeringar överstigande ett basbelopp över balansräkningen. Un-

dantagna är några små nämnder som till exempel överförmyndarnämnden och äldrenämnden, vars verksamhet är av en sådan karaktär att dessa inte har några investeringar.

Exploateringsfastigheter

Exploateringsfastigheter, som avses att avyttras redovisas som omsättningstillgångar vid samtliga bokslutstillfällen. Under löpande räkenskapsår redovisas exploateringsfastigheter i anläggningsregistret som anläggningstillgång.

Investeringsinkomster

Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 18, Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar tillämpas från och med 2010. Investeringsinkomster i form av bidrag och avgifter redovisas som en skuld i det externa bokslutet i enlighet med rekommendationen. På nämndnivå aktiveras inkomsterna på tillgångssidan, det vill säga nettoredovisas. Inkomsterna återläggs och redovisas på skuldsidan i de centrala räkenskaperna.

Kommunbas 13

Från och med år 2013 ersätts Kommunbas 05 av Kommunbas 13, som kontoplan i kommunen. Vid jämförelser mellan 2013 och 2012, har 2012 års värden översatts till den nya kontoplanen. I några enstaka fall har schablonfördelningar fått tillämpas. Detta gäller främst övriga intäkter och delar av personalsociala kostnader enligt Kommunbas 05, som inte har en direktöversättning i den nya kontoplanen. Beloppen, där schablonfördelningar har fått göras, kan betraktas som ringa.

Definitioner till tertialbokslut

Anläggningstillgångar är tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten. Kan vara immateriella (till exempel goodwill), materiella (till exempel byggnader) eller finansiella (till exempel aktier).

Avskrivning enligt plan är den fördelade totalutgiften för en anläggningstillgång. Kostnaden fördelas över de antal år som tillgången används i verksamheten. För tilläggsinvesteringar används en saldojusterad avskrivning. Anläggningar utan ändlig nyttjandeperiod skrivs inte av.

Avsättningar är förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias och som vilar på en befintlig förpliktelse.

Balanskravet är kopplat till resultaträkningen. Enligt kommunallagen ska budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna (KL 8 kap. 4 §). Om det redovisade resultatet blir negativt, det vill säga om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras senast under det tredje året efter det att det negativa resultatet redovisades. Huvudprincipen är att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning med balanskravet görs. Undantag kan dock göras om det står i överenskommelse med god ekonomisk hushållning, till exempel om försäljningen är ett led i en omstrukturering.

Realisationsvinster för exploateringsfastigheter redovisade som omsättningstillgångar undantas.

Balansräkningen (BR) är en sammanställning av tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder på balansdagen, det vill säga redovisningsperiodens sista dag.

Certifikat kan emitteras av till exempel kommuner eller företag. Lån kan upptas genom utgivande, emission, av löpande skuldebrev med löptider upp till ett år.

Derivatinstrument är ett samlingsnamn för olika kontrakt mellan två parter. Derivatinstrument har bland annat till syfte att hantera och sprida risker. De vanligaste derivaten är, terminer, swappar och optioner. Kännetecknande för finansiella derivat är att de

är kopplade till händelser eller förutsättningar vid en specifik tidpunkt i framtiden, eller till en viss tidsperiod i framtiden. Värdet på ett derivatinstrument är kopplat till värdet på en underliggande tillgång, exempelvis, räntor, valutor eller aktier.

Eget kapital utgör skillnaden mellan tillgångar och skulder. Visar hur stor del av tillgångarna som inte finansierats med skulder.

Eliminering innebär att interna poster tas bort, så att uppgifter om intäkter, kostnader, fordringar och skulder inte anger ”upplåsta” värden.

Euro Commercial Paper (ECP) är certifikat som emitterats på euromarknaden.

Euro Medium Term Note (EMTN) är skuldebrev i form av obligationer, med löptid över ett år. Euro Medium Term Notes emitteras på euromarknaden.

Finansnetto är skillnaden mellan posterna finansiella intäkter och finansiella kostnader i resultaträkningen.

Förpliktelse – ett åtagande som härrör från kontrakt, lagstiftning eller annan laglig grund

Kapitalkostnad består av avskrivning och räntekostnad för en anläggningstillgång.

Kassaflödesanalysen visar kassaflöde från olika delar av verksamheten t ex från investeringsverksamhet. Summan av kassaflöden utgör årets totala kassaflöde.

Medium Term Note (MTN) är lån som upptas genom utgivande, emission, av löpande skuldebrev i form av obligationer med löptider om lägst ett år.

Omsättningstillgångar är tillgångar som inte innehas för stadigvarande bruk, utan förbrukas i samband med framställning av produkter eller tjänster eller på annat sätt används i rörelsen.

Resultatutjämningsreserv, från och med 2013 finns en möjlighet att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Resultaträkningen (RR) är en sammanställning av intäkter, kostnader som utmynnar i resultat för en viss period.

Soliditeten är ett mått på betalningsförmågan på lång sikt och kan sägas visa den finansiella styrkan. Anger andelen av eget kapital av totala tillgångar.

Årets resultat visar förändringen av det egna kapitalet.

Noter resultaträkningen

Not 1 Verksamhetens intäkter				
I verksamhetens intäkter har interna poster eliminerats.	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-08-31	2013-08-31	2012-08-31
Taxor, avgifter m m	2 939,2	2 916,2	4 499,6	5 196,4
Hyror, tomrättsavgälder	2 562,0	2 572,4	6 922,0	6 862,5
Statsbidrag	869,1	805,1	903,1	839,9
EU-bidrag	38,4	47,3	38,4	47,3
Summa verksamhetens intäkter	6 408,6	6 341,0	12 363,1	12 946,1
Not 2 Jämförelsestörande intäkter				
	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-08-31	2013-08-31	2012-08-31
Återbetalning premier avtalsförsäkringar 2005 och 2006 (AGS-KL, AVBF-KL)	511,0	507,3	-	-
Realisationsvinster vid försäljningar*	398,8	564,2	1 314,5	1 674,4
*varav försäljning exploateringsfastigheter	73,5	272,5	73,5	272,5
Summa jämförelsestörande intäkter	909,8	1 071,5	1 314,5	1 674,4
*Värdet korrigerat med 2012 års reavinst vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar; flyttad till finansiella poster				
Not 3 Verksamhetens kostnader				
I verksamhetens kostnader har interna poster eliminerats.	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-08-31	2013-08-31	2012-08-31
Material och köpta tjänster m m	-4 968,4	-5 173,8	-16 731,3	-17 073,2
Bostadstillägg, sociala bidrag och andra understöd	-1 473,9	-1 468,2	-1 473,9	-1 468,2
varav försörjningsstöd/socialbidrag	-646,0	-660,9	-646,0	-660,9
Entreprenader och köp av verksamhet	-10 413,8	-9 898,7	0,0	0,0
Löner*	-8 313,9	-8 035,7	-13 371,5	-13 143,0
Arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar	-2 479,1	-2 427,8	0,0	0,0
Pensionsutbetalningar**	-1 257,8	-1 283,6	0,0	0,0
varav utbetalning av pensioner	-547,3	-528,9	0,0	0,0
varav pensionsavgifter	-372,4	-361,3	0,0	0,0
varav tjänstepensionsförsäkring	-0,3	-0,2	0,0	0,0
varav särskild löneskatt	-224,1	-217,1	0,0	0,0
varav förändring av pensionsskuld inkl. löneskatt	-113,8	-176,0	0,0	0,0
Övriga personalkostnader***	-100,2	-94,1	0,0	0,0
Summa verksamhetens kostnader	-29 007,1	-28 382,0	-31 576,7	-31 684,5
*Timlöner, ersättin obekvämt arbetstid, övertid inklusive arbetsgivaravg är periodiserade.				
**Ränte- och basbeloppsuppräknin av pensionsskulden inklusive löneskatt redovisas under finansiella kostnader.				
***2012 års siffra är korrigerad för att bli jämförbar med 2013 till följd av byte av kontoplan				
Not 4 Jämförelsestörande kostnader				
	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-08-31	2013-08-31	2012-08-31
Realisationsförluster vid försäljningar	-0,8	-0,1	-1,9	-9,7
Kompetensfonden	-12,4	-10,7	-12,4	-10,7
Vision Järva, Vision Söderort och Hässelbylyftet	-67,3	-49,4	-67,3	-49,4
E-tjänstprogrammet	-39,0	-48,8	-39,0	-48,8
IT-Satsning 2011 och 2012 års bokslut	-32,4	-5,7	-32,4	-5,7
varav upphandling nytt ekonomisystem (SUNE)	-6,9	0,0	-6,9	0,0
varav skolplattform	-25,4	0,0	-25,4	0,0
varav projekt eDok	-0,1	-5,7	-0,1	-5,7
Summa jämförelsestörande kostnader	-151,8	-114,6	-153,0	-124,2

Not 5 Avskrivningar	Staden		Kommunkoncernen	
	2013-08-31	2012-08-31	2013-08-31	2012-08-31
mnkr				
Planenliga avskrivningar*	-581,2	-530,6	-2 238,9	-2 160,7
Nedskrivningar	0,0	-0,3	0,0	-0,3
Utrangeringar	-1,1	0,0	-	-
Summa avskrivningar	-582,3	-530,93644005	-2 238,9	-2 161,1
*Immateriella anläggningstillgångar				
Hyresrätter och immateriella tillgångar (Procent 20-33)	-	-	-13,1	-12,8
Goodwill (Procent 20)	-	-	0,0	-1,5
*Materiella anläggningstillgångar				
Byggander och tekniska anläggningar (Procent 2-33)	-500,6	-453,9	-1 915,2	-1 824,7
Maskiner och inventarier (Procent 2-33)	-80,6	-76,7	-310,6	-321,7
*Summa avskrivningar	-581,2	-530,6	-2 238,9	-2 160,7
Not 6 Skatteintäkter				
mnkr				
Årets preliminära skatteintäkter	23 941,0	22 431,6	23 941,0	22 431,6
Korrigering prognostiserad slutavräkning 2011	7,3	5,4	7,3	5,4
Korrigering prognostiserad slutavräkning 2012	95,8	92,2	95,8	92,2
Prognostiserad slutavräkning 2013	-157,2	341,2	-157,2	341,2
Begravningsavgifter	94,6	87,0	94,6	87,0
Summa skatteintäkter	23 981,4	22 957,4	23 981,4	22 957,4
Not 7 Generella statsbidrag och utjämning				
mnkr				
Regleringsbidrag	267,3	283,1	267,3	283,1
Kostnadsutjämningsbidrag	874,7	898,2	874,7	898,2
Kommunal fastighetsavgift 2011 uppbokad	-11,8	-0,3	-11,8	-0,3
Kommunal fastighetsavgift 2013 prognos	723,0	711,6	723,0	711,6
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 853,3	1 892,6	1 853,3	1 892,6
Avgifter i utjämningsystemet				
Inkomstutjämningsavgift	-1 259,6	-1 021,3	-1 259,6	-1 021,3
Avgift till LSS-utjämning	-509,5	-420,1	-509,5	-420,1
Summa avgifter i utjämningsystem	-1 769,0	-1 441,4	-1 769,0	-1 441,4
Summa generella statsbidrag och utjämning	84,3	451,1	84,3	451,1
Not 8 Finansiella intäkter				
Under posten övriga finansiella intäkter redovisas bland annat borgensintäkter från de kommunala bostadsbolagen.				
mnkr				
Långfristiga räntor	101,7	148,2	0,0	0,0
Kortfristiga räntor	743,2	717,0	114,1	161,4
Övriga finansiella intäkter	3,8	17,8	25,1	18,4
Aktieutdelning övrigt	803,0	735,3	0,0	0,0
Utdelning enligt Lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag, SFS2010:879	1 900,0	670,0	0,0	0,0
Summa finansiella intäkter	3 551,7	2 288,4	139,2	179,8
* Värdet korrigerat med 2012 års reavinst vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar; flyttad till finansiella poster				
Not 9 Jämförelsestörande finansiella intäkter				
mnkr				
Summa reavinst försäljning finansiella anläggningstillgångar	21,3	6,0	-	-
Varav försäljning Bostadsrätter	4,1	-	-	-
Varav försäljning Mässfastigheter i Stockholm AB	17,1	-	-	-
Summa jämförelsestörande finansiella kostnader	21,3	6,0	-	-
Not 10 Finansiella kostnader				
mnkr				
Långfristiga räntor	-373,2	-345,0	-344,1	-371,9
Kortfristiga räntor	-206,5	-248,6	0,0	0,0
Övriga finansiella kostnader*	-59,3	-75,5	-343,7	-76,1
Summa finansiella kostnader	-638,9	-669,2	-687,8	-448,0
*Ränte- och basbeloppsuppräknig av pensionsskulden inklusive löneskatt redovisas under övriga finansiella kostnader (-52,5 mnkr).				
Not 11 Jämförelsestörande finansiella kostnader				
mnkr				
Ränta pensionsskuld hänförlig till ändrad diskonteringsränta	-275,2	0,0	-275,2	0,0
Summa jämförelsestörande finansiella kostnader	-275,2	0,0	-275,2	0,0

Not 12 Avsättningar och ianspråktagande	Staden		Kommunkoncernen	
	2013-08-31	2012-08-31	2013-08-31	2012-08-31
mnkr				
Årets avsättningar				
Renhållningsverksamheten	0,00	0,0	0,0	0,0
Begravningsavgifter	-14,5	-4,2	-14,5	-4,2
Infrastrukturella satsningar	0,00	0,0	0,0	0,0
Bidrag SCILIFELAB	0,00	0,0	0,0	0,0
Summa årets avsättningar	-14,5	-4,2	-14,5	-4,2
Inspråktaga avsättningar från föregående år				
Boende psykiskt funktionshindrade	3,8	7,0	3,8	7,0
Boenden äldre	4,0	0,0	4,0	0,0
Hemlösa projekt evidensbaserade metoder	5,7	3,4	5,7	3,4
Hemlösa	0,0	0,5	0,0	0,5
Renhållningsnämnden	12,4	0,2	12,4	0,0
Begravningsavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Infrastrukturella kostnader	234,6	554,7	234,6	554,7
Förskoleutbyggnad	43,6	44,1	43,6	44,1
Bidrag SCILIFE mm	2,6	0,0	2,6	0,0
Pensionskostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Ventilationskostnader skolor	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa ianspråktaga avsättningar från föregående år	306,7	609,9	306,7	609,9
Netto avsättningar/ianspråktaga avsättningar	292,2	605,7	292,2	605,7
Not 13 Skatt				
mnkr				
Aktuell skatt	-	-	-361,5	-473,1
Uppskjuten skatt	-	-	13,0	1,4
Summa skatt	-	-	-348,5	-471,7
Not 14 Kostnader enligt synnerliga skäl 8 kap 5b§ KL				
mnkr				
Kompetensfonden*	12,4	10,7		
Vision Järva och Vision Söderort*	67,3	49,4		
E-tjänstprogrammet*	39,0	48,8		
IT-satsning*	32,4	5,7		
Summa kostnader enligt synnerliga skäl 8 kap 5b§ KL	151,1	114,5		
*Se not 4				
Not 15 Årets balanskravsresultat				
mnkr				
Årets balanskravsresultat	3 887,5	3 333,9		
Intecknat enligt alltblagslagstiftningen till ännu ej genomförda åtgärder	-1 900,0	-670,0		
Summa årets balanskravsresultat efter inteckningar	1 987,5	2 663,9		

Noter kassaflödesanalys

mnr		Staden		Kommunkoncernen	
		2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Not 16	Återläggning reavinster/reaföruster				
	en återläggning görs av reavinster/reaföruster, så att faktiskt försäljningsvärde tas upp under investeringsverksamhet.	-419,3	-767,6	-1 312,7	-3 594,6
		Staden		Kommunkoncernen	
		2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Not 17	Specifikation av ej likviditetspåverkande poster	1 029,7	1 182,3	1 952,0	2 471,7
	Justering för av- och nedskrivningar	582,3	875,1	2 238,9	3 297,5
	Justering för gjorda avsättningar	448,8	308,0	-22,3	-166,0
	Justering för återlagda inkomster	-1,3	-0,8	0,0	0,0
	Justering för upplöst avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
	Skattekostnad	-	-	-179,4	-506,3
	Resultat från andelar i intresseföretag	-	-	-85,2	-153,5
		2013-08-31	2012-12-31		
Not 18	Minskning av avsättningar pga utbetalningar	-72,1	0,0		
	lanspråktagen avsättning	-306,7	0,0		
	Infrastrukturella bidrag avgår, redovisas separat	234,6	0,0		
Not 19	Ökning/minskning långfristiga skulder 1	2013-08-31	2012-12-31		
	Justering gjord med ej likvidpåverkande post	-1,3	-0,8		
Not 20	Ökning/minskning långfristiga skulder 2	2013-08-31	2012-12-31		
	Här ingår återläggning av omklassificering av långfristig upplåning till kortfristig	1 150,3	1 160,0		
Not 21	Ökning/minskning kortfristiga skulder	2013-08-31	2012-12-31		
	Här ingår omklassificering av långfristig upplåning till kortfristig	-1 610,0	-1 150,3		
		2013-08-31	2012-12-31		
Not 22	Investering i materiella anläggningstillgångar	-2 347,5	-4 574,8		
	Varav byggnader och tekniska anläggningar	-3 434,9	-3 607,6		
	Varav maskiner och inventarier	-84,5	-136,7		
	Finansiella leasingavtal ingår i summan för maskiner och inventarier. Se not 49 för specifikation.				
	Varav pågående ny-, till- och ombyggnader	1 171,9	-830,4		
		2013-08-31	2012-12-31		
Not 23	Försäljning av materiella anläggningstillgångar	483,8	905,1		
	Bokfört värde mark, byggnader o tekniska anläggningar	55,8	137,5		
	Bokfört värde maskiner och inventarier	8,7	0,0		
	Reavinster	419,3	767,6		
		2013-08-31	2012-12-31		
Not 24	Likvida medel vid periodens slut	16,3	128,4		
	Kassa och bank	16,3	128,4		
	Utnyttjad checkräkningskredit*	0,0	0,0		
	*Stockholms stad hanterar central upplåning och placering för kommunkoncernen. Upplåningen regleras i förhållande till influtna medel så att likvida medel minimeras.				

Noter balansräkningen

I stadens balansräkning bruttoredovisas fordringar och skulder gentemot stadens egna bolag.				
Not 25 Immateriella anläggningstillgångar	Staden		Kommunkoncernen	
	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
mnkr				
Ingående immateriella anläggningstillgångar 1/1	-	-	210,2	182,2
Ingående avskrivningar 1/1	-	-	-115,7	-99,1
Årets avskrivningar	-	-	-13,1	-22,3
Årets nedskrivningar	-	-	0,0	0,0
Årets nyinvesteringar	-	-	1,1	9,6
Försäljningar	-	-	-9,1	0,0
Omklassificering	-	-	1,2	24,1
Summa immateriella anläggningstillgångar	-	-	74,6	94,5
Avskrivningstider			3-10 år	3-10 år
Not 26 Mark byggnader och tekniska anläggningar	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Ingående mark, byggnader och tekniska anläggningar 1/1	54 100,4	50 568,5	142 106,2	133 339,2
Ingående avskrivningar 1/1	-5 720,0	-5 029,7	-34 810,9	-32 517,7
Årets avskrivningar	-500,6	-690,3	-1 915,6	-2 774,8
Årets nedskrivningar	0,0	-68,5	0,0	-4,5
Varav utrangeringar	0,0	-43,4	-	-
Årets nyinvesteringar	3 434,9	3 607,6	3 332,5	6 048,8
Årets investeringsbidrag	-10,2	-39,7	0,0	0,0
Försäljningar	-55,8	-137,5	69,2	-1 813,6
Omklassificering	-	-	1 744,9	5 017,9
Omklassificering exploateringsfastigheter	-313,0	170,0	-	-
Summa mark, byggnader och tekniska anlägg.	50 935,8	48 380,4	110 526,3	107 295,3
Avskrivningstider	10-50 år	10-50 år	10-50 år	10-50 år
Investering; Ett prisbasbelopp, nyttjandeperiod 3 år eller mer. RKR 19 avseende nedskrivningar tillämpas				
Not 27 Maskiner och inventarier	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Ingående maskiner och inventarier 1/1	1 339,5	1 202,8	11 597,2	10 868,5
Ingående avskrivningar	-882,2	-765,9	-4 957,5	-4 453,1
Årets avskrivningar	-80,6	-116,3	-310,6	-494,7
Årets nedskrivningar	-1,1	0,0	0,0	0,0
Årets nyinvesteringar*	84,5	136,7	109,1	294,9
Försäljningar	-8,7	0,0	-217,0	-153,6
Omklassificering	-	-	122,9	577,8
Summa maskiner och inventarier*	451,4	457,3	6 344,2	6 639,8
Avskrivningstider (linjär avskrivning)	5-20 år	5-20 år	5-20 år	5-20 år
Investering; Ett prisbasbelopp, nyttjandeperiod 3 år eller mer.				
*För staden ingår finansiella leasingavtal i summan av maskiner och inventarier, se not 50 för specifikation. Stockholms Stadhus AB koncernen har inga finansiella leasingavtal.				
Not 28 Pågående ny-, till- och ombyggnader	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Ingående pågående ny-, till- och ombyggnader 1/1	5 596,3	4 765,9	15 262,5	13 224,5
Årets nyinvesteringar	-1 171,9	830,4	3 138,6	7 715,3
Försäljningar	0,0	0,0	-41,8	-57,4
Omklassificering till mark- byggnader och tekniska anläggningar	0,0	0,0	-1 869,1	-5 619,8
Summa pågående ny-, till- och ombyggnader	4 424,4	5 596,3	16 490,2	15 262,5
Investering; Ett prisbasbelopp, nyttjandeperiod 3 år eller mer.				

Not 29 Aktier och andelar	Staden		Kommunkoncernen	
	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
mnkr				
Ingående aktier och andelar 1/1	3 879,8	3 853,7	2 356,3	2 089,0
Köp av bostadsrätter	1,4	26,3	1,4	26,3
Köp av aktier och andelar	0,0	0,0	88,1	241,3
Försäljning av bostadsrätter	-1,9	-0,2	-1,9	-0,2
Försäljning av aktier och andelar	-10,9	0,0	-169,1	0,0
Summa aktier och andelar	3 868,4	3 879,8	2 274,8	2 356,3
Stadens aktier i kommunala bolag m m per 2013-08-31				
Bolag	Aktiekapital (tkr)	Ägarandel (%)	Bokfört värde 13-08-31(tkr)	
Stockholms Stadshus AB	2 850 000,0	100,0	3 483 582,0	
Kaplansbacken AB	500,0	100,0	514,0	
Svenska Teknologföreningens Fastighets AB	562,0	100,0	562,0	
Stockholms Terminal AB	1 000,0	50,0	2 300,0	
AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad	1 000,0	49,9	800,0	
Summa aktier i dotterbolag/koncernföretag			3 487 758,0	
Aktier i övriga företag				
SÖRAB	8 000,0	5,0	400,0	
AB Servi-Data (depositionsbevis)			0,1	
Övriga andelar			0,0	
Summa aktier i övriga företag			400,1	
Andelar kommunalförbund Storstockholms brandförsvär*			27 831,4	
Summa andelar kommunalförbund			27 831,4	
Andelar bostadsrätter			352 425,3	
Summa andelar bostadsrätter			352 425,3	
Totalt summa aktier och andelar staden			3 868 414,8	
Not 30 Långfristiga fordringar	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Ingående långfristiga fordringar 1/1	1 702,4	1 703,5	1 998,1	2 187,3
Nyutlåning	0,0	0,0	0,0	0,0
Återläggning av föregående års omklassificering	0,8	1,1	0,8	1,1
Amorteringar	-0,8	-1,1	-0,8	-1,1
Upp-/Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Kortfristig del av långfristiga fordringar*	-0,8	-1,1	-0,8	-1,1
Förändring uppskjutna skattefordringar	0,0	0,0	0,0	-211,5
Förändring övriga långfristiga fordringar	-	-	299,4	23,5
Summa långfristiga fordringar	1 701,6	1 702,4	2 296,8	1 998,1
*Fordringar som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa fordringar har omförts till kortfristig utlåning.				
Läntagare	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Fortum Oyj	1 667,0	1 667,0	1 667,0	1 667,0
Övriga	34,6	35,4	34,6	35,4
Uppskjutna skattefordringar	0,0	0,0	247,4	247,4
Övrigt	0,0	0,0	347,7	48,3
Summa långfristiga fordringar	1 701,6	1 702,4	2 296,8	1 998,1

Not 31 Exploateringsfastigheter*	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Exploateringsfastigheter	2 143,0	1 830,0	2 143,0	1 830,0
Summa tomträttsmark	2 143,0	1 830,0	2 143,0	1 830,0
*Samtliga exploateringsfastigheter, som avses att avyttras redovisas som omsättningstillgångar.				
Not 32 Varulager och pågående arbete	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Varulager	1,9	8,1	38,4	37,1
Pågående arbeten	0,0	0,0	11,5	8,5
Summa varulager och pågående arbeten	1,9	8,1	49,9	45,6
Förråd värderas till det lägsta värdet av anskaffningsvärde och verkligt värde.				
Not 33 Kortfristiga fordringar	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Skatte-/momsfordringar	308,6	599,0	352,5	205,2
Statsbidragsfordringar	199,2	145,9	199,2	145,9
Kortfristiga fordringar stadens concernföretag*	42 834,1	36 615,9	0,0	0,0
Övriga kortfristiga fordringar	23,9	13,4	1,0	1,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 384,7	3 134,3	3 055,5	2 401,9
Kundfordringar	915,8	722,5	1 404,9	1 254,8
Summa kortfristiga fordringar	46 666,3	41 231,1	5 013,1	4 008,8
*Staden administrerar upplåning för stadens bolag. Bolagen lånar efter behov av staden.				
Not 34 Kortfristig utlåning	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Kortfristig del av långfristiga fordringar*	0,8	0,8	0,8	0,8
Summa kortfristig utlåning	0,8	0,8	0,8	0,8
*Långfristiga fordringar som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa fordringar har omförts till kortfristig utlåning.				
Not 35 Kortfristiga placeringar	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Kompetenskonto	37,3	41,0	37,4	44,4
Summa kortfristiga placeringar	37,3	41,0	37,4	44,4
Not 36 Likvida medel	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Förskottskassor mm	5,3	5,7	5,3	5,7
Likvida medel (Bank mm)	11,0	122,7	196,9	313,8
Summa likvida medel	16,3	128,4	202,2	319,5

Not 37 Eget kapital	Staden		Kommunkoncernen	
	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
mnkr				
Ingående eget kapital 1/1	53 188,4	50 151,1	94 706,5	89 881,3
varav disposition av 2002, 2006, 2010, 2011 års förändring*	-151,1	-164,9	-	-
Förändring av eget kapital enligt resultaträkningen	4 594,1	3 037,3	3 251,3	4 828,2
Resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0
Utdelning	0,0	0,0	-0,1	-3,0
Ändrade redovisningsprinciper	-	-	2 279,8	-
Summa eget kapital	57 782,5	53 188,4	100 237,6	94 706,5
*	IB 2007	Avgått hittills	Avgår 20130831	UB 20130831
Kompetensfonden	121,1	-57,0	-12,38420184	51,71403742
Varav KF mm	1,3	-0,9	0,00000000	0,40000000
Varav socialnämnden	11,5	-9,6	-0,38420184	1,46311767
Varav äldrenämnden	28,1	-28,1	0,00000000	0,00000000
Varav utbildningsnämnden	80,2	-18,3	-12,00000000	49,85091975
E-tjänstprogrammet	650,0	-525,0	-39,04910251	85,99441924
	IB 2007/2011	Avgått hittills	Avgår 20130831	UB 20130831
Vision Järva, Vision Söderort och Hässelbylyftet*	450,0	-288,5	-67,25813528	94,26664483
	IB 2013	Avgått hittills	Avgår 20130831	UB 20130831
IT-satsningar**	800,0	-11,0	-32,4	756,7
Varav skolplattform			-25,4	
Varav e-dok			-0,1	
Varav upphandling nytt ekonomisystem (SUNE)			-6,9	
Total disposition 2002, 2006, 2010, 2011 års förändring			-151,1	
*Inledande beslut 200 mnkr, 2010 beslöt KF om disposition på 200 mnkr av 2010 års resultat till satsningar inom vision Söderort och vision Järva. 2011 utökades satsningen med 50 mnkr				
**2011 beslöt KF om disposition på 550 mnkr för IT-satsningar, 2012 beslöt KF om disposition av 250 mnkr för it-satsningar bl a till Skolplattform Stockholm				
Not 38 Pensioner och liknande förpliktelser	Staden			
mnkr	2013-08-31	2012-12-31		
Ingående avsatta pensioner 1/1	4 199,6	3 891,6		
Nyintjänande o skuldförändr arbetstagare	57,7	95,0		
Avgiftsbestämd chefspension	9,2	-7,2		
Pensionärer skuldförändring	280,4	156,2		
Förtroendevalda visstids- och ålderspensioner, avgångsersättn*	2,5	-9,3		
Skuld avseende Skafab 2010/Överfört SSBF 2009	-0,3	13,2		
Avsatt till löneskatt	84,8	60,1		
Varav ränte- och basbeloppsuppräknig	327,7	123,4		
Summa avsatt till pensioner	4 633,9	4 199,6		
därav avgiftsbestämd chefspension	143,9	132,5		
därav garantipensioner inkl löneskatt	3,7	2,9		
därav särskild avtalspension enl överenskommelse inkl löneskatt	307,1	235,5		
därav pensionsersättningar förtroendevalda inkl löneskatt	195,4	191,6		
*Förtroendevalda ingår från och med 2010 i balansräkningen.				
Aktualiseringsgrad i procent	79,0	79,0		
Aktualiseringsgrad anställning Stockholms stad i procent	99,0	99,0		
Antal visstidsförordnade tjänstemän; Stadens visstidsförordnade tjänstemän har samtliga en tillsvidaranställning i botten, varför stadens pensionsåtagande inte förändras på grund av visstidsförordnandet.	0,0	0,0		
Skulden har minskats med bortförsäkrat via tjänstepensionsförsäkring omfattande förvaltningschefer m fl med särskilda avtal	0,3	1,0		

Not 39 Övriga avsättningar	Staden	
	2013-08-31	2012-12-31
mnkr		
Omstruktureringskostnader*		
Ingående balans 1/1	0,0	329,1
Flyttad till avsättning infrastrukturella bidrag	0,0	-329,1
lanspråktaget	0,0	0,0
Årets avsättning	0,0	0,0
Utgående balans	0,0	0,0
Boende äldre, stöd och service till personer med funktionsnedsättning och stöd och service till personer med psykisk funktionsnedsättning**		
Ingående balans 1/1	231,4	261,0
Uppdelning projekt hemlöshet evidensbaserade metoder	-21,8	
Uppdelning projekt utbyggnad äldreomsorg	-69,3	
Uppdelning projekt utbyggnad funktionshindrade	-140,3	
Årets avsättning		
lanspråktaget		-29,6
Utgående balans	0,0	231,4
Stimulansbidrag boenden psykiskt funktionshindrade**		
Ingående balans	0,0	
Från gem avs äldre, funktionshindrade, evidensbaserade metoder	140,3	
Inaspråktaget	-3,8	
Utgående balans	136,5	
Stimulansbidrag boenden äldre**		
Ingående balans	0,0	
Från gem avs äldre, funktionshindrade, evidensbaserade metoder	69,3	
Inaspråktaget	-4,0	
Utgående balans	65,3	
Stimulansbidrag projekt hemlösa evidensbaserade metoder**		
Ingående balans	0,0	
Från gem avs äldre, funktionshindrade, evidensbaserade metoder	21,8	
Inaspråktaget	-5,7	
Utgående balans	16,1	
Renhållningsverksamheten		
Ingående balans 1/1	66,6	73,0
lanspråktaget	-12,4	-6,4
Årets avsättning	0,0	0,0
Utgående balans	54,2	66,6

Begravningsavgifter		
Ingående balans 1/1	25,6	19,2
Årets avsättning	14,5	6,4
Utgående balans	40,1	25,6
Infrastrukturella bidrag***		
Ingående balans 1/1	7 928,3	7 910,6
Ianspråktaget	-234,6	-311,5
Flyttad avsättning från omstruktureringsåtgärder	0,0	329,1
Årets avsättning	0,0	0,0
Utgående balans	7 693,7	7 928,3
Förskoleutbyggnad**		
Ingående balans 1/1	120,2	199,2
Ianspråktaget	-43,6	-79,0
Utgående balans	76,6	120,2
Science for Life Laboratory****		
Ingående balans 1/1	280,0	280,0
Ianspråktaget	-2,6	0,0
Årets avsättning	0,0	0,0
Utgående balans	277,4	280,0
Summa ingående balans	8 652,2	9 072,1
Summa ianspråktaget	-306,7	-426,4
Summa årets avsättningar	14,5	6,4
Summa utgående balans	8 360,0	8 652,2
<p>*Avsåg kostnader vid omstrukturering av fastighetsinnehav; idrottsanläggningar till fastighetsnämnden, mark för avyttring till exploateringsnämnden, förändrad förvaltningsstruktur, omläggning IT-verksamhet.</p>		
<p>**Dessa avsättningar har inte nuvärdesberäknats, då de är av karaktären stimulansmedel för att snabbast möjligt genomföra utfästelser gentemot kommuninvånarna. När medlen är förbrukade, vidtages åtgärder efter övriga tillgängliga resurser. För samtliga övriga avsättningar gäller att en stor del beräknas förbrukas under perioden 2013-2014. För infrastrukturella åtgärder utgår ca 325 mnkr 2013, 640 mnkr 2014-2015, 100 mnkr 2016 och efter 2016 6,9 miljarder.</p>		
<p>***Avsättning till E18, Norra länken, Citybanan, Tvärbanor, övriga spårförbindelser och Nationalstadsparken mm. Osäkerhet om belopp föreligger, då en stor del av investeringarna genomförs efter 2013. Staden tillämpar direkt resultatföring av beslut om bidrag till statlig infrastruktur. Beloppen är nuvärdesberäknade.</p>		
<p>****Avsättning Science for Life Laboratory mm; Stockholms stads åtagande avseende resurscentrum forskning molekylär bioteknik och medicin. Betalas ut 2015 och framåt.</p>		

Not 40 Obligationslån	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Ingående obligationslåneskuld	11 946,4	7 193,9	11 946,4	7 193,9
Nyupplåning	4 148,0	5 752,5	4 148,0	5 752,5
Periodisering över- och underkurser	2,0	0,0	2,0	0,0
Återläggning av föregående års omklassificering	1 000,0	0,0	1 000,0	0,0
Amorteringar	-1 000,0	0,0	-1 000,0	0,0
Kortfristig del av långfristiga lån*	-1 459,9	-1 000,0	-1 459,9	-1 000,0
Summa obligationslån	14 636,5	11 946,4	14 636,5	11 946,4
*Skulder som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa skulder har omförts till kortfristiga lån.				
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Utländska obligationslån	10 736,5	8 046,4	10 736,5	8 046,4
Svenska obligationslån	3 900,0	3 900,0	3 900,0	3 900,0
Summa obligationslån	14 636,5	11 946,4	14 636,5	11 946,4
Not 41 Reverslån	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Ingående reverslåneskuld	1 000,0	0,0	1 000,0	0,0
Nyupplåning	1 350,0	1 150,0	1 350,0	1 150,0
Återläggning av föregående års omklassificering	150,0	1 159,7	150,0	1 159,7
Amorteringar	-150,0	-1 159,7	-150,0	-1 159,7
Kortfristig del av långfristiga lån*	-150,0	-150,0	-150,0	-150,0
Summa reverslån	2 200,0	1 000,0	2 200,0	1 000,0
*Skulder som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år och ej med säkerhet bedöms omsättas till långfristig. Dessa skulder har omförts till kortfristiga lån.				
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Utländska reverslån	2 200,0	1 000,0	2 200,0	1 000,0
Svenska reverslån	0,0	0,0	0,0	0,0
Upplåning från majoritetsägda bolag	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa reverslån	2 200,0	1 000,0	2 200,0	1 000,0
Not 42 Övriga långfristiga skulder	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Ingående låneskuld leasing	0,6	0,9	0,6	0,9
Ny låneskuld leasing	0,0	0,0	0,0	0,0
Återläggning av föregående års omklassificering	0,3	0,3	0,3	0,3
Amorteringar	-0,2	-0,3	-0,2	-0,3
Omklassificering	-0,2	-0,3	-0,2	-0,3
Summa långfristig skuld leasing	0,5	0,6	0,5	0,6
Förmedlade medel	0,6	0,6	0,6	0,6
Skuldfonder	42,2	42,8	42,2	42,8
Periodiserade investeringsinkomster**	52,1	43,2	52,1	43,2
(Varav investeringsbidrag)	29,5	20,1	29,5	20,1
(Varav anslutningsavgifter)	22,7	23,1	22,7	23,1
(Återstående antal år vägt snitt)	28,4	27,8	28,4	27,8
Övriga långfristiga skulder*	742,2	914,2	757,5	1 364,4
Utnyttjad checkräkningskredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa övriga långfristiga skulder	837,6	1 001,5	853,0	1 451,7
*Avtal med affärsverket svenska kraftnät angående Stockholms ström				
**Investeringsbidragen periodiseras som motsvarande tillgång.				

Not 43 Kortfristiga skulder	Staden		Kommunkoncernen	
	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
mnkr				
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 956,4	2 953,0	5 771,9	4 976,0
Skatteskulder/moms	121,8	57,5	26,8	49,7
Leverantörsskulder	1 190,9	3 380,3	2 271,0	5 413,2
Förmedlade medel	3,2	3,0	0,0	3,0
Deponerade medel	5,4	7,0	0,0	7,0
Skuldfonder	4,2	4,0	0,0	4,0
Personalskatter	240,6	278,0	244,6	319,5
Kortfristiga skulder till koncernföretag*	13 187,1	12 744,5	0,0	0,0
Övrigt	799,8	690,8	783,1	1 011,9
Summa kortfristiga skulder	19 509,3	20 118,1	9 097,5	11 784,3
*Staden administrerar upplåning för stadens bolag. Bolagen lånar efter behov av staden.				
Not 44 Kortfristiga lån	Staden		Kommunkoncernen	
mnkr	2013-08-31	2012-12-31	2013-08-31	2012-12-31
Certifikatslån	0,0	1 343,6	0,0	1 343,6
Utnyttjad kredit i koncernkontot	0,0	0,0	0,0	0,0
Kortfristig del av långfristiga lån*	1 609,9	1 150,0	1 609,9	1 150,0
Summa kortfristiga lån	1 609,9	2 493,6	1 609,9	2 493,6
*Långfristiga lån som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa skulder har omförd till kortfristiga lån.				
Not 45 Stadens skuld för semesterlöner och okompenserad övertid				
mnkr	2013-08-31	2012-12-31		
Ingående skuld	655,9	722,9		
<i>Varav semesterlöner</i>	<i>600,9</i>	<i>669,1</i>		
<i>Varav okompenserad övertid</i>	<i>54,9</i>	<i>53,8</i>		
Förändring semesterlöneskuld	28,9	-68,2		
Förändring okompenserad övertid	-7,2	1,2		
Summa skuld för semesterlöner o okomp övertid	677,5	655,9		
<i>Varav semesterlöner</i>	<i>629,8</i>	<i>600,9</i>		
<i>Varav okompenserad övertid</i>	<i>47,7</i>	<i>54,9</i>		
Not 46 Ansvars- och borgensförbindelser	2013-08-31	2012-12-31		
mnkr				
Stadens majoritetsägda bolag pensionsutfästelse	19,1	19,1		
Summa ansvars- och borgensförbindelser för majoritetsä	19,1	19,1		
Övriga juridiska-/privatpersoner				
Borgen för lån	734,6	735,8		
<i>varav</i>				
<i>Stiftelsen Stockholms Studentbostäder</i>	<i>66,0</i>	<i>66,0</i>		
<i>Stockholms Kooperativa Bostadsförening</i>	<i>363,0</i>	<i>363,0</i>		
<i>Fortum</i>	<i>66,6</i>	<i>66,6</i>		
<i>Stockholms Stadsmision</i>	<i>81,6</i>	<i>82,6</i>		
<i>SYVAB</i>	<i>131,6</i>	<i>131,6</i>		
<i>övriga juridiska personer</i>	<i>25,8</i>	<i>26,0</i>		
Pensionsutfästelser	55,5	55,5		
Kommunalt förlustansvar för småhus	1,9	1,9		
Summa	792,1	793,2		
Totalt ansvars- och borgensförbindelser	811,2	812,3		

Not 47 Stadens pensionsskuld		2013-08-31	2012-12-31	
mnkr				
Ingående pensionsskuld 1/1		13 940,8	13 754,9	
Nyintjänade och skuldförändring arbetstagare*		-282,9	-162,0	
Skuldförändring pensionärer		867,7	347,9	
Summa pensionsskuld		14 525,6	13 940,8	
Tillkommer löneskatt		3 523,9	3 382,0	
Summa pensionsskuld inklusive löneskatt		18 049,5	17 322,8	
Aktualiseringsgrad (%)		78,9	78,9	
Aktualiseringsgrad anställning Stockholms stad (%)		99,0	99,0	
Not 48 Derivatinstrument				
mnkr				
	Nominellt värde, tillgångar	Nominellt värde, skulder	Marknadsvärde netto	
			Netto	
Valuta-swappar	1 352,1	-1 446,4	-94,3	
Ränte-swappar	6 080,0	-6 080,0	0,0	
Summa	7 432,1	-7 526,4	-94,3	
Staden utnyttjar ränte- och valutaswappar i syfte att säkra positioner avseende kurs- och ränteförändringar. Staden marknadsvärderade fordran på swapmotparterna understeg på balansdagen motsvarande skuld med 231,8 mnkr.				
Not 49 Leasingavtal				
mnkr				
Stadens IT-veksamhet leasas av Volvo Information Technology AB. Avtalets längd överstiger inte 3 år och ekonomiska åtagandet i nedanstående. Kostnaden för de två första tertialen 2013 uppgår till 274,1 mnkr (282,				
	Redovisat värde 13-08-31	Nuvärdesberäknade minimileaseavgifter		
		Förfallodag <= 1 år	Förfallodag 2-5 år	Förfallodag < 5 år
Finansiell leasing	0,9	0,2	0,5	0,0
				Summa minimileaseavgift
				0,7
		Minimileaseavgifter		
	13-08-31	Förfallodag <= 1 år	Förfallodag 2-5 år	Förfallodag < 5 år
Operationell leasing	2 053,7	287,5	973,8	792,5
Leasingavtal med ett sammanlagt värde understigande 500 000 kronor eller en årlig kostnad motsvarande max 150 000 kronor är ej medtagna. Leasingavtal avseende operationell leasing redovisas endast om avtalets längd överstiger 3 år och om avtalet inte är uppsägningsbart. Hyresavtal, som uppfyller dessa villkor ingår. Finansiell leasing ingår i balansräkningen från 2008 på tillgångssidan under "maskiner och inventarier" samt under lång- och kortfristiga skulder. Inga avtal om finansiell leasing omfattar variabla avgifter. I årets leasinguppgift har medtagits ett antal fler hyresavtal än tidigare beroende på egenomförd				

Not 50 Aktieutdelning enligt §5:1 allbolagen	2013-08-31	2012-08-31
Aktieutdelning enligt §5:1 allbolagen 2012	670,0	670,0
Förbrukat per 20130831	-145,3	-93,7
Summa återstår	524,7	576,3
Aktieutdelning enligt §5:1 allbolagen 2013	1 900,0	
Förbrukat 201301-201308	-13,4	
Summa återstår	1 886,6	